

T.C.
SIVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
EĞİTİM REHBERİ

2024-2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
GÜZ DÖNEMİ

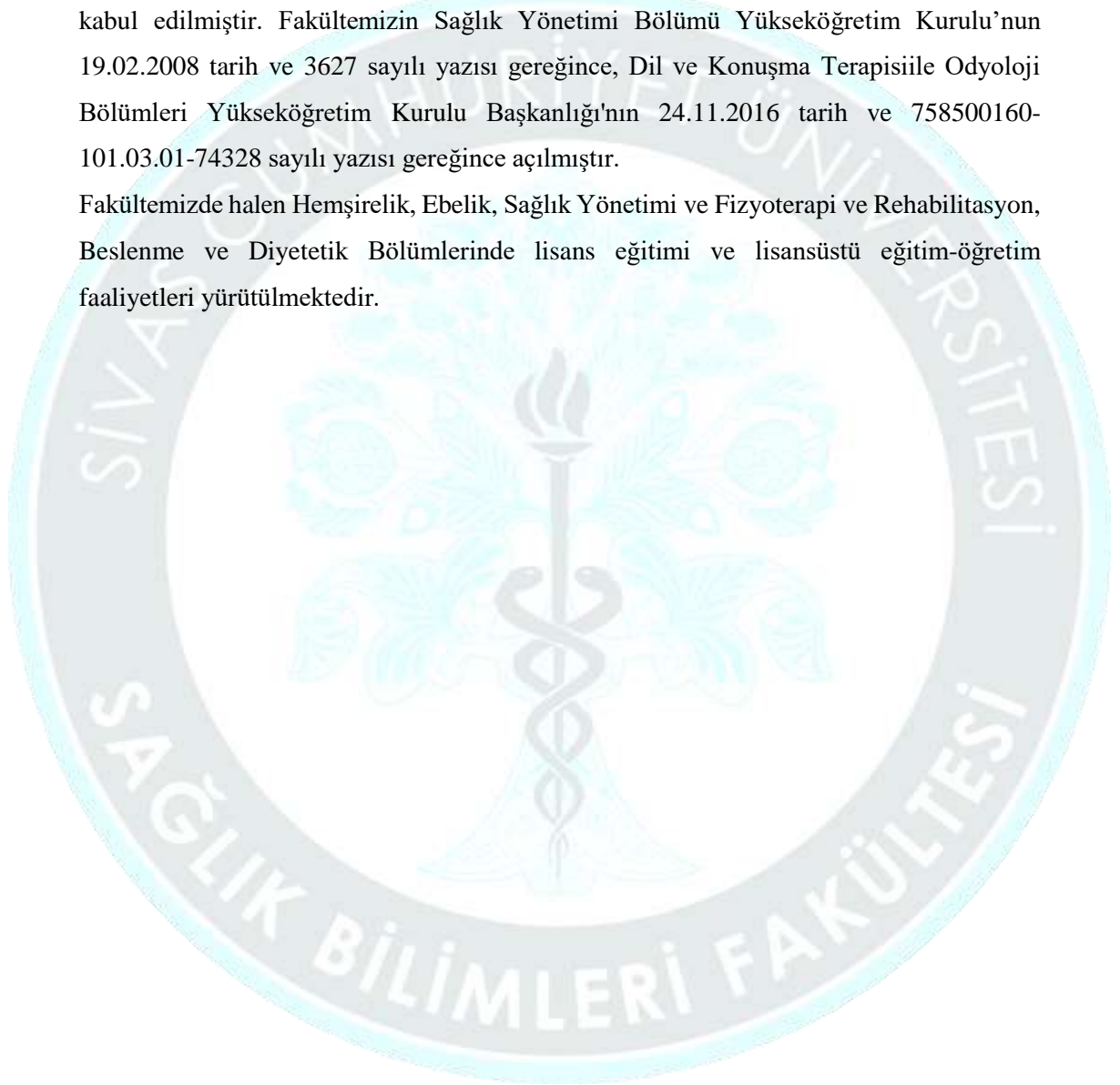
Ekim 2024

İçindekiler	Sayfa
A-Sağlık Bilimleri Fakültesi	
Genel Tanıtımı	1
Organizasyon Şeması	1
Misyonu	2
Vizyonu	2
Değerleri	2
B-Hemşirelik Bölümü	
Genel Tanıtımı	3
Misyonu	3
Vizyonu	3
Eğitim Amaçları	4
Program Çıktıları	4
Anabilim Dalları	6
Uygulama Alanları	7
C-Hemşirelik Bölümü Eğitim Programı	
Kabul Koşulları	7
Mezuniyet Koşulları	7
Hemşirelik Bölümü Eğitim Müfredatı ve Ders Bilgi Paketi Tanımlamaları	8
D-Ekler	
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Önlisans Lisans Eğitim Öğretim Yönetmeliği	38
Hemşirelik Bölümü Mesleki Uygulamalı Derslerin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar	54
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi 2024-2025 Eğitim Öğretim Yılı Akademik Takvimi	59

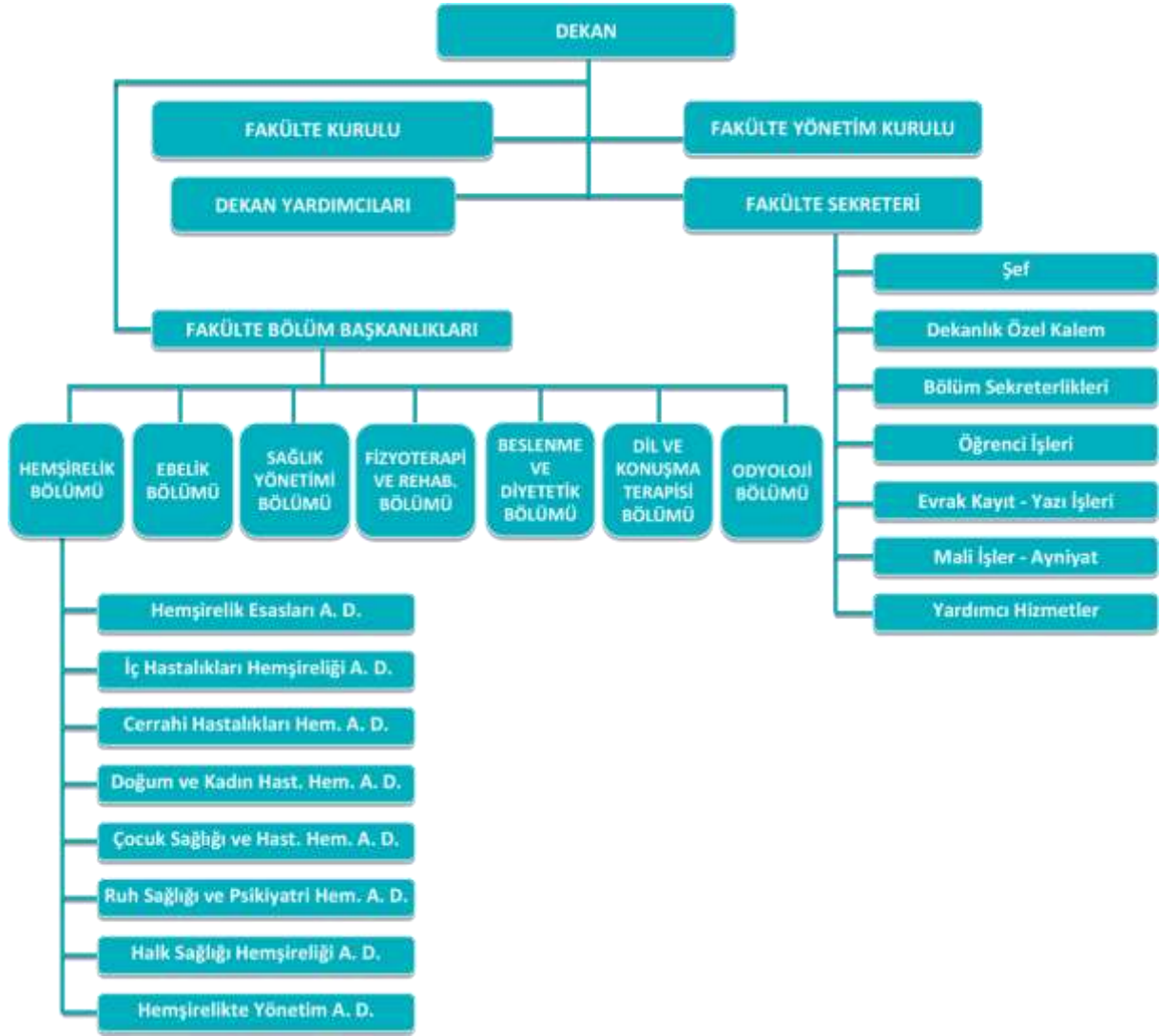
Genel Tanıtımı

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Bakanlar Kurulu'nun 21.05.2007 tarih ve 12141 sayılı kararı gereğince kurulmuştur. Yükseköğretim Kurulu'nun 21.11.2007 tarih ve 31521 sayılı yazısı ile Hemşirelik, Ebelik, Beslenme ve Diyetetik, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümlerinin Fakülteye bağlı bölümler olarak açılması kabul edilmiştir. Fakültemizin Sağlık Yönetimi Bölümü Yükseköğretim Kurulu'nun 19.02.2008 tarih ve 3627 sayılı yazısı gereğince, Dil ve Konuşma Terapisi ile Odyoloji Bölümleri Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın 24.11.2016 tarih ve 758500160-101.03.01-74328 sayılı yazısı gereğince açılmıştır.

Fakültemizde halen Hemşirelik, Ebelik, Sağlık Yönetimi ve Fizyoterapi ve Rehabilitasyon, Beslenme ve Diyetetik Bölümlerinde lisans eğitimi ve lisansüstü eğitim-öğretim faaliyetleri yürütülmektedir.

Organizasyon Şeması

Misyon

Yaşam boyu öğrenmeye odaklı, toplumun sağlık düzeyini geliştirmeyi hedef edinen, mesleki alanda yetkin, evrensel ve kültürel etik değerlere saygılı, ekip anlayışını benimsemiş, profesyonel yaşamında bilimi ve bilimsel yaklaşımları rehber gören sağlık profesyonellerini yetiştirmek.

Vizyon

Topluma kaliteli sağlık hizmeti sunacak nitelikli insan gücü yetiştiren öncü bir fakülte olmak.

Değerler

Bilimsellik, Akılcılık, Açıklık, Hümanizm, Sorumluluk, Dürüstlük, Eşitlik, Adalet, Bağlılık, Hoşgörü, Duyarlılık, Akademik Özgürlük, Akademik Mükemmellik, Liderlik, Yaratıcılık, Yenilikçilik ve Ekip Bilinci.

B- HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

Genel Tanıtım

Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu 1982 yılında Hemşirelikte lisans eğitimi vermek üzere kurulmuştur. Hemşirelik Yüksekokulu'nda 1982-2007 yılları arasında Hemşirelikte lisans eğitimi verilmiştir. Üniversitemizde 21.05. 2007 tarih ve 12141 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile Sağlık Bilimleri Fakültesinin kurulması ile YÖK'ün 21.11.2007 tarih ve 31521 sayılı yazısı ile Hemşirelik Bölümünün Fakülteye bağlı olarak açılması kabul edilmiştir. Hemşirelik Yüksekokulu'nun akademik ve idari kadroları 18 Nisan 2008 tarihinde Fakülte kadrosuna aktarılmıştır. Hemşirelik Bölümümüzde eğitim-öğretim 2008-2009 eğitim öğretim yılından itibaren Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü olarak devam etmektedir. Hemşirelik Bölümü akademik kadrosunda akademik gelişimin her aşamasında (Profesör, Doçent, Doktor Öğretim Üyesi, Öğretim Görevlisi, Araştırma Görevlisi), alanında uzman ve klinikte öğrencilere rehberlik edecek akademisyenler yer almaktadır. Hemşirelik Bölümü eğitim öğretim faaliyetlerini kampüs yerleşkesinde bulunan Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi B Binasında gerçekleştirmektedir. Hemşirelik Bölümü eğitim müfredatındaki mesleki uygulamalı derslerin klinik uygulaması/öğretimi derslerin hedeflerine uygun olarak hastane kliniklerde ve/veya sahada yapılmaktadır.

Hemşirelik bölümümüzün en temel hedefi çağın gereklerine uygun ve geleceğin taleplerini karşılayabilecek yeterlilikte hemşireler yetiştirmektir. Kaliteyi korumayı ve geliştirmeyi öncelikli ve önemli bir konuma yerleştiren Hemşirelik Bölümümüzde eğitim programı Hemşirelik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (HEPDAK) tarafından yapılan değerlendirme sonunda 2023 yılı itibariyle akredite edilmiş, eğitim programının kalitesi tescillenmiştir.

Misyon

Toplumdaki tüm bireylerin sağlığını korumaya ve geliştirmeye yönelik yüksek nitelikte hizmet sunacak, evrensel ve kültürel değerleri gelişmiş, yaşam boyu öğrenmeye odaklı hemşireler yetiştirmek, araştırmalar yoluyla hemşirelik biliminin gelişmesine katkıda bulunmak, toplumun sağlığının korunması ve geliştirilmesinde üst düzeyde etkinlik göstermektir.

Vizyon

Hemşirelik alanında donanımlı mezunları, bilimsel etkinlikleri ve toplumun sağlığını korumaya ve yaşam kalitesini yükseltmeye yönelik çalışmaları ile ulusal ve uluslararası alanda tanınan, öncü bir eğitim kurumu olmaktadır.

Eğitim Programı Amaçları

1. Birey, aile ve topluma ihtiyaç duyulan her alanda hemşirelik bakımı verir.
2. Sağlık bakım hizmetlerinde ekip üyeleri ile iletişim ve işbirliği içerisinde çalışır.
3. Yaşam boyu öğrenmeyi benimser ve tüm yaşam alanlarında kullanır.

Program Çıktıları

1. Alanı ile ilgili kuramsal bilgiye sahip olur.
2. Birey, aile ve topluma hemşirelik süreci kullanarak ihtiyaç duyduğu her ortamda koruyucu, tedavi edici ve rehabilite edici bakım ve uygulamaları gerçekleştirir.
3. Bakım ve uygulamalarında etkili iletişim becerilerini kullanır.
4. Hemşirelik uygulamalarını sürdürürken problem çözme, kritik düşünme ve yaratıcılık becerilerini kullanır.
- 5- Alanında diğer meslek grubu üyeleri ile ekip işbirliği içerisinde etik ilkelere uygun olarak çalışır.
6. Tüm bakım ve uygulamalarında kanıta dayalı bilgileri kullanarak bakım kalitesinin artmasını sağlar.
7. Birey, aile ve toplum sağlığın geliştirilmesinde liderlik yapar.
8. Bireysel ve mesleki yaşamında bilişim teknolojilerini kullanır ve yaşam boyu öğrenme alışkanlığı edinir.
9. Hemşirelik mesleği ve uygulamalarına ilişkin araştırmalara katılır, araştırma sonuçlarını bakıma yansıtır.
10. En az bir yabancı dili kullanarak alanındaki bilgileri izler ve meslektaşlarıyla iletişim kurar.

Hemşirelik Lisans Eğitim Programının Amaçları ve Program Çıktılarının İlişkilendirilmesi			
Program Çıktıları (PÇ)	Eğitim Program Amaçları (EPA)		
	EPA 1. Birey, aile ve topluma ihtiyaç duyulan her alanda hemşirelik bakımı verir.	EPA 2. Sağlık bakım hizmetlerinde ekip üyeleri ile iletişim ve işbirliği içerisinde çalışır.	EPA 3. Yaşam boyu öğrenmeyi benimser ve tüm yaşam alanlarında kullanır
P1. Alanı ile ilgili kuramsal bilgiye sahip olur	Y	Y	Y
P2. Birey, aile ve topluma hemşirelik süreci kullanarak ihtiyaç duyduğu her ortamda koruyucu, tedavi edici ve rehabilite edici bakım ve uygulamaları gerçekleştirir.	Y	Y	Y
P3. Bakım ve uygulamalarında etkili iletişim becerilerini kullanır.	Y	O	O
P4. Hemşirelik uygulamalarını sürdürürken problem çözme, kritik düşünme ve yaratıcılık becerilerini kullanır.	Y	Y	O
P5. Alanında diğer meslek grubu üyeleri ile ekip işbirliği içerisinde etik ilkelere uygun olarak çalışır	O	Y	O
P6. Tüm bakım ve uygulamalarında kanıta dayalı bilgileri kullanarak bakım kalitesinin artmasını sağlar	Y	O	O
P7. Birey, aile ve toplum sağlığın geliştirilmesinde liderlik yapar.	O	Y	O
P8. Bireysel ve mesleki yaşamında bilişim teknolojilerini kullanır ve	O	O	Y

yaşam boyu öğrenme alışkanlığı edinir.			
P9. Hemşirelik mesleği ve uygulamalarına ilişkin araştırmalara katılır, araştırma sonuçlarını bakıma Yansıtır	Y	O	O
P10. En az bir yabancı dili kullanarak alanındaki bilgileri izler ve meslektaşlarıyla iletişim kurar.	Y	Y	Y

D= Düşük   **O**=Orta   **Y**=Yüksek

Hemşirelik lisans eğitim programının eğitim amaçları ve program çıktıları arasında yüksek düzeyde ilişki olduğu görülmektedir.

Lisans diploması verilmekte olan Hemşirelik programında, eğitim öğretim etkinliklerinin gerçekleştirilmesinden sorumlu sekiz anabilim dalı bulunmaktadır. Bu anabilim dallarının temel görevi ve ortak amacı; mesleki yetkinlik kazanmış, donanımlı hemşireler yetiştirmektir. Belirtilen anabilim dalları akademik kadrolarının, hemşirelik lisans programı yanı sıra üniversitemizin Sağlık Bilimleri Enstitüsü bünyesinde bulunan yüksek lisans ve doktora programlarında da eğitim-öğretim sorumlulukları bulunmaktadır. Hemşirelik Bölümünde eğitim öğretim faaliyetleri 20 öğretim üyesi, 1 öğretim görevlisi ve 6 Araştırma görevlisi olmak üzere toplam 27 öğretim elemanı ile yürütülmektedir.

Hemşirelik Bölümü Anabilim Dalları	Üyeler
Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı	Prof. Dr. Şerife Karagözoğlu Dr. Öğr. Üyesi Burcu Kübra Süha Arş. Gör. Dr. Hülya Koçyiğit Kavak Arş. Gör. Pervin Koksall
İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı	Prof. Dr. Hatice Tel Aydın Prof. Dr. Mukadder Mollaoğlu Doç. Dr. Fatma Özkan Tuncay Doç. Dr. Tülay Kars Fertelli Dr. Öğr. Üyesi Esra Başer Akın
Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı	Prof. Dr. Meryem Yılmaz Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Topal Hançer Dr. Öğr. Üyesi Kübra Erturhan Türk
Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı	Prof. Dr. Nilüfer Tuğut Dr. Öğr. Üyesi Nuriye Erbaş Arş. Gör. Sevim Sarısoy
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı	Doç. Dr. İlknur Yıldız Dr. Öğr. Üyesi Emine Altun Yılmaz Arş. Gör. Şeyma Alan Poyraz
Hemşirelikte Yönetim Anabilim Dalı	Dr. Öğr. Üyesi Nuriye Sarıakçalı
Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı	Prof. Dr. Havva Tel Prof. Dr. Meral Kelleci Dr. Öğr. Üyesi Özge Kısaoğlu Arş. Gör. Z Gaye Gülcü Arş. Gör. Deniz Kurtaran
Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı	Doç. Dr. Üyesi Semra Zorlu Dr. Öğr. Üyesi Nermin Altunbaş Öğr. Gör. Dr. Firdevs Kuzu Arş. Gör. Edanur Aktaş

Uygulama Alanları

- Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Uygulama ve Araştırma Hastanesi
- Sivas Numune Hastanesi
- Medicana Sivas Hastanesi
- Toplum Ruh Sağlığı Merkezi
- Aile Sağlığı Merkezleri
- Sivas İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı okullar
- Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezleri
- Huzurevleri

C- HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ EĞİTİM PROGRAMI

Eğitim Programı Modeli

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde eğitim öğretim faaliyetleri Klasik Eğitim Modeli ile sürdürülmektedir. Klasik eğitim modelinde öğrencilerin öğretimi basitten karmaşığa doğrudur. Öğrenciler önce temel tıp bilimleri dersleri ve mesleki temel becerilerini geliştirecek dersleri, sonra klinik bilgi ve beceri kazandıracak olan diğer mesleki dersleri almaktadır.

Kabul Koşulları

Bölüme Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavında alınan sayısal puan ile öğrenci kabul edilmektedir. Bölümde lise ve dengi okul mezunu kız ve erkek öğrenciler eğitim görmektedir.

Mezuniyet Koşulları

Hemşirelik Bölümü Ders Müfredatının sekiz yarıyılında (4 yıl) yer alan derslerin tümünü başarı ile tamamlayan öğrencilere Hemşirelik lisans diploması verilir. Öğrencilerin lisans diploması alabilmesi için toplam 240 AKTS kredilik hemşirelik eğitimini tamamlaması gerekmektedir.

Hemşirelik Bölümü Eğitim Müfredatı ve Ders Bilgi Paketi Tanımlamaları

Hemşirelik Bölümünün dört yıllık lisans eğitimi müfredat içeriği Bologna Bilgi Paketinde yer almaktadır. Derslerin ayrıntılı bilgisine aşağıdaki link kullanılarak ulaşılmakta, açılan sayfada sol taraftaki menüden ders içerikleri seçilerek incelenebilmektedir. (<https://obs.cumhuriyet.edu.tr/oibs/bologna/index.aspx?lang=tr&curOp=showPac&curUnit=41&curSunit=252#>)

Hemşirelik Bölümü Eğitim Müfredatı

1.Yarıyıl Dersleri

Ders Kodu	Ders Adı	T+U+K	Zorunlu/Seçmeli	AKTS
HEM113	Fizyoloji	3+0+3	Zorunlu	4
HEM115	Anatomi	3+0+3	Zorunlu	4
HEM117	Biyokimya	2+0+2	Zorunlu	3
HEM119	Mikrobiyoloji	2+0+2	Zorunlu	3
HEM111	Hemşirelik Esasları – I	6+0+6	Zorunlu	8
HEM121	Psikoloji	1+0+1	Zorunlu	2
UATA1001	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi – I	2+0+2	Zorunlu	2
YDİL1001	Yabancı Dil – I(İngilizce I)	2+0+2	Seçmeli	2
		21-0-21	Toplam AKTS	30

2.Yarıyıl Dersleri

Ders Kodu	Ders Adı	T+U+K	Zorunlu/Seçmeli	AKTS
HEM110	Hemşirelik Esasları – II	5+16+13	Zorunlu	14
HEM108	Sağlığın Değerlendirilmesi	2+0+2	Zorunlu	2
HEM104	Hemşirelik Süreci	2+0+2	Zorunlu	3
HEM106	Kişilerarası İlişkiler	1+0+1	Zorunlu	2
KPD1000	Kariyer Planlama	1+0+0	Zorunlu	2
UATA1002	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi – II	2+0+2	Zorunlu	2
ADS-1	Alan Dışı Seçmeli Ders	2+0+2	Seçmeli	3
MSD1002	Mesleki Seçmeli Dersler			
HEM101S	Diksiyon ve Etkili Konuşma	1+0+1	Seçmeli	2
HEM107S	Sağlık Sosyoloji	1+0+1	Seçmeli	2
HEM105S	Teknoloji bağımlılığı	1+0+1	Seçmeli	2
HEM109S	Afet ve Kriz Yönetimi	1+0+1	Seçmeli	2
HEM103S	Yazılı ve Sözlü Anlatım	1+0+1	Seçmeli	2
YDİL1002	Yabancı Dil - II(İngilizce II)	2+0+2	Seçmeli	2
		18-16-25	Toplam AKTS	30

3.Yarıyıl Dersleri				
Ders Kodu	Ders Adı	T+U+K	Zorunlu/Seçmeli	AKTS
HEM201	Farmakoloji	2+0+2	Zorunlu	3
HEM203	Genel Beslenme İlkeleri ve Hastalıklarda Beslenme	2+0+2	Zorunlu	3
HEM205	İç Hastalıkları Hemşireliği	5+16+13	Zorunlu	14
HEM207	Hasta Öğretimi	2+4+4	Zorunlu	6
UTÜR1001	Türk Dili – I	2+0+2	Zorunlu	2
MSD2001	Mesleki Seçmeli Dersler			
HEM201S	Kendini Tanıma ve Girişkenlik	1+0+1	Seçmeli	2
HEM203S	Sağlıklı Yaşam İçin Egzersiz	1+0+1	Seçmeli	2
HEM207S	Sağlığın Geliştirilmesi	1+0+1	Seçmeli	2
YDİL2001	Yabancı Dil – III (İngilizce III)	2+0+2	Seçmeli	2
		15-20-25	Toplam AKTS	30
4.Yarıyıl Dersleri				
Ders Kodu	Ders Adı	T+U+K	Zorunlu/Seçmeli	AKTS
HEM202	Hemşirelikte Mesleki İletişim	2+0+2	Zorunlu	2
HEM204	Bulaşıcı Hastalıkları Hemşireliği	2+0+2	Zorunlu	2
HEM206	Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği	5+16+13	Zorunlu	14
UTÜR1002	Türk Dili – II	2+0+2	Zorunlu	2
HEM 208	Patoloji	2+0+2	Zorunlu	3
ADS-2	Alan Dışı Seçmeli	2+0+2	Seçmeli	3
MSD2002	Mesleki Seçmeli Dersler			
HEM 202S	Yoğun Bakım Hemşireliği	1+0+1	Seçmeli	2
HEM204S	Nörobilim Hemşireliği	1+0+1	Seçmeli	2
HEM208S	Geropsikiyatri Hemşireliği	1+0+1	Seçmeli	2
HEM210S	Cinsellik ve Cinsel Sağlık	1+0+1	Seçmeli	2
HEM216S	Hemşirelikte İlaç Yönetimi	1+0+1	Seçmeli	2
HEM222S	Onkoloji Hemşireliği	1+0+1	Seçmeli	2
HEM220S	Sağlık Alanında Tamamlayıcı Yaklaşımlar	1+0+1	Seçmeli	2
HEM212S	Epidemiyoloji	1+0+1	Seçmeli	2
HEM214S	Sağlık Sosyolojisi	1+0+1	Seçmeli	2
YDİL2002	Yabancı Dil - (İngilizce IV)	2+0+2	Seçmeli	2
		18-16-26	Toplam AKTS	30

5.Yarıyıl Dersleri				
Ders Kodu	Ders Adı	T+U+K	Zorunlu/Seçmeli	AKTS
HEM301	İstatistik	2+0+2	Zorunlu	4
HEM303	Doğum Kadın Hastalıkları Hemşireliği	5+16+13	Zorunlu	14
HEM305	Hemşirelikte Araştırma ve Kanıta Dayalı Uygulama	2+0+2	Zorunlu	4
HEM307	İlk Yardım ve Olağan Dışı Durumlar	2+0+2	Zorunlu	3
YDİ3005	Mesleki İngilizce – I	2+0+2	Zorunlu	3
MSD3001	Mesleki Seçmeli Dersler			
HEM301S	Spiritual Bakım	1+0+1	Seçmeli	2
HEM307S	Bağımlılık ve Hemşirelik	1+0+1	Seçmeli	2
HEM311S	Bilim Tarihi ve Hemşirelik Bilimi	1+0+1	Seçmeli	2
HEM313S	Adli Hemşirelik	1+0+1	Seçmeli	2
HEM305S	Rehabilitasyon Hemşireliği	1+0+1	Seçmeli	2
		14-16-22	Toplam AKTS	30
6.Yarıyıl Dersleri				
Ders Kodu	Ders Adı	T+U+K	Zorunlu/Seçmeli	AKTS
HEM302	Hem.Tarihi, Deontolojisi ve Yasaları	2+0+2	Zorunlu	2
HEM304	Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği	5+16+13	Zorunlu	14
HEM306	Hemşirelikte Yönetim	4+4+6	Zorunlu	8
HEM308	Palyatif Bakım	2+0+2	Zorunlu	2
HEM310	Makale Okuma	1+0+1	Seçmeli	2
YDİL3006	Mesleki İngilizce – II	2+0+2	Zorunlu	2
MSD3002	Mesleki Seçmeli Dersler			
HEM302S	Hemşirelikte Bilişim	1+0+1	Seçmeli	2
HEM304S	Ramotoloji Hemşireliği	1+0+1	Seçmeli	2
HEM314S	Evde Bakım	1+0+1	Seçmeli	2
HEM306S	Özel Gereksinimi olan Çocuklar	1+0+1	Seçmeli	2

		17-20-26	Toplam AKTS	30
7.Yarıyıl Dersleri				
Ders Kodu	Ders Adı	T+U+K	Zorunlu/Seçmeli	AKTS
HEM4007	Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği	6+10+11	Zorunlu	14
HEM4021	Halk Sağlığı Hemşireliği	6+10+11	Zorunlu	14
YDİL4001	Mesleki Yabancı Dil-III(İngilizce)	2+0+2	Zorunlu	2
HEM310	Makale Okuma	1+0+1	Seçmeli	2
		14-20-24	Toplam AKTS	30

8.Yarıyıl Dersleri				
Ders Kodu	Ders Adı	T+U+K	Zorunlu/Seçmeli	AKTS
HEM402	Mesleki Uygulama	0+32+16	Zorunlu	26
MSD404	Sağlık Hukuku	2+0+2	Seçmeli	2
YDİL4002	Mesleki İngilizce – IV	2+0+2	Zorunlu	2
		4-32-20	Toplam AKTS	30

Mesleki Uygulamalı Dersler (Zorunlu)

1.Sınıf Güz Yarıyılı	1.Sınıf Bahar Yarıyılı
Hemşirelik Esasları-I	Hemşirelik Esasları-2
2.Sınıf Güz Yarıyılı	2.Sınıf Bahar Yarıyılı
İç Hastalıkları Hemşireliği Hasta Öğretimi	Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği
3.Sınıf Güz Yarıyılı	3.Sınıf Bahar Yarıyılı
Doğum Kadın Hastalıkları Hemşireliği	Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Hemşirelikte Yönetim
4.Sınıf Güz Yarıyılı	4.Sınıf Bahar Yarıyılı
Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Halk Sağlığı Hemşireliği	Mesleki Uygulama

Hemşirelik Esasları-I (6 saat teori): Dersi, öğrencinin profesyonel bir meslek olan hemşireliğin meslekleşme sürecini, temel felsefesi ve değerlerini, sağlık bakım sistemi içinde hemşirenin rolünü ve öğrenci hemşire olarak kendi rolünü kavramasına yardımcı olmak, bu doğrultuda öğrencide hemşirelik bakımında temel kuram, kavram, ilke ve yöntemlere ilişkin bilgi ve beceri geliştirmek amacıyla birinci sınıf birinci yarıyıldan verilmektedir.

Dersin İçeriği: Tanışma, Giriş, Dersin Programdaki Yeri, Dersin Hedefleri, Dersin İşleniş/Yöntem, Uygulama ve Değerlendirme Süreci, Uygulama Gruplarının Belirlenmesi ve Kütüphane Çalışmasına Yönelik Beklentilerle İlgili Bilgilendirme, Serbest Kütüphane Çalışması ve Ödev Hazırlığı (Bilgiden Bilime, Uğraştan Disipline Bir Meslek Olarak Hemşirelik ve Hemşireliğin Tarihçesi), Bilgiden Bilime, Uğraştan Disipline Bir Meslek Olarak Hemşirelik, Başlangıçtan Meslekleşmeye Doğru Hemşireliğin Tarihçesi, Serbest Kütüphane Çalışması ve Ödev Hazırlığı (Hemşirelik Eğitimi ve Hemşireliğin Çağdaş Rol ve Sorumlulukları), Hemşirelik Eğitimine Genel Bakış, Hemşireliğin Çağdaş Rol ve Sorumlulukları, Hemşireliğin Temel Kavramları, A. İnsan, B. Çevre, C. Sağlık-Hastalık, D. Hemşirelik, Bakım Kavramı, Hemşirelik Model ve Kuramları, A) Model ve Kuram Tanımı, B) Bakım Vermede Modelin Yeri, C) Hemşirelik Modellerine Temel Olan Kuramlar, Hemşireliğin Felsefesi, Değerler ve Etik, Serbest Kütüphane Çalışması ve Ödev Hazırlığı (Hemşirelik Modellerine Temel Olan Kuramlar), Hemşireliğin Felsefesi, Değerler ve Etik (Konuya Devam), Hemşirelik Modellerine Temel Olan Kuramlara Yönelik Grup Sunuları I, Ara Sınav, Hemşirelik Modellerine Temel Olan Kuramlara Yönelik Grup Sunuları II, Hemşirelik Süreci ve Bakım Planı, Bakım Planı Örneklerine İlişkin Vaka Çalışması I, Bakım Planı Örneklerine İlişkin Vaka Çalışması II, Enfeksiyondan Korunma Yöntem ve Uygulamaları, Enfeksiyondan Korunma Yöntem ve Uygulamaları, Demonstrasyon (Enfeksiyondan Korunma Yöntem ve Uygulamaları), Laboratuvar Çalışması I (Enfeksiyondan Korunma Yöntem ve Uygulamaları), Bireysel Hijyen Uygulamaları, Masaj, Demonstrasyon (Bireysel Hijyen ve Masaj), Laboratuvar

Çalışması II (Bireysel Hijyen ve Masaj)'dır.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, vaka tartışması, demonstrasyon, simülasyon, bireysel çalışma ve ödev, serbest kütüphane çalışması, klinik uygulamadır.

Hemşirelik Esasları-2 (5 saat teori, 16 saat uygulama): Dersi, hemşirelik eğitimine yeni başlayan öğrencilere yönelik olarak hemşirelik bakımında temel olacak bilgi ve becerilerin kazandırılması amacıyla birinci sınıf ikinci yarıyıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Giriş, Hasta Güvenliği, Hastane Ünitesi, Hasta Kabul ve Taburculuk, Yaşamsal Bulgular Demonstrasyon (Yaşamsal Bulgular), Laboratuvar Çalışması (Yaşamsal Bulgular), Oral İlaç Uygulaması, Lokal İlaç Uygulaması, Demonstrasyon (Oral, Lokal İlaç Uygulaması), Laboratuvar Çalışması Devam (Oral, Lokal İlaç Uygulaması), Parenteral İlaç Uygulamaları, Demonstrasyon (Parenteral İlaç Uygulamaları), İV İlaç ve İnfüzyon Uygulamaları, Demonstrasyon (İV İlaç ve İnfüzyon Uygulamaları), Laboratuvar Çalışması (Parenteral İlaç Uygulamaları), Laboratuvar Çalışması (Parenteral İlaç Uygulamaları), Hareket Gereksinimi, Demonstrasyon (Hareket Gereksinimi), Laboratuvar Çalışması (Hareket Gereksinimi), Solunum Gereksinimi, Demonstrasyon (Solunum Gereksinimi), Laboratuvar Çalışması Devam (Solunum Gereksinimi), Total Parenteral Beslenme, Santral Venöz Basınç (CVP), Demonstrasyon (CVP), Beslenme Gereksinimi, Demonstrasyon (Beslenme Gereksinimi), Laboratuvar Çalışması Devam (Beslenme Gereksinimi), Kan ve Kan Ürünleri Transfüzyonu, Boşaltım Gereksinimi (Üriner Boşaltım), Demonstrasyon (Üriner Boşaltım), Laboratuvar Çalışması (Üriner Boşaltım), Boşaltım Gereksinimi (Barsak Boşaltım), Demonstrasyon (Barsak Boşaltım), Laboratuvar Çalışması (Barsak Boşaltım), Uyku ve Dinlenme, Bası Yarası ve Doku Bütünlüğünün Sağlanması, Sıcak, Soğuk Uygulamalar, Demonstrasyon (Sıcak, Soğuk Uygulamalar), Laboratuvar Çalışması (Sıcak, Soğuk Uygulamalar), Ağrı, Perioperatif Bakım'dır.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, vaka tartışması, demonstrasyon, simülasyon, bireysel çalışma ve ödev, serbest kütüphane çalışması, klinik uygulamadır.

İç Hastalıkları Hemşireliği (5 saat teori, 16 saat uygulama): Dersi, öğrencinin; erişkin bireyde sık görülen dahili hastalıkların fizyopatolojik sürecini, önemli belirti bulgularını, tanılama ve girişimsel yöntemlerini, komplikasyonlarını ve tıbbi tedavi ilkelerini kavramasına ve dünyada, ülkemizde ve yaşadığımız bölgedeki önemli dahili sorunları yaşayan bireyleri bütüncü, sistematik ve bilimsel bakım anlayışı doğrultusunda hasta bireyin hastanede evde bakımında ve rehabilitasyonunda uygun hemşirelik aktivitelerini planlaması, uygulaması ve değerlendirmesine, bunları yaparken hemşirenin bakım verme, eğitim, danışmanlık rollerini geliştirmesi amacı ile ikinci sınıf birinci yarıyıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; İç Hastalıkları Hemşireliğinde Temel Kavramlar, Klinik Etik ve Hasta Bakımında Etik Yaklaşım, Onkolojik Hastalıklar ve Bakımı, Hematoloji Hastalıkları ve Bakımı, Üriner Sistem Hastalıkları ve Bakımı, Sindirim Sistemi Hastalıkları ve Bakımı, İmmun Sistem Hastalıkları ve Bakımı, Eklem, Bağ Doku Hastalıkları ve Bakımı, Kalp Damar Sistemi Hastalıkları ve Bakımı, Solunum

Hastalıkları ve Bakımı, Endokrin Sistem Hastalıkları ve Bakımı, Sinir Sistemi Hastalıkları ve Bakımı, Palyatif Bakım-Hospis, Yaşlılık, Terminal Dönem Bakımı'tır.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, demonstrasyon, vaka tartışması, klinik uygulamadır.

Hasta Öğretimi (2 saat teori, 4 saat uygulama): Dersi, öğrencilere hastaların öğrenme gereksinimlerini değerlendirme, eğitim/öğretim sürecini planlama, uygulama ve izlemeye yönelik bilgi, beceri ve tutumları kazandırmak amacı ile ikinci sınıf birinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Hemşirenin Eğitici Rolü ve Hastalıkları Önleme, Sağlığı Koruma, Geliştirme, Sürdürme Misyonu, Öğretim Planı İle Hemşirelik Süreci İlişkisi, Öğretim Planı Hazırlama İlke ve Yöntemleri, Öğretim Süreci, Kronik Hastalıkları Olan Bireylerde Öğretim Planlama-I (Diyabet, KOAH), Kronik Sorunları Olan Bireylerde Öğretim Planlama-II (Onkoloji, Kardiyoloji), Akut Sorunlarda Öğretim Planlama (Cerrahi Klinikler, Kadın Doğum), Preop Öğretim Örnekleri, Komplikasyonları Önleme, Taburculuk Öğretimi, Gelişim Dönemlerine Göre Hasta Öğretimi, Aile Öğretimi, Grup Eğitimi, -Sağlık Eğitimi ve Materyal Geliştirme, Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme, Vaka Tartışması (Obesite Sorunu Olan Ergen ve Ailesi), Vaka Tartışması (Nörolojik Sorunlarda Hasta ve Aile Öğretimi (Günlük Yaşamı Düzenleme, İlaç Uyumu), -Vaka Tartışması (Hipertansiyonu Olan Yaşlı Birey ve Ailesi (Semptom Kontrolü, Beslenme, Sedanter Yaşam), Vaka Tartışması (Diyabetli Hasta Ve Ailesi (Hastalık Yönetimi, Hastalığa Tepkiler Ve Uyumu Sağlama), Vaka Tartışması (Aile Yüğü, Stresle Baş Etme, Öfke Kontrolü), Hasta Öğretim Süreci: Planlama, Hasta Öğretim Süreci: Uygulama, Hasta Öğretim Yöntemleri, Hasta Öğretiminde Materyal ve Araçlar, Hasta Öğretimini Etkileyen Faktörler, Hasta Öğretim Süreci: Öğrenme Ortamı, Hasta Öğretim Süreci: Değerlendirme, Örnek Olgu Sunumu: Diyabet Olan Bireyin Öğretim Gereksinimi, KAH Vakası, KOAH Vakası, KronikBöbrek Yetmezliği Vakası, Hepatit Vakası'dır.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, beyin fırtınası, demonstrasyon, rol play, vaka tartışması, klinik uygulamadır.

Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği (5 saat teori, 16 saat uygulama): Dersi, temel sağlık hizmetleri anlayışı doğrultusunda ve cerrahinin temel ilkeleri, sistemlerin cerrahi girişim gerektiren hastalıkları ve hemşirelik bakımı, ameliyat öncesi, ameliyat sırasında ve ameliyat sonrasında hastanın sağlığını yeniden kazanabilmesi ve sürdürebilmesi için bireyin fiziksel, psikolojik ve sosyal gereksinimlerini karşılamak, gerekli hemşirelik bakımı hakkında bilgi ve uygulama becerisi kazandırmak amacı ile ikinci sınıf ikinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Cerrahi Hastalıklar Hemşireliği Dersine Giriş, Cerrahi Hastalıklar Hemşireliğinde Temel Kavramlar, Cerrahide Sıvı Elektrolit Dengesi, Cerrahide Asit Baz Dengesi, Hücre Yaralanması ve Doku Tamiri, Cerrahi Hemşireliğinde Aseptik Teknikler, Ameliyat Öncesi, Ameliyat Sırası ve Sonrası, Dönemdeki Birey ve Hemşirelik Bakımı, Cerrahide Şok ve Bakım, Sindirim Sistemi Cerrahisi ve Bakımı, Meme Cerrahisi ve Bakımı, Yanmış Birey ve Bakımı, Endokrin Sistem Cerrahisi ve Bakımı,

Sinir Sistemi Cerrahisi ve Bakımı, Kardiyovasküler Sistem Cerrahisi ve Bakımı, Solunum Sistemi Cerrahisi ve Bakımı, Ürogenital Sistem Cerrahisi ve Bakımı, Kas, İskelet Sistemi Cerrahisi ve Bakımı, KBB Cerrahisi ve Bakımı, Göz Cerrahisi ve Bakımı'dır.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, rol play, demonstrasyon, vaka tartışması, kavram haritası, klinik uygulamadır.

Doğum ve Hastalıkları Hemşireliği (5 saat teori, 16 saat uygulama): Dersi, öğrenciye Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliğinin rollerini kavratarak kadını etik değerlerle ailesi ve yaşadığı toplum içerisinde bir bütün olarak ele alıp; fiziksel, psikolojik ve sosyal sağlığın korunması, geliştirilmesi, sağlığı etkileyen olumsuz durumlarda sağlığın yeniden optimal düzeyde kazandırılmasına yönelik gerekli olan Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliğinin teori ve uygulamasını öğretmek amacı ile üçüncü sınıf birinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Kadın Sağlığı ve Kadın Sağlığı Hemşireliğine Giriş, Üreme Sisteminin Anatomisi, Üreme Sisteminin Fizyolojisi, Gebeliğin Fizyolojisi-Fetal Fizyoloji, Gebelikte Annede Meydana Gelen Fizyolojik Değişiklikler, Gebeliğin Psikososyal ve Kültürel Boyutları, Prekonsepsiyonel Danışmanlık ve Bakım, Gebelikte Beslenme, Doğum Öncesi Bakım, Fetal Sağlığın Değerlendirilmesi, Doğum Eylemi ve Hemşirelik Bakımı, Yenidoğan ve Hemşirelik Bakımı, Riskli Gebelik ve Hemşirelik Bakımı, Riskli Doğum Eylemi, Riskli Postpartum Dönem ve Hemşirelik Bakımı, Jinekolojik Muayene, Jinekolojide Tanı- Tedavi Yöntemleri, Aile Planlaması Danışmanlığı, Klimakterium Dönemdeki Kadın ve Hemşirelik Bakımı, Siklus Bozukluğu Olan Kadın ve Hemşirelik Bakımı, Üreme Sistemi Enfeksiyonu Olan Kadın ve Hemşirelik Bakımı, Cinsel Yolla Bulaşan Hastalığı Olan Kadın ve Hemşirelik Bakımı, Pelvik Destek Yapılarının Bozulduğu Durumlar ve Hemşirelik Bakımı'dır.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, soru cevap, tartışma, laboratuvar çalışması, saha çalışması, klinik uygulama, demonstrasyon, beyin fırtınası, ev ödevi, vaka tartışması, grup çalışmasıdır.

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği (5 saat teori, 16 saat uygulama): Dersi, öğrencinin 0-18 yaş grubu çocuklarda sık görülen hastalıklar, hastalıkların etiyolojisi, yaygınlığı, belirtileri ve tedavisine yönelik bilgi kazanarak, çocukları biyo-psikososyal bütünlükte sistematik yaklaşımı kullanarak, etik duyarlılık içerisinde ele alma ve kanıt temelli hemşirelik bakım bilgi ve becerisini geliştirmesi amacı ile üçüncü sınıf ikinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Çocuklarda Büyüme ve Gelişme, Büyüme ve Gelişme Kuramcıları, Büyüme Gelişme Dönemleri, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliğine Giriş, Pediatri Hemşireliğinde Kavramlar-Çocuğun Hastalığı, Hastaneye Yatma: Çocuk, Aile ve Hemşire, Sağlıklı Yenidoğan, Yenidoğanın Sağlık Sorunları, Yüksek Riskli Yenidoğan ve Ailesi, Doğumsal Anomalisi Olan Yenidoğan ve Ailesi, Eğitim Yöntemleri, Kalıtsal Metabolik Hastalığı Olan Yenidoğan ve Ailesi, Çocukta Sıvı Elektrolit Dengesi, Sıvı Elektrolit Dengesi Bozulan Çocuğun Bakımı, Kronik Hastalıklı Çocuk ve Ailesi, Onkolojik Sorunu Olan Çocuk ve Ailesi, Terminal Hastalığı Olan Çocuk ve Ailesi, Hematolojik Sorunu Olan Çocuk ve

Ailesi, Solunum Sistemi Sorunu Olan Çocuk ve Ailesi, Nörolojik Sistem Sorunu Olan Çocuk ve Ailesi, Endokrin Sistemi Sorunu Olan Çocuk ve Ailesi, Pediatri Hemşireliğinde Özel Teknik ve Uygulamalar'dır.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, soru-cevap, vaka tartışması, rol play, grup tartışması, kavram haritası, klinik uygulamadır.

Hemşirelikte Yönetim (4 saat teori, 4 saat uygulama): Dersi, öğrencilere yönetim ilke, kavram, kuram ve araçları ile bunların hemşirelik hizmetlerinde kullanım yollarına; hemşirelik hizmetlerinin planlanması, örgütlenmesi, yürütülmesi, değerlendirilmesi ve koordinasyonunda yer alan yönetim aktivitelerine ilişkin bilgi, beceri, tutumları ve hemşirelik hizmetleri yönetimi ile ilgili bilgilerin uygulamaya aktarılması becerisini kazandırmak amacı ile üçüncü sınıf ikinci yarıyıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Tanışma, Dersin Tanıtımı, Yönetim İle İlgili Kavramlar (Yönetim, Yönetici, Yönetim Düzeyleri, Etkinlik, Verimlilik), Yönetimin İlkeleri, Yönetim Teorileri, Yönetimin Süreçleri, Yönetim Biçimleri ve Yönetici Tipleri, Hemşirelikte Yönetim Kavramı (Profesyonel Hemşirenin Rol ve Sorumlulukları Kapsamında Yönetimin Önemi ve Gerekliliği), Sağlık Hizmetlerinde Organizasyon, Hemşirelik Hizmetleri Yönetimi, Hemşirelik Hizmetleri Yönetimi Düzeyleri, Hemşirelik Hizmetleri Yönetimi Organizasyonu, Hemşirelik Hizmetleri Organizasyonunda Yetki Devri, Hemşirelikte Liderlik-Güç-Otorite-Etkileme, Hemşirelikte Politika, Hemşirelikte Motivasyon ve Tükenmişlik, Hemşirelikte İş Doyumu ve İşten Ayrılma Niyeti, Hemşirelikte Değişim Yönetimi ve Değişimi Yönetme Süreci, Hemşirelikte Problem Çözme ve Karar Verme Süreci, Sağlık Hizmetlerinde Kalite Yönetimi ve Toplam Kalite Yönetimi, SWOT Analizi, Risk Yönetimi, Çatışma Yönetimi, Hemşirelikte İnsan Kaynakları Yönetimi, İş Analizi ve İş Tanımı, Hemşirelikte Performans Yönetimi, Bakım Ünitesinin Yönetimi, Hemşirelikte İnsangücü Planlaması ve Hemşirelik Sunum Sistemleri, Çalışma Çizelgeleri, Örgüt (Kurum) Kültürü, Örgütsel Güven-Örgütsel Bağlılık-Örgütsel Vatandaşlık, Stres Yönetimi, Hemşirelikte Ekip Çalışması, Hemşirelikte Hizmet İçi Eğitimin Yönetimi, Hemşirelikte Hizmetleri Yönetiminde İletişim Yönetimi, Hemşirelikte Toplantı ve Zaman Yönetimi, Hemşirelik İle İlgili Yasal Konular (Yasalar, Yönetmelikler, İlgili Mevzuat)'dır.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, soru cevap, tartışma, vaka analizi, klinik uygulamadır.

Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği (6 saat teori, 10 saat uygulama): Dersi, öğrencinin davranışlarda normalden sapma durumlarını, ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliğinin temel ilke, kavram, işlev ve sürecini, insan ilişkilerini geliştirme yollarını öğrenmesi, bu alanda kazandığı bilgi beceri ve anlayışlarını birey, aile ve toplumun ruh sağlığını koruma, sürdürme ve geliştirme, ruh sağlığı bozulan bireyi iyileştirme ve rehabilitasyonunda etkin bir biçimde kullanması amacı ile dördüncü sınıf birinci yarıyıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği, Psikiyatri Hemşireliğinin Tanımı, Tarihçesi, Felsefesi, Rol ve Sorumlulukları, Uygulama Standartları, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliğinin

Kavramsal Temelleri, Anksiyete Bozukluğu Olan Birey ve Hemşirelik Yaklaşımı, Duygu Durum Bozukluğu Olan Birey ve Hemşirelik Yaklaşımı, Şizofreni ve Diğer Psikotik Bozukluğu Olan Birey ve Hemşirelik Yaklaşımı, Psikiyatride Tedaviler ve Hemşirenin Rolü, Psikiyatride Uygulanan Farmakolojik Tedaviler ve Hemşirenin Rolü, Kişilik Bozukluğu Olan Birey ve Hemşirelik Yaklaşımı, Alkol Madde Bağımlılığı Olan Birey ve Hemşirelik Yaklaşımı, Deliryum, Demans ve Diğer Kognitif Bozukluğu Olan Birey ve Hemşirelik Yaklaşımı, Psikiyatride Tedaviler ve Hemşirenin Rolü, Acil Psikiyatri, Konsültasyon-Liyazon Psikiyatrisi ve Hemşireliği'dir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, soru cevap, tartışma, vaka tartışması, klinik uygulamadır.

Halk Sağlığı Hemşireliği (6 saat teori, 10 saat uygulama): Ders, öğrencinin bireyi, aileyi, toplumu çevresi ile bir bütün olarak ekip anlayışı içinde ele alıp; bireyin sağlığının korunması, geliştirilmesi, hastalık halinde tedavi ve rehabilite edilmesi için gerekli hemşirelik sürecini temel sağlık hizmetleri yaklaşımı içinde inceleyerek ve uygulamaya geçirmesi amacı ile dördüncü sınıf birinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Halk Sağlığı Hemşireliği Tarihsel Gelişimi, Amaç ve Çalışma Alanları, Halk Sağlığında Kullanılan Kavramlar, Toplum Tanıma, Nüfus ve Kültür, Halk Sağlığı Hemşireliğinde Epidemiyolojik Yöntemlerin Kullanımı, Sağlığı Koruma ve Geliştirme, Toplumda Sağlık Davranışlarının Geliştirilmesi ve Sağlık Eğitimi, Kronik Hastalıklarda Halk Sağlığı Hemşireliği, Riskli Gruplar ve Halk Sağlığı Hemşireliği, Erişkin Kadın ve Erkek Sağlığı, Afet Hemşireliği, Bulaşıcı Hastalıklarda Halk Sağlığı Hemşireliği, Toplum Beslenmesi, Erken Tanı-Tarama, Sigara Bağımlılığı ve Hemşirelik, Türkiye'de Sağlık Örgütlenmesi, Çevre Sağlığı, Ana-Çocuk Sağlığı, Doğum Öncesi Bakım ve Gebenin İzlemi, Doğum Sonrası Bakım ve Lohusa, Yenidoğan İzlemi, 0-1 Yaş İzlem, 1-3 Yaş Dönemi ve İzlem, 3-6 Yaş Dönemi ve İzlem, 6-12 Yaş Dönemi ve İzlem, 12-18 Yaş Dönemi ve İzlem, Yaşlılık Dönemi ve İzlem, Okul Sağlığı, Sosyal Hizmetler, Evde Bakım'dır.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, soru cevap, tartışma, demonstrasyon, rol play, vaka tartışmasıdır.

Mesleki Uygulama (32 saat uygulama): Dersi öğrencinin, profesyonel ve güvenli bakım hizmeti sunabilmesi için, hemşirelik eğitiminin ilk yedi dönemi süresince kazandığı bilgi, beceri ve tutumları hemşirelik programının hedefleri doğrultusunda, gerçek yaşam ortamında pekiştirmesi amacı ile dördüncü sınıf ikinci yarıyılıda verilmektedir. Mesleki uygulama dersi uygulaması "Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Uygulama Usul ve Esasları" doğrultusunda yürütülmektedir.

Dersin İçeriği; Öğrencinin, birey, aile ve toplumu üç koruma düzeyine göre (birincil, ikincil ve üçüncül koruma) ele alabilmesi, ekiple etkin işbirliği yapabilmesi, otonomi ve diğer profesyonel özelliklerini kullanarak bakım yönetebilmesi, grupla çalışma becerilerini pekiştirebilmesi, hemşirelik mesleği ile ilgili sorun ve gereksinimlere duyarlı olabilmesi, eleştirel ve stratejik düşünme ve zamanı etkin kullanma becerilerini geliştirebilmesi, hemşirelik süreci sistemini sürekli kullanabilme becerisini

geliştirebilmesidir.

Eğitim Yöntemleri; Klinik uygulama.

Mesleki Dersler Dışındaki Diğer Zorunlu Dersler

1.Sınıf Güz Yarıyılı	1.Sınıf Bahar Yarıyılı
Anatomi Fizyoloji Biyokimya Mikrobiyoloji Psikoloji	Hemşirelik Süreci Kişilerarası İlişkiler Kariyer Planlama
2.Sınıf Güz Yarıyılı	2.Sınıf Bahar Yarıyılı
Farmakoloji Genel Beslenme İlkeleri ve Hastalıklarda Beslenme Hasta Öğretimi	Patoloji Hemşirelikte Mesleki İletişim Bulaşıcı Hastalıklar Hemşireliği
3.Sınıf Güz Yarıyılı	3.Sınıf Bahar Yarıyılı
İstatistik Hemşirelikte Araştırma ve Kanıtı Dayalı uygulama İlk Yardım ve Olağan Dışı Durumlar	Hemşirelik Tarihi, Deontolojisi ve Yasaları Palyatif Bakım

Anatomi (3 saat teori): Anatomi dersi öğrenciye mesleki uygulamalarda bulunabilmek için insan anatomisi bilgisinin öğrenilmesine yönelik gerekli olan bilgi ve becerileri kavramsal ve uygulamalı olarak öğretmek amacı ile birinci sınıf birinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Anatomiye Giriş, Kas, Kemik, Eklemler Hakkında Genel Bilgiler, Kemikler I (Kafa ve Gövde), Kemikler II (Üst ve Alt Ekstremiteler), Kaslar I (Sırt, Omuz, Üst Ekstremiteler, Toraks), LAB, Kemikler, Kaslar II (Karın, Alt Ekstremiteler), LAB, Kaslar, Kadın Genital Sistemi, LAB Kadın Genital Sistemi, Erkek Genital Sistemi, LAB Erkek Genital Sistemi, Üriner Sistem, Endokrin Sistem, Meme, LAB, Üriner, Endokrin, Meme, Sinir Sistemi, LAB, Sinir Sistemi, Dolaşım Sistemi I (Kalp), Dolaşım Sistemi II (Damarlar), LAB, Dolaşım Sistemi, Solunum Sistemi, Sindirim Sistemi, LAB, Solunum Sistemi, Sindirim Sistemi'dir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, laboratuvar uygulaması, demonstrasyondur.

Fizyoloji (3 saat teori): Fizyoloji dersi öğrencinin insan vücudunu tanıması, sistemlerinin nasıl çalıştığını öğrenmesi amacı ile birinci sınıf birinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Fizyolojiye Giriş, Hücre Fizyolojisi, Kan Fizyolojisi, Kas Fizyolojisi, Sinir Sistemi,

Solunum Fizyolojisi, Dolaşım Fizyolojisi, Sindirim Fizyolojisi, Boşaltım Fizyolojisi, Endokrin Fizyolojisi, Üreme Fizyolojisi'dir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevaptır.

Biyokimya (2 saat teori): Biyokimya dersi, öğrencinin biyokimyasal makromoleküllerin yapılarını ve metabolik özelliklerini kavramasını sağlamak amacı ile birinci sınıf birinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Biyokimyaya Giriş, Protein Biyokimyası, Biyoenerjetikler ve Oksidatif Fosforilasyon, Karbonhidrat Biyokimyası, Karbonhidrat Metabolizması, Lipid Biyokimyası, Diyetdeki Lipidlerin Metabolizması, Nitrojen Metabolizması, Nükleotid Metabolizması, Metabolizmanın Düzenlenmesi, Diabetes Mellitus ve Obesite, Beslenme ve Vitaminler, Hormon Biyokimyası, Genetik Bilginin Depolanması ve Ekspresyonu (İfadesi), DNA Yapısı, Replikasyonu ve Onarımı, RNA Yapısı, Sentezi ve İşlenmesi'dir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevaptır.

Mikrobiyoloji (2 saat teori): Mikrobiyoloji dersi öğrencinin temel mikrobiyoloji bilgilerini öğrenmesi amacı ile birinci sınıf birinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Mikrobiyolojiye Giriş ve Genel Bilgiler, Mikroorganizmaların Genel Özellikleri, Mikrobiyal Genetik, Mikroorganizmaların Beslenme ve Üreme Özellikleri, Antimikrobiyal Maddeler, Mikrobiyal Ekoloji, Parazit ve Parazitlik, Serolojik Deneyler, İmmünolojiye Giriş, Enfeksiyon Kavramı, Sağlık Çalışanlarında Mesleki Riskler, Enfeksiyon Hastalıklarının Laboratuvar Tanısı'dır.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, demonstrasyon, laboratuvar uygulamasıdır.

Psikoloji (1 saat teori): Psikoloji dersi, öğrencinin insan ve insan psikolojisi ile ilgili temel kavramları, insan davranışlarının kaynağını öğrenerek, psikoloji bilgilerini insan davranışlarını anlamada ve kişilerarası ilişkilerinde kullanması amacı ile birinci sınıf birinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Psikolojinin Tanımı, Amacı, Alt Dalları, Tarihçesi, Yöntemleri, İnsan Gelişimi, Bilinç, Duyum ve Algı, Duygular ve Heyecanlar, Öğrenme, Bellek, Düşünme ve Problem Çözme, Davranış ve Davranışın Temel Özellikleri, Davranışın Nörobiyolojik ve Ruhsal Temelleri, Ruhsal Yapı ve Davranışın Ruhsal Temelleri, Savunma Mekanizmaları, Kişilik ve Benlik'tir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevaptır.

Genel Beslenme İlkeleri ve Hastalıklarda Beslenme (2 saat teori): Beslenmeye Giriş dersi, öğrenciye yeterli ve dengeli beslenme kavramını öğretmek toplumun ve bireyin sağlık düzeyini, yaşam kalitesini yükseltme ve beslenme sorunlarını çözme becerilerini kazandırmak amacı ile birinci sınıf ikinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Sağlık-Beslenme İlişkileri, Yeterli-Dengeli Beslenme Kavramları, Bireyin Enerji Gereksiniminin Hesaplanması, Besin Öğelerinin (CHO, Protein, Yağ, Vitaminler, Mineraller, Su)

Vücuttaki Görevleri, Yetersiz veya Aşırı Tüketimlerinin Yol Açtığı Sorunlar, Besin Grupları (Et, Süt, Meyve, Sebze, Tahıllar vb) Hazırlama, Saklama, Pişirme Koşulları, Günlük Tüketim Miktarları, Menü Planlama, Besin Güvenliği ve Yol Açtığı Sorunlar, Çeşitli Toplum Gruplarının (Gebe, Emzikli, Okul Öncesi ve Okul Çağı Çocuk, Adölesan, Yaşlı, İşçi, Sporcu) Beslenmelerindeki Özellikler, Menstruasyon Döneminde Beslenme, Menopozda Beslenme, Toplumun ve Bireylerin Beslenme Durumunun Saptanmasında Kullanılan Yöntemler, Türkiye’de Sık Görülen Beslenme Sorunları ve Çözüm Önerileri, Toplumun Beslenme Konusunda Eğitimi.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevaptır.

Hasta Öğretimi (2 saat teori, 4 saat uygulama): Hemşirelikte Öğretim İlke ve Yöntemleri dersi öğrenme-öğretme ile ilgili temel kavram, kuram, ilke ve yöntemleri inceleyerek, sistemli bir şekilde planlı çalışmayı görev edinerek, ülke gereksinimleri doğrultusunda sağlıklı/hasta birey, aile ve toplumun sağlığının korunması, geliştirilmesi, tedavi ve rehabilite edilmesinde üstleneceği çağdaş rol ve işlevlerde kullanabilen yaşam boyu eğitimi benimsemiş hemşireler yetiştirebilmek amacı ile birinci sınıf ikinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Öğretim ve Eğitimle İlgili Temel Kavramlar, Hemşirenin Eğitici, Öğretici Rolü, Öğretme, Öğrenme Yaklaşım ve Kuramları I, Öğretme, Öğrenme Yaklaşım ve Kuramları II, Öğrenmeye Hazıroluşluk, Öğretimi Etkileyen Faktörler, Hazıroluşluğun Değerlendirilmesi, Bireyin Öğrenme Gereksiniminin Belirlenmesi, Öğretimde Amaç ve Hedef Belirleme, Öğretim Yöntemlerine Giriş, Öğretim Materyali Hazırlama, Öğretim Süreci ile Hemşirelik Süreci İlişkisi, Bireysel Öğretim-Grup Öğretimi’dir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, beyin fırtınasıdır.

Hemşirelik Süreci (2 saat teori): Hemşirelik Süreci dersi, öğrencinin sağlıklı/hasta bireyin sağlık bakım gereksinimlerinin tanımlanması, tanılanması, bireye özgü bakım verilmesi ve bakım sonuçlarının değerlendirilmesinde sistematik bir yöntem olan problem çözme sürecini kullanması, bireyi bütüncül olarak ele alması amacı ile birinci sınıf ikinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Hemşirelikte Bakım Modelleri, Gordon’un Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri, Uluslararası NANDA Hemşirelik Tanıları Sınıflaması, Hemşirelik Tanılarının PES Formatına Uygun İfadelenmesi, Hemşirelik Sürecine Giriş, Sürecinin Önemi, Hemşirelik Süreci Aşamaları, Veri Toplama/ Durum Değerlendirme, Hemşirelik Tanısı, Hemşirelik Girişimleri, Değerlendirme Aşamaları, Kayıt ve FSÖ Modeline Göre Vaka Çalışması’dır.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, vaka tartışması, bireysel-grup ödevidir

Kişilerarası İlişkiler (1 saat teori): Kişilerarası İlişkiler dersi, öğrencinin insan ve insan davranışlarını anlaması, iletişim sürecini kavraması, kendini tanıması, iletişim becerileri kazanması ve bunları kendi yaşantısında kullanabilmesi amacı ile birinci sınıf ikinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; İletişim, Önemi, Amacı, İletişim Süreci, İletişim Engelleri, Kültür ve İletişim, Dil ve Kavram, İletişim Sırasındaki Davranış Biçimleri, Benlik Bilinci, Savunma Mekanizmaları, Sözsüz İletişim, Kendini Tanıma, Savunucu İletişim, Yıkıcı Tartışma, Yapıcı Tartışma, Çatışma ve Çatışma Yönetimi, Sağlık Ekibinde İletişim'dir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, rol playdir.

Kariyer Planlama (1 saat teori): Kariyer Planlama dersi, öğrenciye iş dünyasının hızla değişen ekonomik, sosyal, kültürel, etik ve yasal koşullarında gerçek hayat problemleri ile uyumlu çağdaş kariyer planlama yöntemlerini tanıtmak ve kendi yaşamlarına uyarlama becerisi kazandırmak amacı ile birinci sınıf ikinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Kariyer Planlama Dersi Nedir?, Kariyer Merkezi Nedir?, Kariyer Merkezinin Yarar Sağlayacağı Konular Nelerdir?, Kariyer Merkezlerinden Nasıl Faydalanılır?, Zekâ ve Kişilik Nedir?, Zekâ ve Kişiliğin Kariyer İle Bağlantısı Nedir?, Bilgi, Beceri, Yetenek, Yetkinlik Kavramları Nelerdir?, Bu Kavramların Kariyer İle Bağlantısı Nedir?, İnce Beceriler ve Teknik Beceriler Nedir?, Öğrencilerin Neden Bu Becerilere İhtiyacı Var?, Kariyer ve Kariyer İle İlişkili Kavramların Açıklanması, Üniversite Hayatı Boyunca Öğrencilerin Kariyerlerine Katkı Sağlamak İçin Yapabilecekleri Faaliyetlerin Açıklanması (Akademik, Sosyal, Sanatsal Ve Sportif Etkinlikler), Ulusal Sivil Toplum Kuruluşları Faaliyetleri ve Gönüllü Çalışma Olanakları, Sivil Toplum Kuruluşu Çalışanlarından Öğrencilere Üniversite Hayatlarını Nasıl Geçirmeleri Gerektiği Konusunda Tavsiyeler, Uluslararası Sivil Toplum Kuruluşları Faaliyetleri ve Gönüllü Çalışma Olanakları, Sivil Toplum Kuruluşu Çalışanlarından Öğrencilere Üniversite Hayatlarını Nasıl Geçirmeleri Gerektiği Konusunda Tavsiyeler, Kamu Sektörü Çalışanlarından Kariyer Hikâyeleri Hakkında Bilgilendirme ve Öğrencilere Üniversite Hayatlarını Nasıl Geçirmeleri Gerektiği Konusunda Tavsiyeler, Özel Sektör Çalışanlarından Kariyer Hikâyeleri Hakkında Bilgilendirme ve Öğrencilere Üniversite Hayatlarını Nasıl Geçirmeleri Gerektiği Konusunda Tavsiyeler, Akademisyenlerin Kariyer Hikâyeleri Hakkında Bilgilendirme ve Öğrencilere Üniversite Hayatlarını Nasıl Geçirmeleri Gerektiği Konusunda Tavsiyeler, Girişimcilerin Kariyer Hikâyeleri Hakkında Bilgilendirme ve Öğrencilere Üniversite Hayatlarını Nasıl Geçirmeleri Gerektiği Konusunda Tavsiyeler, Yetenek Kapısı Nedir?, Öğrenciler İçin Faydası Nedir?, Yetenek Kapısının Kullanımı Nasıldır?, Özgeçmiş Nasıl Olmalıdır?, Öğrenciler Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi Tarafından Hazırlanmış Olan Değerleme Formu İle dersin değerlendirilmesidir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevaptır.

Patoloji (2 saat teori): Patoloji dersi, öğrenciye patolojinin tanımı ve patoloji laboratuvarının genel işleyişi ile ilgili bilgileri vermek, patolojinin temel kavramlarını öğretmek, hemodinamik bozukluklar, inflamasyon ve immünoloji hakkında temel patoloji bilgileri vermek, neoplazi ile ilgili temel patoloji kavramlarını öğretmek amacı ile ikinci sınıf birinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Patolojiye Giriş, Patoloji Laboratuvarının Genel İşleyişi, Hücresel Adaptasyon Mekanizmaları, Hücre Zedelenme Nedenleri ve Mekanizmaları, Nekroz ve Nekroz Çeşitleri, Hücre İçi ve Dışı Birikimler, Hemodinamik Bozukluklar, Tromboembolik Hastalıklar, İmmün Sistem Hastalıkları, Akut ve Kronik İltihap, Neoplazi'dir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevaptır.

Farmakoloji (2 saat teori): Farmakoloji dersi, öğrenciye farmakoloji ve toksikolojideki temel kavramları öğretmek, organ sistemlerine etki eden ilaçların farmakokinetik ve farmakodinamik özelliklerini ve bu ilaçların yan etkilerini öğrenmelerini sağlamak amacı ile ikinci sınıf birinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Temel Farmakolojik Kavramlar, Farmakokinetik Farmakodinami, Otonom Sinir Sistemi İlaçları, Kardiyovasküler Sistem İlaçları, Anlajezik İlaçlar ve Anestetikler, İlaç Suistimali, Solunum Sistemi İlaçları, Otakoidler, Endokrin Sisteme Üzerine Etkili İlaçlar, Kemoterapotikler'dir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevaptır.

Hemşirelikte Mesleki İletişim (2 saat teori): Hemşirelikte Mesleki İletişim dersi sağlıklı ve hasta bireyve ailenin gereksinimlerini dikkate alarak, insana özgü yaşantılara duyarlılık hissedene, hastalığa ve duruma yönelik tepkileri anlamlandırabilene, empati yapabilene ve danışmanlık verebilene hemşireler yetiştirmek amacı ile ikinci sınıf ikinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Hemşire-Hasta İlişkinin Önemi, Sosyal İlişki-Mesleki İlişki, Hemşire-Hasta İlişkisi, Hemşire Hasta İlişkinin Etkileyen Değişkenler, Hemşirelikte Yardım Etme Becerileri, Empati, Yararlı ve Yararlı Olmayan İletişim Teknikleri, Hastalığa Psikososyal Tepkiler, Bazı Hasta Davranışlarına Yönelik Hemşirelik Yaklaşımları I-Ağlama, Öfke, Tedaviyi Reddetme, Bazı Hasta Davranışlarına Yönelik Hemşirelik Yaklaşımları II-Cinsel Yönelimli Davranışlar, Korkma, İsteklerde Bulunma, Öfkeli Hasta ve Ailesi İle İletişim, Anksiyeteli Bireyle İletişim, Konfüze Bireyle İletişim, Terminal Dönem, Ölüm Süreci, Kayıp, Yas Süreci ve İçe Dönük Bireyle İletişim, Beden İmajı ve Benlik Saygısı Bozulan Birey ve Ailesi İle İletişim, Danışmanlık İlke ve Yöntemleri'dir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, rol playdir.

Bulaşıcı Hastalıklar Hemşireliği (2 saat teori): Bulaşıcı Hastalıklar Hemşireliği dersi ülkemizde sık karşılaşılan bulaşıcı hastalıklardan korunma önlemleri, tedavisi ve hemşirelik bakımını kapsar. Etken, konakçı, çevrenin bulaşıcı hastalıkların oluşumundaki rolünü ve bulaşıcı hastalıklardan korunma ve hemşirelik bakımını öğretmek amacı ile ikinci sınıf ikinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Bulaşıcı Hastalıklar Tanımı ve Epidemiyolojisi, Enfeksiyon Hastalıklarına Giriş, Enfeksiyon Etkeni, Enfeksiyon Zinciri, Bulaşıcı Hastalıkları Yapan Etkenlerin Özellikleri, Bağışıklama ve İmmünizasyon, Hastane Enfeksiyonları Korunma ve Kontrol Önlemleri, İzolasyon Yöntemleri, Solunum Yolu İle Bulaşan Hastalıklar, Kan Yolu İle Bulaşan Hastalıklar, Sindirim Yolu İle Bulaşan Hastalıklar, Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar, Deri ve Mukoza Yolu İle Bulaşan Hastalıklar, Güncel Bulaşıcı Hastalıklar ve Hemşirelik Bakımı (Sars, Kuş Gribi, Kırım Kongo Kanamalı Ateşi, Domuz Gribi Gibi), Corona Virüs Hastalığı ve Korunma Yöntemleri, Bulaşıcı Hastalıklarda Hastanede Bakım İlkeleri ve Toplumda Sık Görülen Bulaşıcı Hastalıklar'dır.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevaptır.

İstatistik (2 saat teori): İstatistik dersi öğrencinin sağlık alanında istatistiğin önemi kavraması ve kararvermede istatistiğin kullanımı öğrenmesi amacı ile üçüncü sınıf birinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Verilerin Düzenlenmesi ve Analizi, Merkezi Eğilim Ölçütleri, Olasılık Teorisi, Süresiz Olasılık Dağılımları, Sürekli Olasılık Dağılımları, Örnekleme Teorisi, Güven Aralığı, Hipotez Testleri, T ve Z Testleri, F (Anova) Testi, Kategorisel Veri Analizi (Ki-Kare), Korelasyon Analizi, Regresyon Analizi'dir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevaptır.

Hemşirelikte Araştırma ve Kanıta Dayalı Uygulama (2 saat teori): Hemşirelikte Araştırma dersi öğrencinin hemşireliğin bilimsel bilgi birikiminin oluşturulmasında araştırmanın ve kanıta dayalı hemşirelik bakımının önemini kavramasını, araştırma sürecinin basamaklarını tanımlayabilmesi, literatür taraması ve bir araştırma makalesini kritize edebilme becerisi kazanmasını sağlamak amacı ile üçüncü sınıf birinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Dersin Tanıtılması ve Hedeflerin Açıklanması, Hemşirelik Mesleği ve Araştırma, Bilim, Bilimsel Yöntem, Hemşirelik Bilimi ve Araştırma, Hemşirelik Araştırmalarında Etik, Araştırma Süreci, Araştırma Tasarımı, Literatür Tarama, Araştırma Türleri, Tanımlayıcı Araştırmalar, Analitik Araştırmalar, Deneysel Araştırmalar, Metodolojik Araştırmalar, Veri Toplama Yöntem ve Teknikleri, Araştırma Raporunun Yazılması-Bulgular, Araştırma Raporunun Yazılması-Tartışma, Araştırma Makalesi Analizi, Kanıta Dayalı Uygulamaya Giriş, Hemşirelikte Kanıta Dayalı Uygulama, Kanıta Dayalı Uygulama Süreci ve PICO, Kanıt Hiyerarşisi, Kanıta Dayalı Uygulama Engelleri, Kanıta Dayalı Uygulama Modelleri, Protokoller, Rehberler, Klinik Bakım Yolu, Kavram Haritası, Yapılmış Çalışmaları PICO'ya Göre Analizi İle Çalışmanın Kanıtını Belirleme'dir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevaptır.

İlk Yardım ve Olağan Dışı Durumlar (2 saat teori): Afetlerde Hemşirelik ve İlk Yardım dersi afetlerde, yangında ve herhangi bir kazada yaralananlara ilk ve doğru acil yardım yöntemlerini kullanarak bireylerin yaşamını kurtarmak, sakatlığı önlemek amacı ile zamanında ve yerinde alınacak doğru önlemlere ilişkin bilgi ve beceri kazandırmak amacı ile üçüncü sınıf birinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; İlk yardım ve Acil Yardım, Triyaj, İlk yardım Çantası, Hasta ve Yaralı Taşıma, Solunum Sistemi İle İlişkili İlk yardım ve Suni Solunum, Dolaşım Sistemi İle İlişkili İlk yardım ve Kalp Masajı, CPR, Kanamalar, Kulak, Buruna Boğaza Yabancı Cisim Kaçması İle İlişkili İlk yardım, Kırık, Çıkık ve Burkulmalarda İlk yardım, Yaralanmalarda İlk yardım, Kronik Hastalıklarda İlk yardım (Kalp Krizi, Diyabet, Astım, Epilepsi), Yanık ve Donmalarda İlk yardım, Zehirlenmeler, Afetler ve İlk yardım, Boğulmalar ve İlk yardım'dır.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, demonstrasyondur.

Hemşirelik Tarihi, Deontolojisi ve Yasaları (2 saat teori): Hemşirelik Tarihi, Deontolojisi ve Yasaları dersi öğrencinin hemşireliğin tarihsel gelişimini ve hemşirelikle ilgili etik ve yasal konuları kavramasını sağlamak, hemşireliğin tarihsel gelişimi, etik biliminin kavram ve ilkeleri, temel insan hakları, hemşirelik değerleri, hemşirelik etik kodlarına ilişkin bilgi ve mesleki davranışlarında doğru seçim ve kararlara yönlendirecek becerileri kazandırmak amacı ile üçüncü sınıf ikinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Deontoloji Etik Bilimi, Hemşirelik Deontolojisi ve Temel Kavramlar, Dünyada ve Ülkemizde Hemşireliğin Tarihsel Gelişimi, Hemşirelik Mesleğinin Tanımı ve Özellikleri, Hemşirelik Kanunu, Hemşirelik Felsefesi, Hemşirelik Değerleri, Ekip ve Hemşireliğin Sağlık Ekibi İçindeki Yeri, Hemşirelik Eğitiminin Dünyadaki ve Türkiye'deki Gelişimi, Sağlık ve Hemşirelikle İlgili Önemli Kurum ve Kuruluşlar (WHO, UNICEF, ICN, ANA, THD), İnsan Hakları/Hasta Hakları, Etik Kavramlar ve Etik İlkeler, Hemşirelik Etiği İlkeleri, Hatalı Uygulamalar ve Hatalı Uygulamalardan Korunma, Hemşirelikte Etik Sorunlar (Örnek Olgular), Etik Karar Verme Süreci (Örnek Olgular), Etik Sorun ve Malpraktislerin Gelişiminde ve Önlenmesinde Etkili Faktörler'dir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, örnek olgudur.

Palyatif Bakım (2 saat teori): Bu derste, öğrencilerin palyatif bakım amacını, felsefesini ve ilkelerini, palyatif bakım ekibinin rol ve sorumluluklarını bilmesi, hasta ve ailesinin palyatif bakım gereksinimlerini saptayabilmesi, palyatif bakım gereksinimi olan hastada ağrı ve diğer semptomlara yönelik hemşirelik girişimlerini planlayabilmesi, hasta ve ailesi ile iletişim kurabilmesi, ölmek üzere olan hasta ve ailesinin bakımını planlayabilmesi, ölüm sonu hastanın bakımını bilmesi, yas sürecinde olan ailenin bakımını planlayabilmesi amaçlanmaktadır.

Dersin İçeriği; Palyatif bakım kavramı, Kronik hastalıklarda palyatif bakım, Dünya ve ülkemizde palyatif bakım, Semptom yönetimi, İyi ölüm kavramı, Yas süreci

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevaptır.

Dersin İçeriği; İletişim, Önemi, Amacı, İletişim Süreci, İletişim Engelleri, Kültür ve İletişim, Dil ve Kavram, İletişim Sırasındaki Davranış Biçimleri, Benlik Bilinci, Savunma Mekanizmaları, Sözsüz İletişim, Kendini Tanıma, Savunucu İletişim, Yıkıcı Tartışma, Yapıcı Tartışma, Çatışma ve Çatışma Yönetimi, Sağlık Ekibinde İletişim'dir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, rol playdir.

Mesleki Seçmeli Dersler

1.Sınıf Güz Yarıyılı	1.Sınıf Bahar Yarıyılı
	Sağlık Sosyoloji Diksiyon ve Etkili Konuşma Yazılı ve Sözlü Anlatım Afet ve Kriz Yönetimi
2.Sınıf Güz Yarıyılı	2.Sınıf Bahar Yarıyılı
	Yoğun Bakım Hemşireliği Nöro bilim Hemşireliği Kendini Tanıma ve Girişkenlik Sağlıklı Yaşam İçin Egzersiz Geropsikiyatri Hemşireliği Cinsellik ve Cinsel Sağlık Hemşirelikte İlaç Yönetimi Sağlığın Geliştirilmesi Sağlık Alanında Tamamlayıcı Yaklaşımlar Onkoloji Hemşireliği
3.Sınıf Güz Yarıyılı	3.Sınıf Bahar Yarıyılı
Spiritual Bakım Bağımlılık ve Hemşirelik Bilim Tarihi ve Hemşirelik Bilimi Adli Hemşirelik Rehabilitasyon Hemşireliği	Hemşirelikte Bilişim Romatoloji Hemşireliği Özel Gereksinimi Olan Çocuklar Evde Bakım
4.Sınıf Güz Yarıyılı	4.Sınıf Bahar Yarıyılı
	Sağlık Hukuku

Sağlık Sosyolojisi (2 saat teori): Sağlık Sosyolojisi dersi öğrencinin bütüncü hemşirelik bakım anlayışının bir gereği olarak bakım verdiği birey, aile ve toplumun sosyal ve kültürel özelliklerini tanıması ve bireyin toplumsal ve kültürel özellikleri ile sağlığı arasındaki ilişkiyi algılaması ile nitelikli sağlık hizmeti vermesi için temel altyapıyı oluşturması amacı ile ikinci sınıf ikinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Sosyoloji ve Sağlık Sosyolojisinde Temel Kavramlar, Sağlık Sosyolojisinin Gelişimi, Sosyo-Kültürel Boyutlarıyla Sağlık Kavramı, Transkültürel Hemşirelik, Aile ve Sağlık İlişkisi, Toplumsallaşma Süreci, Sağlıkta Eşitsizlikler ve Sağlık Çalışanlarının Rolü, Sosyoekonomik Problemlerin Sağlığa Etkileri, Sosyal Olguların Sağlığa Etkileri, Sağlık Çalışanlarının Rolü (Kadına Yönelik, Yaşlıya Yönelik, Çocuğa Yönelik), Sosyal Olguların Sağlığa Etkileri, Sağlık Çalışanlarının Rolü (İstismar, İhmal ve Sağlık, Boşanma Süreci ve Sağlık), Sosyal Olguların Sağlığa Etkileri, Sağlık Çalışanlarının Rolü, Küreselleşme ve Sağlık, Savaş, Terörizm, Göç ve Sağlık, Geleneksel ve Modern Tıp, Alternatif Tıp Arayışlarının Toplumsal Nedenleri, Sağlık İletişimi ve Medya, Türkiye’de Geçmişten Günümüze Sağlık Politikaları’dır.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevaptır.

Diksiyon ve Etkili Konuşma (1 saat teori): Dersi, yazı dilimizin konuşma dilimize dönüşmesinde, sesler ve seslerin seslendiriliş noktalarını, vurgu, tonlama, konuşma hızı, sesin engellenmesi durak, ezgi,tını vb. kavramların anlatılması yöntemiyle Türkçe’nin doğru konuşulmasını öğretmek amacı ile birincisınıf ikinci yarıyılıda verilmektedir

Dersin İçeriği; Diksiyon Sanatının Önemi, Ses Bilgisi, Kelime, Ses Birimlerinin Özellikleri, Ünlülerin Doğru Çıkarılış Biçimleri, Ünsüz Seslerin Doğru Çıkarılış Biçimleri, Yazı Dili ve Konuşma Dili Arasındaki Ayrımlar, Türkiye Türkçesi’nin Standart Konuşma Kuralları, Konuşmaya Esneklik Kazandırma, Akıcı ve Anlaşılır Konuşma, Süre, Tonla, Ezgi, Vurgu, Kavşak, Durak, vb Kurallar, Hitabet, Doğaçlama, Beden Dilinin Etkili Kullanımı’dır.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevaptır.

Yazılı ve Sözlü Anlatım (1 saat teori): Dersi, doğru, iyi ve güzel cümle kurabilmek için cümlelerin unsurlarını ve bunların önemini tespit edebilmek; edebiyat ve düşünce dünyasıyla ilgili eserlerin okuyup inceleyebilme ve retorik uygulamalar yapabilmek; yazılı kompozisyon türlerini tanımak ve bunlarla ilgili uygulamalar yapmak; dil yanlışlarının farkında olmak ve bunları düzeltebilmek, ilmî yazıların hazırlanmasında uyulacak kuralları bilmek ve bunları uygulayabilmek, Türk ve dünya edebiyatlarından ve düşünce tarihinden seçilmiş metinlere dayanılarak öğrencinin doğru ve güzel konuşma, yazma yeteneğinin geliştirebilmek amacı ile birinci sınıf ikinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; İletişim, Dil ve Dilin Özellikleri, Türkiye Türkçesinin Genel Özellikleri, Türkiye Türkçesinin Ses ve Şekil Özellikleri, Yazım Kuralları, Paragraf Çeşitleri, Sözlü ve Yazılı Anlatım, Ara Sınav, Yazılı Kompozisyon Türleri, Cümlelerin Unsurları, Cümle Tahlili ve Uygulaması, Kompozisyon Açısından Cümle, Noktalama İşaretleri, Resmî Yazılar, Türkçenin Güncel Sorunları ve Çözüm Önerileri’dir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevaptır.

Kendini Tanıma ve Girişkenlik (1 saat teori): Dersi, kişiler arası ilişkilerde öğrencinin kendi iletişim özelliklerini, davranışlarını, davranışlarına yön veren duygu ve düşüncelerini tanıyarak, kendini doğru ifade etme biçiminin önemini fark etmesine ve kendine güvenli yaklaşımı benimsemesine odaklanmak amacı ile ikinci sınıf birinci yarıyılıda verilmektedir

Dersin İçeriği; Dersin Tanıtımı/ Grup Kurallarının Tartışılması, İletişim Sırasındaki Davranış Biçimleri, Çekingen, Saldırgan ve Atılgan Davranış ve Özellikleri, Rol Oynama, Sözsüz İletişim, Olumlu ve Olumsuz Duygular, Rol Oynama, “Ben Dili” – “Sen Dili”, Davranışlara Yönelik Gerçekdışı Düşünceler, Gevşeme Teknikleri, Grup Sunumları, Değerlendirme’dir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, rol playdir.

Sağlıklı Yaşam İçin Egzersiz (1 saat teori): Dersi, sağlıklı yaşam ve fiziksel aktivite ile ilgili temel düzeyde bilgi sağlamak amacı ile ikinci sınıf birinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Sağlık Nedir, Sağlıklı Yaşam ve Sağlıklı Yaşam Biçimi, Sağlıklı Yaşam Biçiminin Komponentleri ve Egzersiz, Sağlıklı Yaşamda Egzersiz Kavramı, Egzersizin Önemi ve Yararı (Birey, Aile ve Toplum Açısından), Sağlığı Koruma ve Geliştirmede Egzersizin Etkisi ve Yararları, Egzersizin İnsan Fizyolojisine Etkisi (Sistemlere Göre), Egzersizin İnsan Psikolojisine Etkisi, Sağlığı Koruma ve Geliştirmede Egzersiz Uzmanları ve Hemşirenin Etkisi, Egzersiz ve Çeşitleri (Akutik Egz, Aerobic, İzokinetik, İzometrik, İzotonik), Egzersiz, Wellness, Fitness Kavramları ve Temel Yaklaşımlar, Yaş Grupları ve Egzersiz, Kronik Hastalıklar ve Egzersiz (DM, RA, MI vb), Sağlıklı Yaşam Adına Uygun Olmayan Egzersiz Uygulamaları, Sağlıklı Yaşam Davranışı Kazandırma ve Sürdürmede Sağlık Profesyonellerinin Rolü’dür.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevaptır.

Hemşirelikte İlaç Yönetimi (1 saat teori): Dersi, öğrenciye, farmakolojinin temel ilkeleri doğrultusunda, ilaçların istenilen terapötik etkiyi sağlaması için gereken ilaçların majör etki ve yan etkileri, ilaç etkileşimleri, İlacın emilimini ve dağılımını etkileyen faktörler, akılcı ilaç kullanımı, hasta ve ailenin ilaçların kullanımı konusunda eğitimi ve ilaç uygulanması konularında bilgi kazandırmak amacı ile ikinci sınıf birinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Farmakolojiye Giriş ve Farmakokinetik, Farmakodinami ve İlaç Etkileşimleri, Gebe, Çocuk ve Yaşlı İlaç Kullanım Özellikleri, Akılcı İlaç Kullanımı, Antibiyotikler ve Antibiyotik Direnci, Bağışıklık, Aşı Özellikleri, Aşılama ve Yönetimi, Antihipertansif İlaçlar ve Yönetimi, Steroid İlaçlar ve Yönetimi, Antikoagülan İlaçlar ve Yönetimi, Bronkodilatörler ve Yönetimi, Analjezik İlaçlar ve Yönetimi, Emetik ve Antiemetikler İlaçlar ve Yönetimi’dir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevaptır.

Sağlığın Geliştirilmesi (1 saat teori): Dersi, öğrencinin, sağlıklı ilgili kavramları, sağlığın boyutlarını, sağlığı etkileyen koşulları değerlendirmesini, insan yaşamında sağlığı koruma ve geliştirmenin önemini kavramasını, sağlığı koruma ve geliştirmede hemşirenin sorumluluklarını öğrenmesini ve bireylerde

sağlık sorumluluğu bilinci oluşturarak sağlığı geliştirmesi amacı ile ikinci sınıf birinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Sağlığı Geliştirme Dersine Giriş, Sağlıkla İlgili Kavramlar, Sağlığın Boyutları, Sağlığı Etkileyen Koşullar ve Risk Faktörleri, Sağlığı Geliştirmede Tarihsel Süreç ve Kavramsal Çerçeve, Sağlığı Koruma ve Geliştirme, Sağlığı Koruma ve Geliştirmede Hemşirenin Rollerini, Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları ve Yaşam Kalitesi, Toplumda Sağlık Davranışlarının Geliştirilmesi ve Sağlık Eğitimi, Sağlıkla İlgili Ulusal ve Uluslararası Örgütler, Sağlığı Geliştirme Politika ve Stratejileri, Sağlığın Geliştirilmesi İle İlgili Uygulamalar, Sağlık ve Sağlığı Geliştirme İle İlgili Kuram ve Modeller, Sağlığı Geliştirme Modellerinin Uygulamaya Yansımaları (Uygulamada Kullanımı İle İlgili Örnekler)'dir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevaptır.

Yoğun Bakım Hemşireliği (1 saat teori): Dersi, öğrenciye, yoğun bakım gerektiren sağlık sorununa sahip olan hasta ve ailesini hemşirelik süreci sistemi doğrultusunda bütüncü bir anlayışla ele alarak sağlık bakım gereksinimlerini tanımlama, bakımı planlanma, uygulanma ve değerlendirilmeye yönelik bilgi, beceri ve anlayışlar kazandırmak amacı ile ikinci sınıf ikinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Yoğun Bakım, Acil Bakım Ortamı Kavramları, Yoğun Bakım Hemşireliğinin Tarihi, Yoğun Bakım Ünitesinin Tasarımı ve Organizasyonu, Yoğun Bakım Ünitesinde Hasta İle İletişim ve Yoğun Bakım Ünitesinin Hasta ve Aile Üzerindeki Etkileri, Yoğun Bakım Ünitesine Hasta Kabulü ve Taburculuk Süreci, Yoğun Bakım Ünitesinde Hasta İzlemi/Monitörizasyonu ve Hemşirenin Sorumlulukları, Yoğun Bakım Ünitesinde Mekanik Ventilasyon Desteği Alan Hastanın Hemşirelik Bakımı, Yoğun Bakım Ünitesinde Enfeksiyon Kontrolü ve Hemşirenin Sorumlulukları, Yoğun Bakım Ünitesindeki Hastaların Beslenme Gereksinimi ve Hemşirenin Sorumlulukları, Yoğun Bakım Ünitesindeki Hastanın Uyku/Dinlenme Gereksinimi ve Hemşirenin Sorumlulukları, Yoğun Bakım Hastasında Ağrının Değerlendirilmesi, Hasta Konforu ve Hemşirelik Bakımı, Yoğun Bakım Hastasında Anksiyete, Ajitasyon ve Sedasyon Yönetimi ve Hemşirenin Sorumlulukları, Yoğun Bakım Ünitesinde Hatalı Uygulamalar, Etik Sorunlar ve Hemşirenin Sorumlulukları, Yoğun Bakım Ünitesinde Yaşam Sonu Bakım ve Hemşirenin Sorumlulukları'dır.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, örnek durum analizidir.

Nörobilim Hemşireliği (1 saat teori): Dersi, öğrencinin; erişkin bireyde sık görülen nöroloji hastalıklarının fizyopatolojik sürecini, önemli belirti-bulgularını, tanımlama ve girişimsel yöntemlerini, komplikasyonlarını ve tıbbi tedavi ilkelerini kavramasına ve dünyada, ülkemizde ve yaşadığımız bölgedeki önemli nörolojik sorunları yaşayan bireyleri bütüncü, sistematik ve bilimsel bakım anlayışı doğrultusunda hasta bireyin hastane-evde bakımında ve rehabilitasyonunda uygun hemşirelik aktivitelerini planlaması, uygulaması ve değerlendirmesine, bunları yaparken hemşirenin bakım verme, eğitim, danışmanlık rollerini geliştirmesine odaklanması amacı ile ikinci sınıf ikinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Sinir Sistemi Yapısı ve Fonksiyonları, Sinir Sistemi Hastalıklarına Bağlı Gelişen Komplikasyonlar ve Hemşirelik Yönetimi (KİBAS, Herniasyon, Bilinç Değişikliği), Serebro Vasküler

Hastalıklar (SVH) ve Yönetimi, Multipl Skleroz ve Yönetimi, Epilepsi ve Yönetimi, Migren ve Yönetimi, Parkinson ve Yönetimi, Miyastenia Gravis ve Yönetimi, Alzheimer Hastalığı ve Yönetimi, Amniotropik Lateral Skleroz ve Yönetimi, Gullian Barre Sendromu ve Yönetimi, Menenjit ve Yönetimi, Nörolojik Hastalarda Yaşam Kalitesi, Covid-19 ve Nörolojik Sistem Üzerine Etkileri'dir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, vaka analizidir.

Geropsikiyatri Hemşireliği (1 saat teori): Dersi, öğrencinin yaşlı bireyin ve yaşlılık döneminin biyopsikososyal özelliklerini, yaşlı ruh sağlığının dünya ve ülkemizdeki durumunu kavraması, yaşlı ruhsağlığını etkileyen faktörleri tanıması, yaşlı ruh sağlığını korumaya ve geliştirmeye yönelik farkındalık kazanması, yaşlı bireyde sık görülen ruhsal sorunlar ve bu sorunlara yönelik hemşirelik yaklaşımlarını kavraması amacı ile ikincisınıf ikinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Yaşlı Birey ve Yaşlılık Dönemi Özellikleri, Yaşlılık ve Yalnızlık, Yaşlı Ayrımcılığı, Yaşlılığın İhmal ve İstismarı, Dünyada ve Türkiye'de Yaşlıların Ruhsal Durumu, Yaşlılıkta Ruhsal Sorunlara Yol Açan Faktörler, Yaşlılıkta Anksiyete Bozuklukları ve Hemşirelik Yaklaşımı, Yaşlılıkta Duygudurum Bozuklukları ve Hemşirelik Yaklaşımı, Yaşlılıkta Psikotik Bozukluklar ve Hemşirelik Yaklaşımı, Yaşlılarda Uyku Bozuklukları ve Hemşirelik Yaklaşımı, Yaşlılıkta Organik Ruhsal Bozuklukları ve Hemşirelik Yaklaşımı, Yaşlı Bireylerde Psikiyatrik İlaç Uygulaması Yönetimi, Ruhsal Sorunlu Yaşlı Birey ve Ailesi'dir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevaptır.

Cinsellik ve Cinsel Sağlık (1 saat teori): Dersi, öğrencinin cinsellik ve cinsel sağlığa ilişkin kendi duygu düşünce ve inançlarına yönelik bir farkındalık geliştirmesi ve geliştirdiği anlayış ve bilgiyi hasta bakımında kullanabilmesi için gerekli olan temel teorik bilgi ve becerilerin kazandırılması amacı ile ikinci sınıf ikinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Dersin Tanıtılması, Hedeflerin Açıklanması, Cinsellik Kavramı, Evrensel Cinsel Değerler, Cinsel Haklar, Cinsel Kimlik Gelişimi, Cinsel Mitler ve Gerçekler, Cinsel Sağlık, Cinsel Tepki Siklusu ve Cinsel İşlev Bozuklukları, Hastalık ve Hastaneye Yatmanın Cinsellik Üzerindeki Etkisi, Cinselliğin Değerlendirilmesi I, Cinselliğin Değerlendirilmesi II, Cinselliği Değerlendirme Modelleri, Dersin Değerlendirilmesi'dir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, beyin fırtınası, rol playdir.

Spiritual Bakım (1 saat teori): Dersi, öğrenciye spiritualite kavramı ve spiritual bakım konusunda bilgi vermek amacı ile üçüncü sınıf birinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Değer, Kültür, İnanç, Holistik Bakım, Spiritualite Kavramı, Spiritualite Kavramını Etkileyen Faktörler, Spiritualite Kavramının Tarihçesi, Spiritual Bakım, Akut Sağlık Sorunu Yaşayan Birey ve Spiritual Bakım, Kronik Sağlık Sorunu Yaşayan Birey ve Spiritual Bakım, Çocuk ve Ailelerin Spiritual Gereksinimleri, Yoğun Bakım Hastası ve Ailenin Spiritual Gereksinimleri, Yaşlı Bireyin Spiritual Gereksinimleri, Terminal Dönem ve Spiritual İyilik ve Yaşam Kalitesi, Afetlerde Spiritual Gereksinimler ve Spiritual Distres'dir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, beyin fırtınasıdır.

Sağlık Alanında Tamamlayıcı Yaklaşımlar (1 saat teori): Dersi, öğrenciye yaygın olarak kullanılan tamamlayıcı tedavi yöntemleri ile ilgili kuramsal bilgi ve bakım becerileri kazandırmak ve bütüncül hemşirelik görüşü ile tamamlayıcı tedavilerin birey/toplum için önemini kavratmak amacı ile üçüncü sınıf birinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Dersin Tanıtımı, Tamamlayıcı Tedavi Yaklaşımı, Tamamlayıcı Tedavi Yöntemlerinde Hemşirenin Rolü, Manipülatif-Beden Temelli Uygulamalar, Masaj Uygulaması, Egzersiz, Aromaterapi, Refleksoloji, Sıcak-Soğuk Uygulamalar, Zihin-Beden Temelli Uygulamalar ve Hemşirelikte Kullanımı, Müzik Terapi, Yoga, Enerji Temelli Uygulamalar ve Hemşirelikte Kullanımı, Dokunma ve Terapotik Dokunma, Reiki, Biyolojik Temelli Uygulamalar ve Hemşirelikte Kullanımı, Fitoterapi, Akupres'tir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, bireysel/grup ödevi, makale analizidir.

Bağımlılık ve Hemşirelik (1 saat teori): Dersi, öğrencilerin bağımlılık etiyojisi, epidemiyolojisi, bağımlılık yapıcı maddeler ve etkileri, bağımlılığın sonuçları, sigara bağımlılığı, sigarabağımlılığını önleme, sigara bağımlılığını önlemede hemşirenin rol ve sorumlulukları, sigara bağımlılığının tedavisinde hemşirelik yaklaşımları gibi konularda bilgi sahibi olmaları ve analiz becerisi kazanmaları amacı ile üçüncü sınıf birinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Bağımlılık ve Hemşirelik Dersine Giriş, Bağımlılık ve Bağımlılıkla İlgili Temel Kavramlar, Sigara Bağımlılığı ve Sigara Bağımlılığının Fizyolojisi, Dünyada ve Türkiye'de Sigara Bağımlılığının Etiyojisi, Epidemiyolojisi ve Nedenleri, Sigara Bağımlılığının Birey, Aile ve Toplum Sağlığına Olan Etkileri, Sigara ve Erkek Sağlığı, Sigara ve Kadın Sağlığı, Sigara ve Çocuk Sağlığı, Pasif İçicilik ve Birey, Aile ve Toplum Sağlığına Olan Etkileri, Sigara Bağımlılığının Fiziksel ve Psikososyal Boyutu, Sigara Bağımlılığının Ekonomik ve Sosyal Boyutu, Tütün Kontrolü ve Önemi, Tütün Kontrolü İle İlgili Uluslararası Düzeyde Yürütülen Politika ve Çalışmalar, Tütün Kontrolü İle İlgili Ulusal Düzeyde Yürütülen Politika ve Çalışmalar, Tütün Kontrolü Çalışmalarında Hekim, Hemşire ve Sağlık Çalışanlarının Rolü, Sigara Bırakmada Kullanılan Farmakolojik ve Nonfarmakolojik Yöntemler, Sigara Bıraktırma Danışmanlığı ve Tedavisinde Hemşirenin Rol ve Sorumlulukları'dır.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevaptır.

Hemşirelikte Bilişim (1 saat teori): Dersi, öğrencinin sağlık bilişimi ve bilgi teknolojilerinin hemşirelik uygulamalarında kullanılması, paylaşılması ve yönetilmesi ile ilgili bilgi ve becerileri kazanması amacı ile üçüncü sınıf ikinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Ders Tanıtımı, Bilim, Bilgi ve Hemşirelik, Bilişim Kavramı, Sağlık Bilişim Sistemleri, Hemşirelik Bilişimi, Bilişim Hemşiresinin Roller, Sorumlulukları, Uluslar Arası Hemşirelik Bilişim Birlikleri, Elektronik Sağlık Kayıtları, Kişisel Sağlık Bilgisinin Korunması, Hastane Bilgi Yönetim Sistemi, Eğitim ve Hemşirelik Bilişimi, Hemşirelik Eğitiminde Simülasyon Uygulamaları, Araştırma ve Hemşirelik Bilişimi, Hemşirelik Veri Tabanları, Literatür Tarama, E-Sağlık Tele-Sağlık, Tele Tıp, Tele-

Hemşirelik, Sağlık Bakım Sisteminde Yeni Bilişim Teknolojileri I Nanoteknoloji, Sağlık Bakım Sisteminde Yeni Bilişim Teknolojileri II Robotik Cerrahi, Sağlıkta Yapay Zeka Uygulamaları, Sağlık Bakım Sisteminde Yeni Bilişim Teknolojileri III Giyilebilir Sağlık Teknolojileri, Hemşirelik Sınıflama Sistemleri NANDA Hemşirelik Tanıları Sınıflaması (North American Diagnosis Association), Hemşirelik Girişimleri Sınıflaması (Nursing İntervention Classification /NIC), Hemşirelik Bakımı Sonuçlarının Sınıflaması (Nursing Outcomes ClassificationNOC)'dır.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, bireysel/grup ödevidir.

Romatoloji Hemşireliği (1 saat teori): Dersi, öğrenciye kas iskelet sistem temel bilgileri ve romatolojik hastalıklar ve bakımı konusunda temel bilgi ve anlayış kazandırmak amacı ile üçüncü sınıf ikinci yarıyılıda verilmektedir.

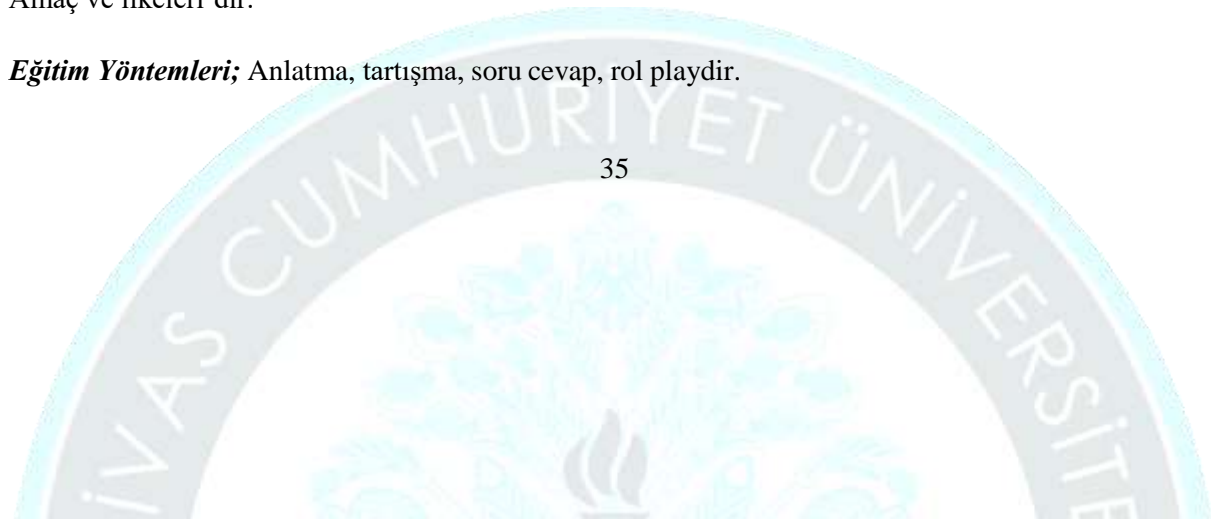
Dersin İçeriği; Romatoloji Nedir, Romatoloji Hemşireliği ve Sorumlulukları, Kas- İskelet Sistemi Yapı ve Fonksiyonları, Romatizmal Hastalığı Olan Bireyin Genel Değerlendirilmesi, Osteoartrit ve Hemşirelik Bakımı-1, Osteoartrit ve Hemşirelik Bakımı-2, Romatoid Artrit ve Hemşirelik Bakım-I, Romatoid Artrit ve Hemşirelik Bakımı-2, Gut ve Hemşirelik Bakımı, Fibromiyalji ve Hemşirelik Bakımı, Sistemik Lupus Eritematosus ve Hemşirelik Bakımı, Osteoporoz Hemşirelik Bakımı, Ankilozan Spondilit ve Hemşirelik Bakımı'dır.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevaptır.

Özel Gereksinimi Olan Çocuklar (1 saat teori): Dersi, öğrencinin, özel gereksinimi olan çocuklar hakkında bilgi kazanması, özel gereksinime neden olan etmenler hakkında bilgilenmesi özel eğitim alan çocuklara verilen gelişim destek programları hakkında bilgilenmesi ve geliştirdiği anlayış ve bilgi ile klinikte bakım vereceği özel gereksinimi olan çocuk ve ailenin hemşirelik bakımında kullanabilmesi amacı ile üçüncü sınıf ikinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Dersin Tanıtılması, Hedeflerin Açıklanması, Özel Gereksinimi Olan Çocuklarla İlgili Temel Kavramlar ve Etkileyen Faktörler, Tanılama Yaklaşımları, Çocuk ve Ailenin Gereksinimleri, Zihinsel Sorunu Olan Çocuk ve Ailesi, Fiziksel Engeli Olan Çocuk ve Ailesi, Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Çocuklar ve Ailesi, Görme Bozukluğu Olan Çocuk ve Ailesi, İşitme Bozukluğu Olan Çocuk ve Ailesi, Öğrenme Sorunu Olan Çocuk ve Ailesi, Duygu ve Davranış Sorunu Olan Çocuk ve Ailesi, Üstün Yetenekli Çocuk ve Ailesi, Özel Gereksinimi olan Bireylerle İlgili Bakım ve Eğitimin Amaç ve ilkeleri'dir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, rol playdir.

Bilim Tarihi ve Hemşirelik Bilimi (1 saat teori): Dersi, öğrencide hemşirelik bilimini tanımlayan ve döngüsel bir süreç olan teori, uygulama, araştırma ve eğitim boyutları ele alınarak, hemşirelik biliminin bu dört temel unsuruna bilimsel bir bakış ve anlayış kazandırmayı amacı ile dördüncü sınıf birinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Tanışma, Giriş, Dersin Programdaki Yeri, Dersin Hedefleri, Dersin İşlenişi/Yöntem, Uygulama ve Değerlendirme Süreci, Bilim ve Bilim İle İlgili Kavram ve Tanımlar, İlkçağda Bilim, Eski Uygarlıklara Ait Bilim, Ortaçağ Avrupası ve İslam Dünyasındaki Bilim, Yeniçağ, Rönesans ve Modern Bilimin Doğuşu, Tıp Bilimi ve Hemşirelik, Bilimsel Araştırma Yöntemi, Bilimsel Yöntemde Tümevarım ve Tümdengelim, Bilimde Yanlışlamacılık, Einstein Devrimi Kuantum Teorisi ve Atom Fizikinin Gelişimi, Bilimsel Bir Disiplin Olarak Hemşirelik, Profesyonellik ve Hemşirelikte Profesyonelleşme Süreci, Hemşirelikte Teori ve Uygulama Arasındaki İlişki, Hemşirelikte Teori ve Uygulama Arasındaki Boşluk, Uygulamalı Bir Bilim ve Disiplin Olarak Hemşirelik, Hemşirelik Bilimi ve Hemşirelik Süreci Arasındaki İlişki'dir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, bireysel/grup ödevi, makale analizidir.

Adli Hemşirelik (1 saat teori): Dersi, öğrencinin adli tıp ve adli hemşireliğin temel kavramları tanımlaması, adli vakaların değerlendirilmesinde hemşirenin rol ve sorumlulukları doğrultusunda uygun müdahaleler geliştirebilmesini öğretmek amacı ile dördüncü sınıf birinci yarıyılıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Adli Tıp ve Adli Hemşirelik İle İlgili Temel Kavramlar, Adli Hemşireliğin Dünya'daki ve Türkiye'deki Tarihsel Gelişimi, Adli Hemşirelerin Çalışma Alanları ve Rollerini, Adli Vakalarda Hemşirenin Yasal Sorumluluğu, Sağlıklı/Hasta Bireyin Hakları ve Etik, Malpraktis ve Adli Boyutu, Şiddet, Çocuk İstismarı ve İhmali, Yaşlı İstismarı ve Adli Hemşirelik Yaklaşımları, Adli Jinekoloji, Adli Psikiyatri, Olay Yeri İnceleme, Kanıt Toplama ve Saklama Temel İlkeleri, Adli Rapor Hazırlama'dır.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, vaka analizidir.

Rehabilitasyon Hemşireliği (1 saat teori): Bu dersin amacı, rehabilitasyon hemşireliğinin genel kavram ve ilkelerinin yanı sıra, spesifik bozukluklarda tedavideki gelişmelere paralel olarak gerçekleştirilecek kapsamlı rehabilitasyon uygulamaları konusunda, etik ilkelere dayalı bilgi, beceri ve eleştirel bir bakış açısı kazandırmaktır.

Dersin İçeriği; Yetersizlik, özür lülük ve engelliliğe neden olan durumlarda bireyin fonksiyonel olarak değerlendirilmesi, yaşam kalitesi ve süresinin yükseltilmesine yönelik hemşirelik bakımı, bilgi ve uygulamalarını kapsar. Kronik hastalıklarda belirleyici kriterler doğrultusunda klinik sorunlara özgü etkili eğitim, yöntem ve stratejilerinin geliştirilmesi ile ilgili bilgi ve uygulamaları içerir.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, vaka analizidir.

Onkoloji Hemşireliği (1 saat teori): Kanserin epidemiyolojisi, fizyopatolojisi, sınıflandırılması ve risk

faktörleri kanser cerrahisi; kanserli erişkin hastanın ve ailesinin bütüncül bakımını planlama ve uygulama, kemoterapi-radyoterapi tedavilerinin etki ve yan etkisi, kanserde erken tanı ve tedaviyi bilme ve uygun hemşirelik girişimlerini planlayabilme, uygulayabilme, değerlendirebilmektir.

Dersin İçeriği; Kanserin tanımı, patofizyolojisi, epidemiyolojisi, Kanser türleri ve türlere özgü risk faktörleri, Kanserden korunma, erken tanı ve tarama, Kanserde evreleme, tanı ve tedavi yöntemleri, Kanser cerrahisi ve bakımı, Kemoterapik ajanlar ve yan etkilerinin yönetiminde bakım, Onkolojide palyatif ve yaşam sonu bakım'dır.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, vaka analizidir.

Evde Bakım Hemşireliği (1 saat teori): Bu ders, evde bakım hizmetlerinin geliştirilmesi ve yönetimi, evde bakım gereksinimi olan birey ve ailelerin evde bakım gereksinimlerinin karşılanması, bakımın sonuçlarının değerlendirilmesi konularında öğrencilere bilgi ve beceri kazandırmayı amaçlar.

Dersin İçeriği; Neden evde bakım, evde bakım nedir, evde bakım hizmetlerinin amacı ve hedefleri, evde bakım hizmetlerinin Türkiye'de ve dünyada' ki mevcut durumu, evde bakımın olumlu ve olumsuz yönleri, evde bakım hizmetlerinde kalite ve standartlar, evde bakım ekibi, evde bakım hemşireliği, evde bakım hemşiresinin rol ve sorumlulukları, evde bakımda kapsamlı değerlendirme (hasta, aile ve çevresi), evde bakım hemşireliği süreci ve ev ziyaretleri, kronik hastalıklar ve evde bakım, evde yaşlı bakımı ve bakım vericiler, evde bakım hemşiresinin mesleki yetkinlikleri, evde bakım hemşireliği standartları, evde bakımda etik durumlar, evde kullanılan ileri teknoloji bakım, evde bakımda tele tıp uygulamalarını kapsar.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, vaka analizidir.

Sağlık Hukuku (2 saat teori): Öğrencilerin Dünyadaki ve ülkemizdeki öncelikli sağlık sorunlarını, sağlık politikalarını bilmeleri, sağlık politikalarının sağlık çalışanları ve bireyler üzerindeki etkilerini ve hemşireliğe ilişkin mevcut yasaları eleştirel değerlendirebilmelerini sağlamaktır. Ayrıca, bu ders ile öğrencilerin sağlık sisteminde politika yapımcıların ve karar verici konumundaki sağlık yöneticilerinin yapması gerekenleri tartışabilmesi amaçlanmaktadır.

Dersin İçeriği; Sağlık ve hastalıkla ilgili temel kavramlar Dünyada sağlık düzeyi ve öncelikli sorunlar, demografik dönüşüm, küreselleşme ve sağlığa olan etkileri Türkiye'de sağlık düzeyi ve öncelikli sorunlar, demografik dönüşümSağlık politikaları, sağlık sistemi ile ilgili temel kavramlar ve sağlığı geliştirme ile ilgili ulusal politika ve stratejiler, Sağlığı geliştirme ile ilgili uluslararası politika ve stratejiler Türkiye'de sağlık politikaları ve sağlık hizmetlerinin tarihsel süreci (Cumhuriyet öncesi dönem, Cumhuriyet dönemi, Temel Sağlık Hizmetleri-Alma-Ata Konferansı, 224 Sayılı Yasa) Türkiye'de sağlık politikaları ve sağlık hizmetlerinin tarihsel süreci (Herkes İçin Sağlık hedefleri, Sağlık 21) Sağlık reformları ve sağlıkta Dönüşüm Programı (Genel Sağlık Sigortası, Sosyal Güvenlik Kanunu) Sağlık reformları ve Sağlıkta Dönüşüm Programı (Özelleştirme, Kamu Hastaneler Birliği Yasa Tasarısı) Aile Hekimliği Modeli, Sağlık hizmetlerinin finansmanı ve sağlık harcamaları, sağlık insan gücü planlaması, hemşire insan gücü planlaması,

Sağlık ve hemşirelikle ilgili mevcut politika ve yasaların hemşireliğe yansımaları (Hemşirelik hizmetleri için ulusal öncelikler, hemşirelik çalışma alanları ile ilgili eğilimler) Mesleki Örgütlenme-Türk Hemşireler Derneğinin amaç ve etkinlikleri Politika ve güç oluşturmada sağlık çalışanlarının ve hemşirenin rol ve sorumlulukları.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, vaka tartışması, demonstrasyondur.

Afet ve Kriz Yönetimi (1 saat teori): Dersi, öğrencilerin, gerek görev yapacakları sağlık kuruluşlarında, gerekse sosyal çevrelerinde ortaya çıkabilecek, her türlü afet ve acil durumlara karşı hazırlıklı olabilmesi, tehlike ve risk analizi yapabilmesi, afet ve acil durum öncesi- kurumsal ya da bireysel olarak hazırlık noktasında yeterli hale getirilmesi, afet ve acil durum sırasında ortaya çıkan olağandışı durumu (krizi) yönetebilme becerisi kazanması amacı ile dördüncü sınıf ikinci yarıyıda verilmektedir.

Dersin İçeriği; Dünyada ve Ülkemizde Afet Bilinci, Bütünleşik Afet Yönetim Sistemi, Afetlerde Sağlık Sektörü İle İlgili Mevzuat, Terimler –Tanımlar (Afet, Acil Durum, Kriz, Risk ,Tehlike, İkaz, Alarm, Tahliye), Farkları ve Karşılaştırması, Deprem , Korunma Yolları, Alınması Gereken Tedbirler, Doğal Afetler (Sel, Heyelan, Kasırga, Tsunami vs.) Çeşitleri ve Korunma Yolları, Trafik Kazaları, Sebepleri, Korunma Yolları, Hafif Arama ve Kurtarma, Arama ve Kurtarma Prensipleri, Enkaz Risklerinin Değerlendirilmesi, Enkaza Giriş Teknikleri, Bina Hasar Tespit Yöntemleri, Uluslararası Enkaz İşaretleme, Sağlık Kurumlarında, Afet ve Acil Durumlar Öncesinde Yapılması Gerekenler, Planlama, Zarar Azaltma ve Risk Yönetimi, Hastane Risk Analizi, Risk Yönetimi, Hastane Afet Planları (HAP), Acil Durum Planları, Tahliye Planları, Hastane Yangın Önleme Planları , İkaz ve Alarm Sistemleri, Hastane Afet Planı (HAP)’nın Hazırlanması, Hastane Afet Planının Afet Durumunda Uygulanabilirliği, Olası Afet ve Acil Durum Senaryoları ve Oluşacak Krizlerin Çözülmesi, Masa Başı Tatbikatlar Yapılarak Doğru ve Yanlışların Tespit Edilmesi, Sağlık Kurumlarında, Afet ve Acil Durumlar Sırasında Yapılması Gerekenler, Kriz Yönetimi, Kriz Yönetimi ve Risk Yönetimi Arasındaki Farklar, Olağandışı Durumlarda Hastane Yönetimi, Afet ve Acil Durum Yönetim İlkeleri, Afet ve Acil Durum Yönetiminin Evreleri, Olay Komuta Sistemi (OKS), İtfaiye Çalışanlarının ve Görevlerinin Tanınması, Yangının Tanımı, Yangın Çeşitleri, Söndürme Esasları, Hastane Yangınlarının Sebepleri ve Hastane Yangınına Müdahale, Yangın Malzemesi Satın Alınırken Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar, Arama ve Kurtarma Ekibinin Tanıtılması, Görevleri, Kullandığı Malzemeler, Afetler, Boğulma Vakaları ve Trafik Kazalarına Müdahale, KBRN (Kimyasal ,Biyolojik, Radyoaktif, Nükleer) Silahlar, Tanıtımı, Korunma Yolları, Acil Servislerde Kurulması Mecburi Olan KBRN Dekontaminasyon Ünitelerinin İncelenmesi, Hastanede Olası Bir KBRN Vakasıyla Karşılaşınca Yapılması Gerekenler, Sağlık Kurumlarında, Afet ve Acil Durumlar Sonrasında Yapılması Gerekenler, Güvenli Hastane Kavramı, Afetin Değerlendirilmesi, Sağlık Çalışanlarının Afet ve Acil Durumlarda Karşılaştıkları Zorluklar, 112 AÇM Çalışanlarının Tanıtılması, Acil Çağrı Merkezinde Görev Yapan ,Sağlık Çalışanlarının Görev ve Yetkileri, Acil Çağrılar Sırasında Karşılaşılan Problemler, Acil Durumlarda İletişim, Hemşirelik

Fakültesi Binamızda ve Hastanemizde Yangın Alarm Sistemlerinin ve Yangın Merdivenlerinin İncelenmesi, Hemşirelik Binası ve Hastane İçerisinde Yangın Söndürme Sistemlerinin Analiz Edilmesi, Hemşirelik Binası ve Hastanemizin Acil Çıkış Kapılarının Kontrolü'dür.

Eğitim Yöntemleri; Anlatma, tartışma, soru cevap, vaka tartışması, demonstrasyondur.

Ortak Zorunlu Dersler

Müfredat programında yer alan Ortak Zorunlu dersler: Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili, Yabancı Dil, Mesleki Yabancı Dil dersleri ve Kariyer Planlama gibi derslerdir.

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü müfredatındaki derslerin sınav, uygulama ve başarı değerlendirmesi Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ile Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Uygulama Usul ve Esaslarına göre yapılmaktadır.

YÖNETMELİK

Sivas Cumhuriyet Üniversitesinden:

**SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ ÖN LİSANS VE LİSANS
EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV YÖNETMELİĞİ**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Sivas Cumhuriyet Üniversitesine bağlı fakülte, devlet konservatuarı, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında ön lisans ve lisans düzeyinde yürütülen eğitim-öğretim ve sınavlara ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Sivas Cumhuriyet Üniversitesinde öğrenci kaydı, eğitim-öğretim, sınavlar, diploma ve ayrılma işlemlerine ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Akademik danışman: Öğrencilerin eğitim, öğrenim ve diğer sorunlarıyla ilgilenmek üzere kayıtlı bulunduğu birimin/bölümün/ana bilim/ana sanat/bilim dalının/programın önerisi ile ilgili birimin yönetim kurulu tarafından görevlendirilen öğretim üyesini/öğretim görevlisini,
- b) Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS): Öğrencilerin yurt içinde ve yurt dışında aldıkları ve başarılı oldukları ders kredilerinin ve notlarının bir yükseköğretim kurumundan diğerine transferini sağlayan iş yüküne dayalı Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
- c) Birim: Diploma programına sahip olan ve öğretim görevi sürdüren fakülte, devlet konservatuarı, yüksekokul ve meslek yüksekokulunu,
- ç) Ders kaydı: Bir öğrencinin her yarıyıl başında akademik takvimde belirtilen süre içinde gerekiyorsa öğrenim harcını yatırıp, alması gereken dersleri seçerek danışmanına onaylatmasını,
- d) CUZEM: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Uzaktan Eğitim Merkezini,
- e) Çift ana dal: Şartları Yükseköğretim Kurulunca düzenlenen ve başarılı öğrencilerin Üniversite bünyesinde iki diploma programından eş zamanlı olarak ders alıp iki ayrı diploma alabilmesini sağlayan programını,
- f) Ders kredi saati: Haftada bir saat teorik ders, yarıyıl sisteminde bir kredi saati, yıl sisteminde iki kredi saati; uygulama, laboratuvar, bitirme çalışması, seminer, klinik, atölye ve benzeri çalışmaların iki saati, yarıyıl sisteminde bir kredi saati; yıl sisteminde ise iki kredi saati, üç dönem sisteminde uygulama, laboratuvar, bitirme çalışması, seminer, klinik, atölye ve benzeri çalışmaların dört saati bir krediyi,
- g) Diploma eki: Uluslararası saydamlığı pekiştirmeyi hedefleyen ve elde edilmiş yetkinlik ve beceriler ile bunların ifade edildiği diploma, derece, sertifika gibi belgelerin akademik ve mesleki olarak tanınmasını sağlamaya yönelik ve yükseköğretim diplomasına ek olarak verilen belgeyi,
- ğ) GNO (Genel Not Ortalaması) Değeri: Öğrencinin ilgili birime kayıt olduğu andan itibaren bulunduğu zamana kadar aldığı ve sayısal değeri olan her bir dersin kredi değeri ile o dersten alınan notun katsayısı çarpılarak bulunan değerlerin toplamının, bu derslerin toplam kredi değerine bölünmesi ile elde edilen not ortalamasını,

h) İkinci öğretim: 19/11/1992 tarihli ve 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun gereği normal örgün öğretimin bitimini takiben yapılan örgün öğretimi,

i) İlgili kurul: Fakültelerde fakülte kurulunu, devlet konservatuvarında konservatuvar kurulunu, yüksekokullarda yüksekokul kurulunu, meslek yüksekokullarında ise meslek yüksekokul kurulunu,

ii) İlgili yönetim kurulu: Fakültelerde fakülte yönetim kurulunu, devlet konservatuvarında konservatuvar yönetim kurulunu, yüksekokullarda yüksekokul yönetim kurulunu, meslek yüksekokullarında ise meslek yüksekokul yönetim kurulunu,

j) Lisans: Ortaöğretime dayalı, en az sekiz yarıyıllık bir programı kapsayan bir yükseköğretimi,

k) Mesleki uygulama: Öğrencilerin o aşamaya kadar edindiği bilgi, beceri ve yetkinlikleri pekiştirmeye yönelik uygulamalı olarak yapılan etkinlikleri,

l) Öğrenci durum belgesi (Transkript): Öğrencilerin öğrenimleri boyunca almış oldukları dersleri ve bu derslerden aldıkları notları ve kredileri gösteren belgeyi,

m) Öğrenim ücreti: 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesi gereği ikinci öğretim, uzaktan öğretim ve örgün veya ikinci öğretim ayrımı yapılmaksızın yabancı öğrencilerin ödemeleri gereken ücreti,

n) Ön lisans: Ortaöğretim yeterliliklerine dayalı, en az iki yıllık bir programı kapsayan nitelikli insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan veya lisans öğretiminin ilk kademesini teşkil eden bir yükseköğretimi,

o) Özel öğrenci: Başka yükseköğretim kurumunda kayıtlı iken öğrenimini sağlık ve benzeri sebeplerle Sivas Cumhuriyet Üniversitesinde sürdürmek isteyen öğrenci veya başka üniversitelerde öğrenim görmeleri uygun görülen Sivas Cumhuriyet Üniversitesi öğrencilerini,

ö) Rektörlük: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Rektörlüğünü,

p) Seçmeli ders: Öğrencinin zorunlu dersler dışında alan içinden veya alan dışından seçerek aldığı dersi,

r) Senato: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Senatosunu,

s) Üniversite: Sivas Cumhuriyet Üniversitesini,

ş) Yan dal: Bir diploma programına kayıtlı olup, Yükseköğretim Kurulunca belirlenen şartları taşıyan öğrencinin, Üniversite içinde başka bir diploma programı kapsamında belirli bir konuya yönelik sınırlı sayıda dersi almak suretiyle, diploma yerine geçmeyen bir belge (yan dal sertifikası) alabilmelerini sağlayan programı,

t) Yaz öğretimi: Yükseköğretim Kurulu ile Sivas Cumhuriyet Üniversitesinin belirlediği mevzuat hükümlerine göre yaz aylarında yapılan öğretimi,

u) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,

ü) Ekle/bırak haftası: Kayıt yenileme tarihi bitiminden sonraki danışman ders onayı ve derslere başlama tarihinden sonraki ilk haftayı, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Öğrenci Kabulüne İlişkin Esaslar

Kayıt işlemleri

MADDE 5 – (1) Üniversiteye kayıt ve kabul için aşağıdaki koşullardan birinin gerçekleşmesi ve Rektörlükçe ilan edilen süre içinde istenilen belgelerle başvurulması gerekir:

a) ÖSYM tarafından yapılan sınavlar veya yabancı öğrencilerin Senato tarafından belirlenen esaslar kapsamında yerleştirilmeleri sonucunda ilgili öğretim yılında Üniversitenin birimlerine kayıt hakkı kazanmış olmak,

b) Ön kayıtlı veya özel yetenek sınavı ile öğrenci kabulünde yeterli puana sahip olmak,

c) Yatay ve dikey geçiş için öngörülen koşullara sahip olmak,

ç) Öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretine ilişkin yükümlülükleri yerine getirmek.

(2) Üniversiteye kesin kayıt hakkı kazanan adaylar Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) ve Rektörlük tarafından belirlenecek esaslara göre, ilan edilen tarihlerde başvurularını e-devlet üzerinden veya Üniversiteye şahsen başvurmak suretiyle yaparlar ve kesin kayıt işlemlerini gerçekleştirirler. Ancak belgelenmiş bir mazereti olanların kayıtları noter onaylı vekâletname verilen kişilerce yaptırılabilir. Kayıt için istenen belgelerin aslı veya Üniversite tarafından onaylı örneği kabul edilir. Eksik belgeler ile kayıt yapılmaz.

(3) Kayıt işlemlerini süresi içinde yaptırmayan adaylar, Üniversite öğrencisi olma hakkından vazgeçmiş sayılır ve herhangi bir hak iddia edemezler.

(4) Gerçeğe aykırı veya yanıltıcı beyan ve belgelerle Üniversiteye kayıt yaptırmış veya yaptırmak isteyenlerin belirlenmesi durumunda kayıtları yapılmaz, kayıt yaptırmış olanların ise buldukları yarıyla bakılmaksızın kayıtları iptal edilerek, kendilerine verilmiş olan diploma dâhil tüm belgeler geçersiz sayılır. Bu durumda olanlar öğrencilik statüsü kazanmamış sayılır ve öğrencilikle ilgili hiçbir haktan yararlanamazlar.

(5) Üniversitede eğitim-öğretim görmeye hak kazanan öğrencilerin kesin kayıtları, öğrenci belgelerinin verilmesi, dosyalarının tutulması, diplomaların ve diploma eklerinin düzenlenmesi işlemleri ile öğrencilerin yazılı taleplerine göre veya yükseköğretim kurumundan çıkarılma cezasını gerektiren durumlarda kayıtlarının silinmesi, merkezde Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı; merkez dışında bulunan fakülte/yüksekokul/meslek yüksekokullarında ise ilgili dekanlık/müdürlük tarafından görevlendirilen birimlerce, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı adına yürütülür.

Akademik danışmanlık

MADDE 6 – (1) Birimlere kaydolun her öğrenci için öğretim elemanları arasından bir akademik danışman atanır.

(2) Akademik danışmanın görevleri şunlardır:

a) Öğrencilere öğrenimi süresince eğitim-öğretimlerini ilgili mevzuat çerçevesinde planlayabilmesi konusunda yardımcı olmak.

b) Kayıtların yapılması veya yenilenmesi sırasında öğrencinin alması gereken zorunlu ve seçmeli derslerin belirlenmesini, derslere öğretim programları nedeniyle uygulanacak intibaklar konusunda öğrencinin yönlendirilmesini ve öğrencinin mezuniyeti için gerekli dersleri eksiksiz almasını sağlamak.

c) Öğrencinin alacağı dersleri akademik başarı durumuna göre değerlendirdikten sonra yarıyıl/yıl kayıt onayını vermek.

ç) Karşılaştığı sorunların çözüm sürecinde öğrenciye destek olmak.

d) Üniversite yaşamına uyum, mesleki gelişim ve kariyer konularında öğrenciyi bilgilendirmek ve yönlendirmek.

(3) Danışmanların görev ve sorumluluklarına ilişkin esaslar Senato tarafından belirlenir.

Uyum programı

MADDE 7 – (1) Uyum programı, Üniversiteye yeni başlayan öğrencilerin, Üniversitenin akademik ve sosyal ortamıyla tanışması için düzenlenen etkinlikleri içerir. Bu etkinliklerle öğrencilerin; Üniversite yaşamına uyum sağlamaları, Üniversiteli olmanın farkını yaşamaları, Üniversitenin akademik ve sosyal olanaklarını tanımaları ve öğrencilikle ilgili mevzuat hakkında bilgi sahibi olmaları amaçlanır. Uyum programının hazırlanmasından akademik danışman sorumludur.

(2) Uyum programı, akademik ve ilgili idari birimler tarafından hazırlanır ve öğrenci kayıtlarının yapıldığı hafta ilan edilir.

Yatay geçişler

MADDE 8 – (1) Üniversiteye bağlı öğretim birimlerine kurum içi ve kurumlar arası yatay geçişler; 24/4/2010 tarihli ve 27561 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Ön Lisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik hükümlerine ve Senato kararlarına göre düzenlenir.

(2) Zorunlu hazırlık sınıfı olan bölümlerde hazırlık eğitimi almadan dikey geçişle gelen öğrenciler için öncelikle muafiyet sınavı yapılır. Kazanamayan öğrencinin hazırlık sınıfı okuması zorunludur.

(3) Yatay geçişlerde katkı payının hesaplanmasında öğrencinin önceki eğitiminde geçen süreler azami sürelerin hesaplanmasına dahil edilir.

(4) Kurumlar arası yatay geçiş kontenjanıyla gelen öğrencilerin kayıtları ilan edildikleri sınıflara yapılır. Yatay geçiş isteği kabul edilen öğrencilerin muafiyet ve intibak işlemleri eğitim-öğretim başlamadan önce kesinleştirilir.

Dikey geçiş

MADDE 9 – (1) Meslek yüksekokulu mezunlarının lisans programlarına kabulü, 19/2/2002 tarihli ve 24676 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Meslek Yüksekokulları ve Açıköğretim Ön Lisans Programları Mezunlarının Lisans Öğrenimine Devamları Hakkında Yönetmelik hükümlerine ve ilgili mevzuata göre yapılır. Bu konu ile ilgili uygulama esasları, birimlerin ilgili kurullarınca ve Senato tarafından belirlenir.

Özel öğrencilik

MADDE 10 – (1) Başka yükseköğretim kurumunda kayıtlı iken öğrenci değişim programları, sağlık ve benzeri sebeplerle öğrenimlerini Sivas Cumhuriyet Üniversitesinde sürdürmek isteyen öğrenciler, aşağıdaki şartlar çerçevesinde Üniversiteye kabul edilirler:

a) Öğrencinin, kayıtlı olduğu üniversitenin ilgili kurulları özel öğrenci olarak Sivas Cumhuriyet Üniversitesinde öğrenim görmesine ve alacağı ders ve notların kabul edileceğine ilişkin olumlu görüşünü içeren belge ile birlikte her yarıyıl/yıl başlangıcından önce öğrenimine devam etmek istediği eğitim-öğretim birimine başvurması,

b) Öğrencinin Sivas Cumhuriyet Üniversitesinde öğrenim görmek istediği bölümün kabulüne yönelik olumlu görüş bildirmesi,

c) İlgili akademik birim Yönetim Kurulunun öğrencinin özel öğrencilik talebini kabul etmesi.

(2) Üniversiteye kabul edilen özel öğrenciler, Üniversitede öğrencilik haklarından yararlanamazlar. Bu öğrencilerin aldıkları dersler, kredileri ve başarı durumları her yıl/yarıyılıda ilgili akademik birim tarafından kayıtlı oldukları üniversiteye bildirilir.

(3) Öğrencilik statüleri devam etmek kaydıyla öğrenci değişim programları, sağlık ve benzeri sebeplerle öğrenimine başka yükseköğretim kurumunda devam etmek isteyen Sivas Cumhuriyet Üniversitesi ön lisans ve lisans öğrencileri; talep etmeleri, kayıtlı olduğu bölümün kabulü, ilgili akademik birim yönetim kurulunun uygun görmesi ve özel öğrenci olarak gitmek istediği üniversitenin mevzuatına uygun bir şekilde ilgili kurullarınca kabul edilmeleri hâlinde özel öğrenci olarak diğer üniversitelere gidebilirler.

(4) Değişim programlarından yararlanan özel öğrenciler katkı paylarını kayıtlı oldukları üniversiteye öder. Bu öğrenciler yaz okulundan ders almaları halinde ise yaz okulu ücretini dersi aldıkları üniversiteye öder.

(5) Diğer üniversite öğrencileri, sağlık ve benzeri sebeplerle kayıtlı olduğu ve gitmek istediği eğitim öğretim birimlerinin yetkili kurullarının uygun görüşü ve ilgili akademik birim yönetim kurulu kararıyla öğrenimlerine Sivas Cumhuriyet Üniversitesi bünyesinde aynı ya da eşdeğer bölüm veya programlarda devam edebilirler. Bu öğrencilerin notları, kayıtlı oldukları asıl bölüm veya programa bildirilir.

(6) Özel öğrencilikle ilgili esaslar Senato tarafından belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim ve Öğretim Esasları

Eğitim-öğretim türleri

MADDE 11 – (1) Üniversiteye bağlı eğitim-öğretim birimlerinde gündüz öğretimi yapılır. Ancak ilgili kurulların gerekçeli önerileri, Senatonun kararı ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ve ilgili mevzuat çerçevesinde, ikinci öğretim, yaygın öğretim, uzaktan öğretim ve açık öğretim ile ilgili her türlü eğitim ve öğretim yapılabilir.

Ders muafiyetleri

MADDE 12 – (1) Üniversitenin ön lisans/lisans programlarına ilk kez kayıt yaptıran ve dikey geçişle kayıt hakkı kazanan öğrenciler, daha önce kayıtlı oldukları yükseköğretim kurumundan almış ve başarmış oldukları derslerden muaf olmak için talepte bulunabilirler. Bunun için güz ve bahar yarıyılıının ilk iki haftasında muafiyet isteğini içeren bir dilekçe ve durumlarını gösterir belgelerin onaylı suretleri ile kayıtlı oldukları birime başvururlar. Muafiyet talebi ilgili yönetim kurulunca, öğrencilerin bütün öğrenimini kapsayacak şekilde bir defaya mahsus olmak üzere on işgünü içinde değerlendirilir ve karara bağlanır.

(2) Öğrencilerin muaf sayıldığı derslerden aldıkları notlar, 43 üncü maddede belirtilen tabloya uygun harf notu verilerek gösterilir. Muaf olunan ders, not yükseltmek için tekrar alınabilir. Bu durumda alınan en son not geçerlidir.

(3) Üniversitede öğrenci iken veya Üniversiteden ayrıldıktan sonra merkezi yerleştirme sınavına göre yeniden Üniversiteye kayıt hakkı elde eden öğrenciler ile yatay geçiş yapan öğrencilerin önceden alıp başarılı oldukları derslerin notları, ilgili yönetim kurulu kararı ile 43 üncü maddede belirtilen notlara uygun olarak öğrenci durum belgelerinde gösterilir ve GNO'ya dâhil edilir. Ancak öğrencinin muaf olduğu dersler transkriptinde not olarak belirtilmemiş MU şeklinde gösterilmişse ilgili yönetim kurulu tarafından CC veya 60/100 şeklinde not karşılığına dönüştürülür.

(4) Eğitim-öğretim başlamadan önce kayıt dondurma talebi kabul edilen öğrencilerin muafiyet işlemleri, kayıt dondurma süresi sonunda takip eden ilk yarıyıl derslere başlandığı dönemde yapılır.

(5) Diğer yükseköğretim kurumlarından geçiş yapan öğrencilerin muafiyetlerinde son öğrenim görülen yükseköğretim kurumundan alınan derslere göre muafiyet işlemleri yapılır.

(6) Bir ön lisans/lisans programından mezun olup, aynı veya eşdeğer programa kayıt hakkı kazanan öğrencilerin mezun olduğu programa ait derslere ilişkin muafiyet işlemi yapılmaz.

(7) Uzaktan öğretim programlarında öğrenciler, kayıt yaptıkları programdaki derslerin tümünü almak zorundadırlar; daha önce bir başka yükseköğretim programındaki aldıkları kredileri transfer etme ya da bazı derslerden muaf olma talebinde bulunamazlar.

(8) Önceki yıllarda Üniversiteye kayıt yaptırmış, mezun olmadan Üniversiteden ayrılmış fakat öğrenci affı ile yeniden Üniversitede

öğrenime başlamış olan öğrenciler, daha önce Üniversitenin herhangi bir programından mezun olup başka bir programa tekrar kayıt yaptıran öğrenciler, yatay ve dikey geçiş ile Üniversiteye gelen öğrenciler ve uzaktan eğitim veren programlara kayıtlı öğrencilere ilişkin usul ve esaslar Senato tarafından düzenlenir.

(9) İlahiyat Fakültesi dışında kalan ve zorunlu hazırlık sınıfı olan birimlerde öğrenciler hazırlık sınıfından muaf olmak için Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından yapılan muafiyet sınavına girmek zorundadır. Muafiyet sınavı Yabancı Diller Yüksekokulu Yönetmeliği çerçevesinde yapılır.

Eğitim-öğretim dönemleri

MADDE 13 – (1) Eğitim-öğretim yarıyıl ve/veya yıl esasına göre düzenlenir. Ancak ilgili birimin yönetim kurulunun kararı ve Senatonun onayıyla güz, kış ve bahar olmak üzere üç eğitim-öğretim dönemi de uygulanabilir. Eğitim-öğretim yılı yirmi sekiz haftadan/yüz kırk iş gününden az olmamak üzere her yıl Senato tarafından belirlenir. Senato gerekli gördüğü durumlarda yarıyıl sürelerini uzatabilir. Resmî tatil günleri bu sürenin dışındadır. Gerekli hâllerde ilgili yönetim kurulu kararı ile cumartesi ve pazar günleri de ders yapılabilir. Üniversitenin bir sonraki eğitim-öğretim yılına ait akademik takvimi, fakülte/yüksekokul/meslek yüksekokullarının yetkili kurullarında kararlaştırılarak Rektörlüğe bildirilir ve en geç Mayıs ayı içinde Senato tarafından belirlenir. İkinci öğretim ve farklı staj gereksinimi olan eğitim-öğretim programları için Senato kararıyla ayrı akademik takvimler düzenlenebilir.

Eğitim-öğretim süreleri

MADDE 14 – (1) Birimlerin azami eğitim-öğretim süreleri aşağıda verilmiştir:

- Öğrenim süresi iki yıl olan ön lisans programlarında azami dört yıl.
- Öğrenim süresi dört yıl olan lisans programlarında azami yedi yıl.
- Öğrenim süresi beş yıl olan lisans programlarında (diş hekimliği, eczacılık ve veteriner hekimliği) azami sekiz yıl.
- Öğrenim süresi altı yıl olan lisans programlarında (tıp doktorluğu) ise azami dokuz yıl.

(2) Hazırlık eğitim süresi azami iki yıldır. Hazırlık programında geçirilen süre program süresine ve azami eğitim-öğretim süresine dâhil değildir.

(3) Üniversiteden uzaklaştırma cezası alan öğrencilerin bu süreleri öğretim süresinden ve devamsızlıktan sayılır.

(4) Öğrencilerin kayıt yenilememe nedeni ile kayıtsız olarak geçirdiği tüm yarıyıllar program süresine ve azami öğrenim süresine dâhildir.

(5) Değişim programları kapsamında yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumlarında geçirilen yarıyıllar, program süresine ve azami öğrenim süresine dâhildir.

(6) Azami eğitim-öğretim süreleri içinde katkı payı veya öğrenim ücretinin ödenmemesi ile kayıt yenilenmemesi nedeniyle öğrencilerin ilişkileri kesilmez. Ancak ilgili birim yönetim kurulu kararı ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile dört yıl üst üste katkı payı veya öğrenim ücretinin ödenmemesi ile kayıt yenilenmemesi nedeniyle öğrencilerin ilişkileri kesilebilir.

(7) Azami eğitim-öğretim sürelerini dolduran son sınıf öğrencilerine, başarısız oldukları bütün dersler için iki ek sınav hakkı verilir. Bu iki ek sınav hakkı, bu derslerin bitirme ve bütünleme sınav dönemlerinin ardından yeni eğitim-öğretim dönemi başlamadan Birinci Ek Sınav ve İkinci Ek Sınav adlarıyla tüm dersler için kullanılır. Bu sınavlardan sonra başarısız ders sayısını en fazla beş derse indirenlere, bu beş ders için üç yarıyıl (yıl esasına göre eğitim-öğretim yapan birimlerde iki eğitim-öğretim yılı), ek sınavları almadan beş derse kadar başarısız olan öğrencilere dört yarıyıl, bir dersten başarısız olanlara ise öğrencilik hakkından yararlanmaksızın sınırsız, başarısız oldukları dersin sınavlarına girme hakkı tanınır. Bunlardan uygulamalı, uygulaması olan ve daha önce alınmamış dersler dışındaki derslere devam şartı aranmaz. Ek sınav sonucu başarısız ders sayısı altı ve daha fazla olan öğrencinin üniversite ile ilişkisi kesilir.

(8) Ek sınav sonucu kayıtlı olduğu diploma programından mezun olmak için gerekli bütün derslerden geçer not aldıkları halde mezuniyet için gerekli GNO şartını sağlayamamaları nedeniyle ilişkileri kesilme durumuna gelen son dönem (yıl esasına göre eğitim-öğretim yapan birimlerde son sınıf) öğrencilerine not ortalamalarını yükseltmek üzere diledikleri derslerden sınırsız sınav hakkı tanınır. Bunlardan uygulamalı, uygulaması olan ve daha önce alınmamış dersler dışındaki derslere devam şartı aranmaz.

(9) Açılacak sınavlara, üst üste veya aralıklı olarak toplam üç eğitim-öğretim yılı hiç girmeyen öğrenciler, sınırsız sınav hakkından vazgeçmiş sayılır ve bu haktan yararlanamazlar. Sınırsız sınav hakkı kullanma durumunda olan öğrenciler sınava girdikleri ders başına öğrenci katkı payını/öğrenim ücretini ödemeye devam ederler. Ancak bu öğrenciler, sınav hakkı dışındaki diğer öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

(10) Derslere devam yükümlülüklerini yerine getirdikleri hâlde, yıl içi ve yılsonu sınav yükümlülüklerini bu maddede belirtilen

hükümlere uygun olarak yerine getiremedikleri için ilişiği kesilen hazırlık sınıfı ve birinci sınıfta en fazla bir dersten, ara sınıflarda ise en fazla üç dersten başarısız olan öğrencilere üç yıl içinde kullanacakları üç sınav hakkı, not ortalamasını tutturamadıkları için hazırlık sınıfı dâhil ara sınıflarda da yıl kaybeden öğrencilere diledikleri üç dersten bir sınav hakkı verilir. Sınav hakkı verilenler, yıl içi veya yılsonu sınavı olduğuna bakılmaksızın başvurmaları hâlinde her eğitim-öğretim yılı başında açılacak sınavlara alınrlar. Sınavların sonunda sorumlu oldukları tüm dersleri başarılarının kayıtları yeniden yapılır ve öğrenimlerine kaldıkları yerden devam ederler. Bu durumda olan öğrencilerin sınavlara girdikleri süre, öğrenim süresinden sayılmaz. Bu sınavlara katılan öğrenciler öğrencilik haklarından hiçbir şekilde yararlanamazlar.

Yabancı dille eğitim-öğretim ve hazırlık sınıfı

MADDE 15 – (1) Birimlerde dersler, ilgili kurulların önerisi, Senatonun kararı ve YÖK'ün onayı alınarak, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde bir yabancı dille verilebilir.

(2) Zorunlu veya isteğe bağlı hazırlık sınıfı eğitimi ile ilgili esaslar, Yabancı Diller Yüksekokulunun önerisiyle Senato tarafından belirlenir.

(3) Hazırlık sınıfında alınan notlar, GNO'ya dâhil edilmez.

Öğretim dili

MADDE 16 – (1) Üniversitede öğretim dili Türkçe'dir. Çeşitli öğretim programlarıyla ilgili yasal düzenlemelerde belirtilen hususlar saklı kalmak kaydıyla ve ilgili fakülte veya yüksekokul kurulu kararıyla dersler, gerekli görüldüğu ölçüde yabancı dille verilebilir.

Öğretim birimi-kredi

MADDE 17 – (1) Üniversitede dersler kuramsal ve/veya uygulamalı olarak yürütülür. Öğretim birimi kredidir. Bir ders hem kuramsal, hem de uygulamalı olabilir. Dersin kredisi kuramsal ve uygulamalı saat kredilerinin toplamından oluşur. Bu kredinin karşılığı olarak her öğretim birimi kendi programlarına uygun AKTS dönüşümünü belirleyerek Senatonun onayına sunar.

(2) Öğretim programı ilgili kurulun önerisi ve Senatonun onayı ile yürürlüğe girer. Öğretim programı, aşağıda açıklanan program bilgi paketi ve ders bilgi paketinden oluşur:

a) Program bilgi paketinde; program hakkında genel bilgi, kazanılan derece, öğrenim düzeyi, kayıt kabul koşulları, programın amacı, programda okutulacak derslerin (teorik dersler, uygulamalar, proje, stüdyo, laboratuvar ve atölye çalışmaları, pratik çalışmalar, stajlar, eskizler, arazi uygulamaları, seminerler, bitirme çalışması ve benzeri çalışmalar) yarıyıllara göre listesi, yarıyıl/yılı, kodu, seçmeli ve zorunlu olma durumu, program yeterlilikleri, mezunların mesleki profili, öğretim programının yapısı, sınavlar, değerlendirme ve not sistemi mezuniyet koşulları eğitim türü, program sorumlusu ve benzeri konulara ilişkin bilgiler yer alır.

b) Ders bilgi paketinde; dersin, varsa ön koşulu, dili, türü, verilme şekli, öğrenme ve öğretme teknikleri, sorumluları, amacı, öğrenme çıktıları, içeriği, kaynaklar, haftalara göre işlenecek konular, değerlendirme sistemi, AKTS tablosu ve dersin program yeterliklerine katkısını belirten tablolar bulunur.

(3) Fakülte/yüksekokul/meslek yüksekokulları, her bölüm/ana bilim dalı/programından mezuniyet için gerekli toplam kredi saatleri ile AKTS'lerini aşağıda yer alan miktarlar aralığında kendi eğitim-öğretim ve sınav uygulama esaslarında belirlerler. Aşağıdaki miktarların üzerinde kredi miktarının belirlenmesinde ilgili kurulların önerisi ve Senatonun onayı gereklidir.

Öğrenim Seviyesi	Kredi (Ortak zorunlu Dersler Hariç)	AKTS (Ortak zorunlu Dersler Dâhil)
Ön Lisans	70 ± 10	120
Lisans	140 ± 20	240
Yüksek lisans düzeyinde bütünleşik programlar (Diş Hekimliği, Eczacılık ve Veteriner Hekimlik ile Orta Öğretim Alan Öğretmenliği Programları)	250 ± 50	300

(4) Eğitim-öğretim faaliyetlerinin AKTS karşılıkları, ilgili programın yer aldığu diploma düzeyi ve alan için yükseköğretim yeterlilikler çerçevesine göre belirlenen kredi aralığı ve öğrencilerin çalışma saati göz önünde tutularak ilgili kurullarca belirlenir. İlgili diploma programını bitiren öğrencinin kazanacağı bilgi, beceri ve yetkinliklere o dersin katkısını ifade eden öğrenim kazanımları ile açıkça belirlenmiş teorik veya uygulamalı ders saatleri ve öğrenciler için öngörülen diğer faaliyetler için gerekli çalışma saatleri de göz önünde bulundurularak ilgili kurullar tarafından belirlenen ilkeler çerçevesinde hesaplanır.

(5) Haftada bir saat teorik ders ile iki saat uygulama, iki saat laboratuvar, iki saat atölye, iki saat stüdyo/proje, iki saat klinik çalışması ve iki saatlik inceleme, gezi, ödev, sınava hazırlanma, bireysel çalışma, kütüphane ve alan çalışması, mezuniyet tezi, proje çalışmaları ve benzeri diğer etkinlikler bir kredidir.

(6) Müfredatta yer alan derslerin kredi/AKTS değerleri ilgili birimlerce belirlenir, Senato tarafından onaylanır.

Ders alma ve bırakma

MADDE 18 – (1) Lisans ve ön lisansta bir öğrencinin haftalık alabileceği derslerin kredi saati miktarı, ortak zorunlu dersler hariç, 36 saati; paket program uygulayan birimlerde 38 saati geçmeyecek şekilde ilgili birimlerin eğitim-öğretim ve sınav uygulama esaslarına ilişkin kararlarında belirtilir. Bitirme ödevi/tezi ve 2547 sayılı Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde belirtilen dersler ile enformatik dersleri bu sınırın dışındadır.

(2) Mezuniyet aşamasına gelmiş ve tek dersi kalan ancak azami saat miktarı yüzünden ders alamayan öğrenciler, buldukları yarıyıl için istemeleri halinde ilgili birimin yönetim kurulu kararıyla azami saat miktarına ilaveten bir ders alabilir.

(3) Ön şartlı bir dersin alınabilmesi için bu dersin ön şart/şartları olan dersin/derslerin alınıp başarılması gerekir.

(4) Öğrenciler, öncelikle başarısız oldukları derslere kayıt yaptırmak zorundadır. Öğrenci değişim programlarından yararlanan öğrenciler, ilgili değişim programının uygulandığı kurumdan alarak başarısız olduğu dersi/dersleri, yaz okulunda ve/veya değişim programı dönüşünde kendi kurumundan alabilir.

(5) Öğrenciler içinde buldukları yarıyıldan/yıldan alacakları derslerin haftalık saatleri ile tekrar ve/veya alt yarıyıldan/yıldan alacakları derslerin haftalık saatlerinin, devamsızlık oranını aşacak şekilde çakışması halinde, öncelikli olarak tekrara kaldıkları ve/veya alt yarıyıldan/yıldan alacakları dersleri almak zorundadır. Çakışmalar sebebiyle derslere kayıt yaptıramama, eğitim-öğretim sürelerindeki üst sınırların işlenmesini engellemez.

(6) GNO'sunu yükseltmek isteyen öğrenciler, daha önce almış olduğu derslerden FF notu almış olduğu ders/dersler dışında da birinci fıkrada belirtilen azami kredi sınırını aşmamak kaydıyla, istediği kadar ders alabilir. GNO hesabında tekrarlanan dersler için öğrencinin aldığı en son not geçerlidir.

(7) Öğrenciler, kayıt yenileme bitim tarihi ve danışman onayını takip eden ilk hafta içerisinde almış oldukları dersi/dersleri danışman nezaretinde bırakabilir. Bırakılan dersin/derslerin yerine, geçen sürenin devamsızlıktan sayılması şartıyla yeni ders/dersler alınabilir.

(8) Kayıt yenilemenin başladığı haftadan itibaren ilk üç hafta içinde bırakılmayan seçmeli dersler zorunlu ders gibi işlem görür. Ancak, öğrencinin başarısız olduğu seçmeli dersin ilgili yarıyıldan/yıldan yeniden açılmaması halinde başka bir ders seçilir.

(9) Kısmen veya tamamen sınıf geçme ve/veya yıllık sistem uygulanan birimlerde, bu maddenin diğer fıkralarında belirtilen esasların uygulanıp uygulanamayacağı, birimlerin kendi eğitim-öğretim ve sınav uygulama esasları ile belirlenir.

Ders yükü ve ders alma

MADDE 19 – (1) Öğrencinin, bir yarıyıldaki ders yükü 30 AKTS kredisi, bir yıldaki ders yükü ise 60 AKTS kredisinden az olamaz.

(2) Birinci ve ikinci yarıyıl/birinci sınıf öğrencileri, kayıtlı oldukları programın birinci ve ikinci yarıyıl/birinci sınıfındaki bütün dersleri almakla yükümlüdürler.

(3) Öğrenciler alt yarıyıldan/yıldan başarısız olduğu, alması gereken veya alamadığı dersi/dersleri öncelikle almakla yükümlüdürler.

(4) 13 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen öğrenim sürelerinin aşılmış olması durumunda, öğrenciler, katkı payını ödemek koşuluyla eğitim-öğretimlerine ilgili programda devam ederler.

(5) Öğrenciler, daha önce alıp başarısız oldukları veya hiç almadıkları zorunlu bir ders, programlarından çıkarıldığında, yerine ilgili kurullar tarafından uygun görülen kredi ve AKTS bakımından eşdeğer bir dersi almalıdırlar.

(6) Programdan çıkarılan zorunlu derse eşdeğer ders tanımlanmamışsa, öğrenciler tamamlaması gereken AKTS kredi açığını başka bir birimden eşdeğer bir dersten veya seçmeli derslerden tamamlamalıdırlar.

(7) Öğrenciler, kayıtlı oldukları programın özelliklerine göre devamını alıp başarısız oldukları bir seçmeli dersin yerine devam zorunluluğu olmak şartıyla yeni bir seçmeli ders alabilirler.

(8) Öğrenciler, mezun olabilmek için ilgili kurullar tarafından belirlenmiş eğitim-öğretim programındaki zorunlu ve seçmeli dersleri başarmak zorundadırlar.

Üst yarıyıldan ders alma

MADDE 20 – (1) Önceki yarıyıllardan başarısız dersi olmayan ve ağırlıklı genel not ortalaması 3,00 üstünde olan öğrenciler, danışmanın olumlu yazılı görüşü ve ilgili kurulların onayı ile üst yarıyıllardan veya varsa yaz okulundan ders olarak bu Yönetmelikte

belirtilen normal öğretim sürelerinden daha kısa sürede mezun olabilirler. Bu durumdaki öğrenciler, haftalık ders programının uygunluğuna göre bir üst yarıyıldan ve kendi yarıyıl dersleri ile birlikte en fazla 36 saat ders alabilir.

Alınan dersi transfer etme

MADDE 21 – (1) Öğrenciler; birimlerden önceden izin almak koşuluyla, Üniversitenin diğer birimlerinden, YÖK tarafından denkliği kabul edilen ya da öğrenci değişim programlarına dâhil olan yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından ders alabilir ve bu derslerin kredilerini transfer ettirebilirler. Ders transferlerinde, diğer üniversitelerden alınan derslerin notları, Senato tarafından onaylanan not dönüşüm tablosuna göre ilgili kurulların kararı ile öğrenci durum belgesine işlenir.

(2) Öğrencilerin almış olduğu dersler ve kayıtlı olduğu programda yer alan karşılıkları öğrenci durum belgesinde belirtilir. Öğrenci durum belgesinde dersin kredisi olarak kayıtlı olunan programdaki dersin kredisi yer alır.

Ön koşullu dersler

MADDE 22 – (1) Ön koşullu dersler ve koşulları, bu dersleri veren bölüm/ana bilim/ana sanat/bilim dalının önerisi, ilgili kurulun kararı ve Senatonun onayı ile kesinleşir. Ön koşul niteliğindeki ders/dersler başarılmadıkça ön koşullu ders/dersler alınmaz.

Yan dal programı

MADDE 23 – (1) Yan dal eğitim-öğretim programı açılması, ilgili bölüm/ana bilim/ana sanat/bilim dalı ve ilgili kurulların önerisi ve Senatonun kararı ile kesinleşir ve ilgili birimlerin işbirliğiyle yürütülür.

(2) Herhangi bir lisans programına kayıtlı olan öğrencilerin, gerekli koşulları karşılamak kaydı ile kendi lisans programlarına ek olarak bir yan dal programına kayıt olmasına izin verilebilir. Yan dal programı, ayrı bir lisans programı olarak düzenlenmez.

(3) Yan dal programını tamamlayanlara diploma yerine geçmeyen yan dal sertifikası ilgili akademik birim tarafından verilir. Yan dal programı ile ilgili usul ve esaslar Senato tarafından belirlenir.

Çift ana dal programı

MADDE 24 – (1) Çift ana dal programı, başarı koşulunu ve diğer koşulları sağlayan öğrencilerin Üniversitenin iki diploma programından eş zamanlı olarak ders alıp, iki ayrı diploma alabilmesini sağlayan programdır.

(2) Çift ana dal programı açılması, ilgili bölüm/ana bilim/ana sanat/bilim dalı ve ilgili kurulların önerisi ve Senatonun kararı ile kesinleşir ve ilgili birimlerin işbirliğiyle yürütülür.

(3) Çift ana dal programı başvurusu kabul edilen öğrenciler, bu programı tamamlamak için her iki programda ortak alınmış ve/veya karşılıklı her iki programa birden sayılmış olan dersler ve bu programdan aldığı dersler ile birlikte ilgili kurullar tarafından belirlenen yükümlülükleri yerine getirerek en az 2,00 GNO'yu sağlamak zorundadırlar.

(4) Çift ana dal programı ile ilgili usul ve esaslar Senato tarafından belirlenir.

Uluslararası ortak lisans programı

MADDE 25 – (1) Yurt dışındaki yükseköğretim kurumları ve diğer kuruluşlarla işbirliği tesis ederek ön lisans ve lisans programları da dâhil olmak üzere uluslararası ortak eğitim ve öğretim programları yürütülebilir.

(2) Uluslararası ortak lisans programının işleyişine ilişkin usul ve esaslar Senato tarafından düzenlenir.

Ulusal ve uluslararası öğrenci değişim programları

MADDE 26 – (1) Üniversite ile yurt içi ve yurt dışı bir yükseköğretim kurumu arasında yapılan anlaşma uyarınca öğrenci değişim programları uygulanabilir. Bu programlar çerçevesinde öğrenciler bir veya iki yarıyıl yurt içi veya yurt dışındaki üniversitelere gönderilebilirler. Değişim programları, ikili anlaşmalar ve YÖK tarafından belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda uygulanır.

(2) Değişim programı kapsamında belirlenen derslerden, öğrenim görülen lisans programı derslerine eşlenen ders/dersler ile birlikte Senato tarafından onaylanan not dönüşüm tablosuna göre belirlenen notlar ilgili kurulların kararı ile öğrenci durum belgesine işlenir.

(3) Değişim programı kapsamında gelen öğrencilere diploma veya unvan verilmez. Aldığı dersleri ve notları gösteren öğrenci durum belgesi verilir.

(4) Değişim programına başvuran öğrencinin ilgili birimde ders kaydı yapılırken değişim programında danışmanı tarafından onaylanan ders ve kredi saati kadar derslere onay verilir. Öğrenci bu yüzden alamadığı dersleri bir sonraki yarıyıldan almakla yükümlüdür.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Dersler, Sınavlar ve Başarı Durumu

Ders kaydı işlemleri

MADDE 27 – (1) Öğrenciler, Senato tarafından kabul edilen akademik takvimde belirtilen kayıt yenileme tarihlerinde elektronik ortamda ders kaydını yaparak yenilemek zorundadırlar.

(2) Kayıt yenilenmeyen yarıyıl öğrenim süresine dâhil edilir.

(3) Kaydını yenilemeyen öğrencilere o yarıyıl içinde öğrenci belgesi verilmez ve bu öğrenciler öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

(4) Katkı payı/öğrenim ücretini yatırmış olsa bile ders kaydını yenilemeyen öğrenciler, o yarıyıl için ders kaydı yapmamış sayılır. Bu öğrenciler öğrencilik haklarından da yararlanamazlar. Öğrencilik haklarından yararlanamayan öğrencinin yatırmış olduğu katkı payı/öğrenim ücreti iade edilir.

(5) 2547 sayılı Kanununun 44 üncü maddesinde belirtilen süreler içinde öğrenimini tamamlayamayan öğrenciler de her yarıyıl başında, Cumhurbaşkanınca belirlenen ücreti ödeyerek kayıtlarını yenilerler.

(6) Ders kayıt işlemleri danışman onayı ile kesinleşir. Akademik takvimde belirtilen sürelerde danışman tarafından kayıt onaylanmayan öğrencilerin ders kaydı, bölüm/ana bilim/ana sanat/bilim dalı başkanları tarafından kesinleştirilir.

(7) Akademik takvimde belirtilen sürede kayıt yenilemeyen öğrencilerden kaydını yenilemek isteyenler, mazeret gerekçelerini belirten dilekçe ve belgeleri ile en geç ders ekle bırak/mazeret haftasından önce bağlı buldukları birime başvururlar.

(8) Mazeretleri bağlı bulunduğu birim tarafından kabul edilen öğrenciler, ders kayıtlarını dördüncü fıkrada belirtilen koşulları sağlamak kaydıyla ekle bırak/mazeret haftasında danışmanları aracılığıyla yapabilirler.

Kayıt dondurma

MADDE 28 – (1) Kayıt dondurmak için yapılacak başvurular eğitim-öğretim yarıyılı başlamadan önce yapılır. Sağlık nedenine dayanan kayıt dondurma istekleri bu sürenin dışındadır. Öğrencinin kayıt dondurma isteği bir yarıyıldan/yıldan az olamaz. Ancak kayıt dondurma üst üste iki defadan fazla olmaz. Sağlıkla ilgili nedenler hariç, haklı ve geçerli nedenler çerçevesinde, belgelendirmek kaydıyla ilgili birimin yönetim kurulu kararıyla eğitim-öğretim süresince ön lisansta en çok iki yarıyıl/bir yıl, lisans eğitiminde dört yarıyıl/iki yıl süre ile kayıt dondurulabilir.

(2) Ciddi ruhsal bozukluklar nedeniyle tüm öğrenim süresi içinde en fazla iki yıl süreyle kayıt dondurulabilir. Bu süreyi aşan öğrencilerden yeniden sağlık raporu istenmek ve incelenmek suretiyle, kayıt dondurma işleminin devam edip etmeyeceğine ilgili yönetim kurulu karar verir.

(3) Öğrencinin tutuklu veya hükümlü olması durumunda, müracaat etmesi hâlinde ilgili yönetim kurulunun kararı ile bu durumun sona ereceği tarihe kadar kayıt dondurulur.

(4) Öğrenci, kayıt dondurduğu yarıyıldan/yıldan öğrenimine devam edemez ve sınavlara giremez. Kayıt donduran öğrencinin azami öğrenim süresi kayıt dondurma süresi kadar uzatılır.

(5) Ders kayıt işlemini yaptıktan sonra kayıt donduran öğrencinin varsa yatırmış olduğu öğrenim ücreti veya katkı payı iade edilmez.

İzin

MADDE 29 – (1) Öğrencilerin izinli sayılma durumlarında aşağıda belirtilen işlemler yapılır:

a) Öğrenciye eğitim-öğretimine katkıda bulunacak Üniversite dışı burs, staj, araştırma gibi imkânların doğması halinde, ilgili yönetim kurulunun kararı ile izin verilebilir. İzinli olduğu süre normal öğrenim süresinden sayılmaz.

b) Kültürel ve sportif faaliyetlere Üniversite adına katılacaklar ile 21/5/1986 tarihli ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanununun 29 uncu maddesi gereğince yurt içi ve yurt dışındaki müsabakalara ve bunların hazırlık çalışmalarına katılmaları Rektörlük tarafından uygun görülerek görevlendirilen öğrenciler, görevlendirilme süresi içerisinde giremedikleri ders veya sınavlar için izinli ve mazeretli sayılır.

c) Fakülte/yüksekokul/meslek yüksekokulu adına bilimsel, kültürel, sportif ve benzeri faaliyetlere katılan öğrencilerin izinli ve mazeretli sayılmalarına ilgili yönetim kurulu karar verir.

Dersler ve süreleri

MADDE 30 – (1) Bir ders saatinin süresi elli dakikadır.

(2) Dersler; zorunlu, seçmeli ve ortak zorunlu dersler olmak üzere üç türdür.

(3) Fakülte ve yüksekokul kurulları, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen ilkelere göre; programlarındaki dersler, uygulamalar ve stajlarla ilgili düzenlemeleri yapar ve Senatonun onayına sunar.

(4) Bir öğrenci almış olduğu herhangi bir seçmeli dersten ön lisans programları için bir kez, lisans programları için iki kez başarısız olduğu takdirde, isterse bunu izleyen yılda/yarıyılında devam şartını sağlamak kaydıyla ilgili yönetim kurulu kararıyla başka bir seçmeli ders alabilir. Öğrencinin başarısız olduğu seçmeli ders, ilgili dönemde açılmazsa öğrenci yeni bir seçmeli ders alabilir.

(5) Seçmeli dersler, öğrencinin önerilenler içinden seçerek alabileceği derslerdir. Seçmeli dersler bölüm/ana bilim dalının önerisi ve Senatonun onayıyla açılır ve/veya kaldırılır. Seçmeli dersler, aşağıda açıklanan alan içi ve alan dışı seçmeli dersler olmak üzere iki türdür:

a) Alan içi seçmeli dersler, öğrencinin kayıtlı olduğu öğretim programlarında yer alan ve mezun olabilmesi için önerilen belirli dersler veya ders grupları arasından seçerek alacağı derslerdir. Bu derslerin kredi saatleri, mezuniyet için alınması gerekli toplam kredi saatin en çok %20'sini oluşturacak şekilde düzenlenir.

b) Alan dışı seçmeli dersler; öğrencinin kayıtlı olduğu öğretim programında yer almayıp, farklı akademik birimler tarafından açılmış derslerdir. Öğrenim süresi boyunca her öğrenci en az bir alan dışı seçmeli ders almak zorundadır. Alan dışı seçmeli derslerin sayısı, ilgili fakülte/yüksekokul/meslek yüksekokul kurulu kararıyla artırılabilir. Öğrenci başarısız olduğu alan dışı seçmeli dersi, dersin açıldığı herhangi bir yarıyılında tekrar edebilir. Bu alan dışı seçmeli dersi bir daha almak istemeyen öğrenci dersten vazgeçme hakkına sahiptir. Öğrenci, öğrenimi süresince bu şekilde en fazla üç alan dışı seçmeli dersten vazgeçebilir. Vazgeçme haklarını kullanan ve başarısız oldukları bir alan dışı seçmeli dersi bulunan mezun durumundaki öğrenciler, ilgili yönetim kurulu kararı ile başarısız oldukları alan dışı seçmeli bir ders yerine başka bir alan dışı seçmeli ders alabilirler. Vazgeçilen alan dışı seçmeli ders yerine yeni bir ders almak zorunludur.

Bitirme ödevi/tezi hazırlama

MADDE 31 – (1) Fakülte ve yüksekokullarda öğrencilere bitirme ödevi/tezi yaptırılıp yaptırılmayacağına ilgili yönetim kurulları karar verir ve uygulama esaslarını Senato belirler.

Devam zorunluluğu ve ders tekrarı

MADDE 32 – (1) Her öğrenci teorik derslerin en az %70'ine, uygulamaların en az %80'ine katılmak zorundadır. Bu koşulu yerine getirmeyen öğrenci, o dersin yarıyıl/yılsonu sınavına giremez.

(2) Ders sorumluları ad okuyarak, imza toplayarak veya bir başka yöntemle yoklama yapar. Bu yoklamalar en az iki yıl saklanır.

(3) Alt yarıyıldardan devam zorunluluğu olan dersleri alan öğrenciler, ders saatlerinde çakışma olması ve aynı derslerin aynı veya farklı birimin başka programlarında açık olması durumunda ders sorumlularının uygun görüşü ve ilgili yönetim kurulunun onayı ile saati çakışmayan derse devam edebilirler ve bu dersin sınavlarına girebilirler. Bu derslerden aldıkları notlar sorumlu olduğu dersler için geçerli kabul edilir.

(4) Sağlık raporu sunulması veya herhangi bir başka mazeret belirtilmesi devam zorunluluğunu ortadan kaldırmaz.

(5) Öğrenci, başarısız olduğu ders/dersleri tekrar alır. Devamsızlık nedeniyle yarıyıl/yılsonu sınavına giremeyen öğrenci derse devam etmek ve açılacak ara sınavlara katılmak zorundadır. Daha önce devam yükümlülüğünü yerine getiren ancak başarısızlık nedeniyle ders tekrarı olan öğrencilerin önceki ara sınav notları geçerli değildir.

(6) Teorik ve uygulamalı derslerde devam şartını yerine getirip, yarıyıl/yılsonu ve bütünleme sınavında başarısız olan öğrencilerin bu derslerin bir sonraki yıl tekrarında devam şartı aranıp aranmayacağı fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarının kurul kararları ile düzenlenir.

Sınavlara ilişkin genel esaslar

MADDE 33 – (1) Sınavlar; ara sınav, yarıyıl/yılsonu sınavı, bütünleme sınavı, mazeret sınavı, tek ders sınavı/ek sınav ve muafiyet sınavı olmak üzere yedi türdür. Bu sınavlar; yazılı, sözlü veya hem yazılı hem sözlü ve/veya uygulamalı olarak yapılabilir. Sınav tarihleri ilgili dekanlık, yüksekokul/meslek yüksekokulu müdürlüğü veya ilgili bölümler tarafından sınavlardan en az bir hafta önce ilan edilir. Sözlü sınavlar tutanakla tespit edilir. Sınav evrakları en az iki yıl saklanır.

(2) Sınavların türleri ve ağırlıkları ilgili kurulun önerisi ve Senatonun onayı ile belirlenir.

(3) Sınavların yapılacağı yer ve tarihler birimlerce belirlenir ve ilan edilir.

(4) Öğrenciler sınava ilan edilen gün, saat ve yerde girmek, öğrenci kimlik belgeleri ile istenecek diğer belgeleri yanlarında bulundurmaları zorundadır.

(5) Öğrencilerin bir dersin sınavına girebilmesi için o yarıyıl/yılda kayıtlarını yenilemiş ve o derse kayıt yaptırmış olmaları gerekir. Öğrencilerin kayıt yaptırmadığı bir dersin sınavına veya girme hakkını kazanmadığı bir sınava girmesi durumunda aldığı not ilan edilmiş olsa da iptal edilir.

(6) Uzaktan öğretim programları kapsamında veya uzaktan öğretim yoluyla verilen derslerde yapılacak ara sınav, yüz yüze veya elektronik ortamda gözetimli veya gözetimsiz, yarıyıl/yılsonu sınavı, bütünleme ve azami öğrenim süresi sonundaki ek sınavlar ise yüz yüze gözetimli olarak gerçekleştirilebilir.

(7) Uzaktan öğretim programları ve uzaktan öğretim yoluyla verilen derslerin sınavları, CUZEM'in teklifi ve Senatonun onayıyla belirlenen günlerde oturumlar halinde yapılır. Ortak zorunlu derslerin her biri için yarıyıl esasına göre eğitim yapan birimlerde en az bir ara sınav, yıl esasına göre eğitim yapan birimlerde ise en az iki ara sınav ve bir yarıyıl/yılsonu sınavı yapılır.

(8) Gerekli durumlarda ilgili yönetim kurulu kararı ile ulusal ve dini bayramlar dışındaki, Cumartesi ve Pazar günleri de sınav yapılabilir.

(9) Sınavlarda kopya çekenler, kopya girişiminde bulunanlar veya kopyaya yardım edenler ile sınav kâğıtlarının incelenmesi sırasında kopya çektiği ya da yardım ettiği belirlenen öğrenciler o sınavlardan sıfır almış sayılır ve haklarında 18/8/2012 tarihli ve 28388 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre işlem yapılır.

(10) Üniversitenin ilgili birimleri ile yurt içindeki diğer yükseköğretim kurumlarında yaz döneminde alınan derslerin notlarının değerlendirilmesi Senato tarafından kabul edilen not dönüşüm tablosuna göre yapılır.

(11) 2547 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde sayılan beden eğitimi ve güzel sanatlar dersi için ara sınav ve yarıyıl/yılsonu sınavı yapılmaz. Başarı durumu öğrencinin yıl içindeki etkinliklerine göre başarılı/başarısız şeklinde belirlenir.

(12) Engelli öğrencilerin engel durumları göz önünde bulundurularak mevcut mevzuat hükümleri çerçevesinde ilgili birim yönetim kurulunca özel eğitim-öğretim programı ve sınav yöntemleri uygulanabilir.

Ara sınavlar

MADDE 34 – (1) Her ders için bir yarıyılta en az bir ara sınav yapılır. Bir derse ait uygulamaların ara sınav yerine geçip geçmeyeceği ilgili birim kurulu veya yönetim kurulu kararıyla belirlenir.

(2) Bitirme çalışması ve seminer için ara sınav yapılmaz. Ders içerisinde/kapsamında yapılan ödev, proje, küçük sınavlar, gezi ve gözlem çalışmaları, klinik ve laboratuvarında yapılan deneysel çalışmalar, stüdyo ve benzeri çalışmalar bir ara sınav yerine kullanılabilir; ancak, bu çalışmaların başarı notunun hesaplanmasındaki ağırlığı %20'yi geçemez.

(3) Ara sınavların sonucu, yarıyıl/yılsonu sınav döneminden önce ilan edilir.

Yarıyıl sonu/yılsonu sınavları

MADDE 35 – (1) Yarıyıl sonu/yılsonu sınavına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Bir dersin yarıyıl sonu/yılsonu sınavı o dersin tamamlandığı yarıyıl sonunda/yılsonunda ilgili kurul tarafından ilan edilen yer ve zamanda yapılır. Derslerin yarıyıl sonu/yılsonu sınavına girebilmek için;

1) Kuramsal ve uygulamalı olarak birlikte yapılan dersler için; kuramsal derslerin en az %70'ine, uygulamaların ise en az %80'ine,

2) Haftalık ders saatinin tamamı uygulamalı olan derslerin en az %80'ine,

katılmak gerekir.

(2) Bir dersin kuramsal ve uygulamalı kısımlarının ayrı sınavlar halinde yapılarak değerlendirilmesine ilgili kurul karar verir. Ancak dersin başarı notunun hesaplanmasında her iki sınav birlikte göz önünde bulundurulur.

Bütünleme sınavları

MADDE 36 – (1) Bütünleme sınavına ilişkin esaslar şunlardır:

a) Yarıyıl/yılsonu sınavına girme hakkı elde eden ancak sınava girmeyen veya girip başarısız olan öğrenciler bütünleme sınavına girerler. Bütünleme sınavı yarıyıl/yılsonu sınavı yerine geçer.

b) Bir eğitim-öğretim yılı güz ve/veya bahar yarıyılında düzenlenen yarıyıl/yılsonu sınavına girme hakkı kazandığı halde sınava girmeyen veya sınavına girilen ders/derslerden başarısız olan öğrenciler bütünleme sınavına girebilirler. Bu durumda bütünlemde alınan not geçerlidir.

c) Yarıyıl/yılsonu sınavları ile bütünleme sınavı arasında en az beş gün ara verilir. Ancak zorunlu hâllerde Senato tarafından bu süre azaltılabilir. Bütünleme sınavı kriterleri yarıyıl/yılsonu sınav kriterleri ile aynıdır ve bütünleme sınavından alınan puan yarıyıl/yılsonu sınavı puanı olarak değerlendirilir.

ç) GNO'nun hesaplanmasında yıllık okutulan derslerin notu, dersin alındığı yılın sonundaki yarıyıla katılır.

Tek ders sınavı

MADDE 37 – (1) Tek ders sınavı, mezuniyet aşamasına gelmiş ve bir dersten başarısız olan öğrencilere, her yarıyılın sonunda dersin açıldığı döneme bakılmaksızın, derse kaydını yaptırmak ve daha önce dersin devamını almış olmak kaydıyla tek ders sınav hakkı verilir. Yaz okulu sonunda veya yaz döneminde staj/stajlarını başarıyla tamamlayan mezuniyetine tek dersi kalan öğrencilere de Eylül ayında tek ders sınav hakkı verilir. Bu sınavın değerlendirilmesinde ara sınav notu hesaba katılmaz. Bu sınavda asgari geçer not 100 üzerinden 60 puandır. Diğer yükseköğretim kurumlarından alınan yaz okulu başarı notlarında bu şart aranmaz.

(2) Tek ders sınav hakkını kullanmak isteyen öğrenciler, bütünleme sınav sonuçlarının ilanından sonraki üç işgünü içinde dilekçelerini ilgili birimin öğrenci işleri bürosuna vererek bu haktan yararlanırlar.

(3) İşyeri stajı veya bitirme ödevi/tezinin sonuçlanmaması, tek ders sınav hakkına engel teşkil etmez.

(4) Bu sınavdan alınan puan, ilgili ders için yarıyıl/yılsonu sınav puanı olarak değerlendirilir.

(5) Başarı notu 60 veya üzeri olan notların harf karşılığı Senato tarafından belirlenen not dönüşüm tablosuna göre yapılır.

Mazeret sınavı

MADDE 38 – (1) Haklı ve geçerli nedenlerle ara sınavına giremeyenlerden sınavları takip eden 7 gün içinde başvurulardan mazeretleri ilgili yönetim kurullarınca kabul edilenlere ara sınav için mazeret sınavı hakkı verilir. Bu öğrenciler ara sınav haklarını aynı yarıyıl içinde ilgili birim, dekanlık, yüksekokul ve meslek yüksekokulu müdürlüğü tarafından belirlenen gün, yer ve saatte kullanırlar. Mazeret sınavları için ikinci bir mazeret sınav hakkı verilmez.

(2) Yarıyıl sonu/yılsonu, bütünleme sınavı ve yaz okulu ara sınavları için mazeret kabul edilmez.

(3) Mazeretli oldukları süre içinde yapılan sınavlara giren öğrencilerin sınavları geçersiz sayılır.

(4) Ara sınavları aynı gün ve aynı saatte olan öğrencilere, giremedikleri sınavlar için mazeret sınavı hakkı tanınır. Bu durumdaki öğrencilerin de ilgili birime sınav programı ilan edildikten sonra üç işgünü içinde dilekçe ile başvurmaları zorunludur.

(5) Uzaktan öğretim programları ve uzaktan öğretim yoluyla verilen derslerin sınavlarına girmeyen öğrenciler için mazeret kabul edilmez.

Yeterlik sınavı

MADDE 39 – (1) Senato tarafından belirlenen veya uygun görülen dersler için ilgili birimlerce yeterlik sınavları açılır. Yeterlik sınavlarında başarılı sayılmak için en az 60/100 veya (CC) harf notunun alınması gerekir. Yeterlik sınavında alınan notlar, öğrencinin transkriptine işlenir. Bu sınavlarda alınan notlar akademik ortalamaya dâhil edilir. Bir veya iki yabancı dil eğitimi veren bölümlerde yeterliğin alt sınırı 70 ve eşdeğeri bir puandır.

Ek sınavlar

MADDE 40 – (1) 14 üncü maddede belirtilen süreler sonunda gerekli şartları sağlayan öğrencilere ek sınav hakkı verilir. Ek sınav hakkına ilişkin hükümler şunlardır:

a) Öğrencilere daha önce alıp başarısız oldukları bütün dersler için akademik takvimde ilan edilen tarihlere iki ek sınav hakkı verilir.

b) İlan edilen tarihte sınava girmeyen öğrenciye mazeret sınav hakkı verilmez.

c) Sınavda alınan not tek başına değerlendirilir ve harf notuna çevrilir. Dönem içinde alınan notlar hesaba katılmaz.

ç) İki ek sınav sonunda en fazla beş başarısız dersi olan öğrencilere bu dersler için üç yarıyıl ek süre verilir.

d) İki ek sınavı kullanmadan en fazla beş başarısız dersi olan öğrencilere dört yarıyıl (sınıf geçme esasına göre öğretim yapılan birimlerde iki öğretim yılı) ek süre verilir.

e) Azami öğrenim süresi ya da iki ek sınav sonunda bir dersten başarısız olanlara öğrencilik hakkından yararlanmaksızın, başarısız oldukları dersin sınavlarına sınırsız girme hakkı tanınır.

f) Eğitim-öğretim programında yer alan bütün derslerden geçer not aldıkları hâlde mezuniyet için gereken GNO'yu sağlayamayanlara diledikleri derslerden sınırsız sınav hakkı tanınır. Bunlardan uygulamalı, uygulaması olan ve daha önce alınmamış dersler dışındaki derslere devam şartı aranmaz.

g) Sınırsız ek süre hakkı tanınanlardan, üst üste veya aralıklı olarak toplam üç eğitim-öğretim yılı kayıt yaptırmayan öğrenciler sınırsız sınav hakkından vazgeçmiş sayılır ve bu haktan yararlanamazlar.

ğ) Ek süre hakkı kazananlar öğrenci katkı payı/öğrenim ücreti yükümlülüklerini yerine getirerek yarıyıl/yıl kayıtlarını yaptırmak zorundadır.

Sınav sonuçlarına itiraz

MADDE 41 – (1) Öğrenci, sınav sonuçları hakkındaki yazılı itirazını sonuçların ilanından sonra en geç üç işgünü içinde ilgili birime yapabilir. Bu itiraz, ders sorumlusuna iletilir; maddi hata varsa gerekli not düzeltmesi yapılır.

Ders başarı notu

MADDE 42 – (1) Fakülte ve yüksekokullar, ilgili kurullarının kararı ve Senatonun onayıyla mutlak veya bağıl değerlendirme sistemi (BDS) uygulayabilirler. Mutlak veya bağıl değerlendirme sistemi uygulaması ile ilgili esaslar Senato tarafından hazırlanan yönerge ile tespit edilir.

Notlar ve dereceler

MADDE 43 – (1) Bağıl değerlendirme sistemi uygulayan eğitim birimlerinde ders başarı notları aşağıdaki çizelgeye göre verilir:

4' lük sistem

<u>Harf Notu</u>	<u>Ağırlık katsayısı</u>	<u>Derecesi</u>	<u>Anlamı</u>
AA	4.00	Pekiyi	Geçer
BA	3.50	İyi - Pekiyi	Geçer
BB	3.00	İyi	Geçer
CB	2.50	Orta - İyi	Geçer
CC	2.00	Orta	Geçer
DC	1.50	Orta	Geçer
DD	1.00	Orta	Geçer
FF	0.00	Başarısız	Geçmez
YT		Yeterli	Geçer
YZ		Yetersiz	Geçmez
MU		Muaf	Geçer
DZ		Devamsız	Geçmez
GR		Sınava Girmedi	Geçmez
UB		Uygulamada Başarısız	Geçmez

(2) Buna göre;

a) Bir dersten AA, BA, BB, CB, CC, DC ve DD notlarından birini alan öğrenci o dersi başarmış sayılır. Mezuniyet öncesi yarıyıllarda/yıllarda ise, GNO hesaplanmasında bu harf notları katsayıları ile değerlendirilir.

b) Yarıyıl/yıl içinde bir dersten devam alamayan öğrenciye DZ notu verilir. Bu not öğretim elemanınca yarıyıl/yılsonu sınavından önce ilan edilir. DZ notu verilen öğrenci yarıyıl/yılsonu sınavına giremez ve devamsızlık nedeniyle başarısız sayılır. Devamsız olunan dersin ara sınav notu geçersizdir.

c) Yarıyıl/yılsonu veya bütünleme sınavına girmeyen öğrenciye GR notu verilir.

ç) YT notu, kredisiz derslerin başarı notu olarak verilir.

d) YZ notu, kredisiz derslerde başarısızlık notu olarak verilir.

e) MU notu, 12 nci maddeye göre muafiyeti ve intibakı yapılan derslere verilir. Öğrencinin muaf olduğu derslerin varsa sayısal değeri ortalama hesaplamalarında değerlendirmeye katılır.

f) UB notu; laboratuvar, atölye, staj ve benzeri derslerde uygulamayı tamamlayamayan öğrencilere verilir.

g) Herhangi bir dersin ham başarı notu altmış (60/100) ve üzerinde ise ve bağıl değerlendirme uygulandığında bu not geçmez notu alıyorsa, altmış (60/100) ve üzerindeki notlar CC olarak verilir.

ğ) Mutlak değerlendirme sistemi uygulayan birimlerde ham başarı not ortalaması en az altmış (60/100)'tır.

h) 100'lük not sistemi uygulanan diğer üniversitelerden, Sivas Cumhuriyet Üniversitesine yatay geçiş ile gelen öğrencilerin notları, Senato tarafından belirlenen dönüşüm çizelgesine göre harfli notlara dönüştürülür.

ı) YZ, DZ, GR ve UB notları, not belirtmeksizin başarısız olarak değerlendirilir.

i) Kopya çeken öğrencinin suçu sabit olması halinde notu FF olarak verilir.

j) FF notu alan öğrenci, başarısız olduğu dersin verildiği ilk yarıyıl/yılda dersi alarak ara sınavına girmek zorundadır.

Ders puanları ve akademik ortalama

MADDE 44 – (1) Fakülte ve yüksekokullarda her yarıyıl sonunda, öğrencilerin başarı durumu genel not ortalaması (GNO) ile belirlenir. Bu amaçla, öğrencinin ders kaydı yaptığı ve not ortalamalarına katılan her dersin kredi değeri ile o dersten alınan notun katsayısı çarpılarak bulunan ağırlıklı puanların toplamının, bu derslerin kredi toplamına bölünmesi ile GNO bulunur. Not ortalamalarının hesabında işlem virgülden sonra iki hane yürütülerek yapılır. Başarı notları YT ile verilen beden eğitimi, güzel sanatlar gibi dersler, not ortalamalarının hesabında dikkate alınmaz.

Başarı değerlendirmelerine ilişkin esaslar

MADDE 45 – (1) Öğrenciye lisans veya ön lisans diploması verilebilmesi için, öğrencinin ilgili bölümün öğretim planında öngörülen bütün derslerden başarılı olması ve GNO değerinin en az 2.00 olması gerekir. Tüm derslerden başarılı olduğu halde GNO değeri 2.00'den aşağı olan öğrenciler ders kaydı yapmak şartıyla öncelikle DD ve DC ile geçtikleri dersler olmak üzere başardıkları dersleri tekrar alıp GNO değerini yükseltmek zorundadırlar. GNO değeri 2.00 ve daha yukarı olan öğrenciler de not yükseltmek için isterlerse başardıkları dersleri yeniden alabilirler. Öğrenci tekrar aldığı dersin ara sınavına, final ve başarısız olması hâlinde bütünleme sınavlarına girmek zorunda olup aldığı en son not geçerlidir.

(2) Mezuniyet aşamasına gelmiş ve tüm derslerden başarılı olan, GNO değeri 3.00-3.49 arasındaki öğrenci onur öğrencisi listesinde, 3.50-4.00 arasındaki öğrenci ise yüksek onur öğrencisi listesinde yer alır. Onur belgesi/yüksek onur belgesi, fakülte dekanlığı/yüksekokul müdürlüğü tarafından verilir. Üniversite Yönetim Kurulu kararıyla bu öğrenciler ödüllendirilebilir. Disiplin cezası alan öğrenciler, onur öğrencisi ve yüksek onur öğrencisi sayılmaz ve ilan edilmez.

Tebliğat

MADDE 46 – (1) Her türlü tebliğat, öğrencinin Üniversiteye kayıt sırasında bildirdiği adrese iadeli taahhütlü olarak yapılmak suretiyle tamamlanmış sayılır. Kayıt olurken bildirdikleri adresi değiştirdikleri halde bunu Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına bildirmemiş bulunan veya yanlış ve eksik adres vermiş olan öğrencilerin Üniversitedeki mevcut adreslerine tebliğatın gönderilmesi halinde kendilerine tebliğat yapılmış sayılır.

İlişik kesme

MADDE 47 – (1) Aşağıdaki hallerde öğrencinin kaydı silinerek Üniversite ile ilişkisi kesilir:

a) Hakkında açılan disiplin soruşturması sonunda yükseköğretim kurumundan çıkarılma cezası alması.

b) Kontenjan sınırlaması olmayan açık öğretim programları hariç aynı anda iki ön lisans ya da iki lisans programına kayıtlı öğrenci olduğunun belirlenmesi.

c) Kesin kayıt işleminin usulüne uygun yapılmadığının veya kesin kayıt hakkı kazanılmadığının anlaşılması nedeniyle kayıt işleminin iptal edilmesi.

ç) Öğretim dili tamamen veya kısmen yabancı dil olan programların hazırlık sınıfını iki yıl içinde başarı ile tamamlayamaması.

d) 11 inci maddede belirtilen azami süreler sonunda öğrenimini tamamlayamaması.

e) Dört yıl üst üste katkı payı veya öğrenim ücretinin ödenmemesi ile kayıt yenilenmemesi nedeniyle ilgili birim yönetim kurulu önerisi, Üniversite Yönetim Kurulu kararı ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile ilişkisinin kesilmesine karar verilmesi.

(2) Öğrencinin kendi isteği ile kaydını sildirmek istemesi durumunda, bir dilekçe ile Öğrenci İşleri Dairesine başvurması ve ilişik kesme işlemlerini tamamlaması gerekir. Bu takdirde ödemiş oldukları katkı payı veya öğrenim ücreti geri ödenmez.

(3) Üniversiteden yatay geçiş yoluyla ayrılanların öğrenci dosyaları, geçiş yaptığı kurumun/birimin yazılı talebi üzerine Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı tarafından dizi pusulası ile birlikte gönderilir. Gönderilen belgelerin fotokopisi öğrencinin dosyasında saklanır.

Mezuniyet

MADDE 48 – (1) Öğrencinin öğrenimini tamamlamış ve mezun durumda kabul edilmesi için kayıtlı olduğu programın öngördüğü bütün dersleri, uygulamaları ve stajları, başarı ile tamamlamış olması ve 45 inci maddenin birinci fıkrasındaki şartları sağlaması gerekir.

(2) Diploma ve mezuniyet belgelerine yazılacak mezuniyet tarihi, Tıp Fakültesi dışındaki fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında mezuniyet tarihi sınav sonuçlarının ilan tarihinden sonraki gün olarak belirlenir. Tıp Fakültesi ile staj gerektiren diğer fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında ise staj bitimini izleyen gün mezuniyet tarihidir.

Diplomalar

MADDE 49 – (1) Orta öğretim yeterliliklerine dayalı, en az iki yıllık bir programı kapsayan nitelikli insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan meslek yüksekokulu programlarını başarı ile tamamlayıp gerekli kredi yükünü sağlayan öğrenciler Ön Lisans Diploması almaya hak kazanır.

(2) Bir fakülte ve yüksekokulun ortalama dört yıl süreli eğitim-öğretim programının mezuniyet için öngördüğü koşulları sağlayan öğrenciler Lisans Diploması almaya hak kazanır.

(3) Fakülte ve yüksekokullar tarafından verilecek diplomalar özel işaretler, renkler konmak kaydıyla, ön lisans ve lisans düzeyinde Üniversitenin bütün yükseköğretim kurumlarında müşterek olmak üzere düzenlenir.

(4) Öğrenciye gerekli olduğu takdirde, diplomalar hazırlanmaya kadar, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığınca hazırlanan, ilgili dekan veya müdürün imzasını taşıyan bir geçici mezuniyet belgesi imza karşılığı elden verilebilir. Diplomalar öğrencinin kendisine veya kendisinin belirlediği vekiline imza karşılığı elden verilir. Kaybedilmesi hâlinde ikinci nüsha diploma düzenlenir.

Diploma eki

MADDE 50 – (1) Kayıtlı oldukları programları başarıyla tamamlayarak diploma almaya hak kazanan öğrencilere diploma ile birlikte diploma eki verilir.

(2) Diploma eki, akademik ve mesleki yeterliklerin uluslararası düzeyde tanınmasına yardımcı olan ve diplomalara ek olarak verilen bir belgedir.

(3) Diploma eki, öğrencilerin öğrenimleri süresince almış olduğu bütün derslerin adları, AKTS kredileri ve standart diploma eki bilgilerini kapsar. Diploma eki, diploma yerine kullanılmaz.

Sertifikalar

MADDE 51 – (1) Fakülte ve yüksekokullar Rektörün onayıyla, uzun ve kısa süreli kurslar ve sertifika programları düzenleyebilirler. Bu programların bitiminde, verilen eğitimi belirten ve diplomalarda bulunması öngörülen bilgileri ve imzaları taşıyan sertifikalar ilgili akademik birimler tarafından verilebilir.

Not dönüşüm tablosu

MADDE 52 – (1) Genel başarı notlarının 100'lük sistem veya 4'lük sisteme dönüştürülmesinde kullanılacak not tablosu Senato tarafından belirlenir.

Engelli öğrenciler

MADDE 53 – (1) Engellilik durumu ve derecesi sağlık raporu ile kanıtlanmış olan Üniversiteye kayıtlı engelli öğrenciler, bu Yönetmeliğin ders almaya ilişkin hükümlerine uymakla yükümlüdürler; ancak engelleri nedeniyle herhangi bir dersin gerekliliklerini yerine getirmekte güçlük çekmeleri durumunda, danışmanlarının ve dersin öğretim elemanlarının onayıyla söz konusu güçlüklerin giderilmesine ilişkin değişiklikler, uyarlamalar, düzenlemeler yapılarak öğrencilerin dersi almaları sağlanır. Öğrenciler dersin gerekliliklerini tüm uyarlamalara rağmen yerine getiremiyorlar ise varsa o derse eşdeğer olan bir başka ders alırlar.

(2) Üniversiteye kayıtlı engelli öğrenciler, bu Yönetmelikte belirtilen sınavlara girmek zorundadırlar; ancak, öğrencilerin performanslarının en iyi şekilde değerlendirilebilmesi için öğrencilerin engelleri temel alınarak dersi veren öğretim elemanı onayı ile sınav yeri, süresi, biçimi değiştirilip uygun hale getirilebilir. Sınavda kullanılacak özel alfabe, bilgisayar, büyüteç gibi ek gereçler, okumaya ya da yazmaya yardımcı kişi veya araçlar sağlanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 54 – (1) Akademik birimlerin varsa kendi eğitim-öğretim ve sınav yönetmelikleri hükümleri, hüküm bulunmayan durumlarda bu Yönetmelik hükümleri, bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan durumlarda ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 55 – (1) 11/7/2013 tarihli ve 28704 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Cumhuriyet Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin 40 ıncı maddesinde belirtilen ek sınavlar, eğitim süresi 2 yıllık birimler için 2018-2019, eğitim süresi 4 yıllık birimler için 2021-2022, eğitim süresi 5 yıllık birimler için 2022-2023, eğitim süresi 6 yıllık birimler için 2023-2024 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulanır.

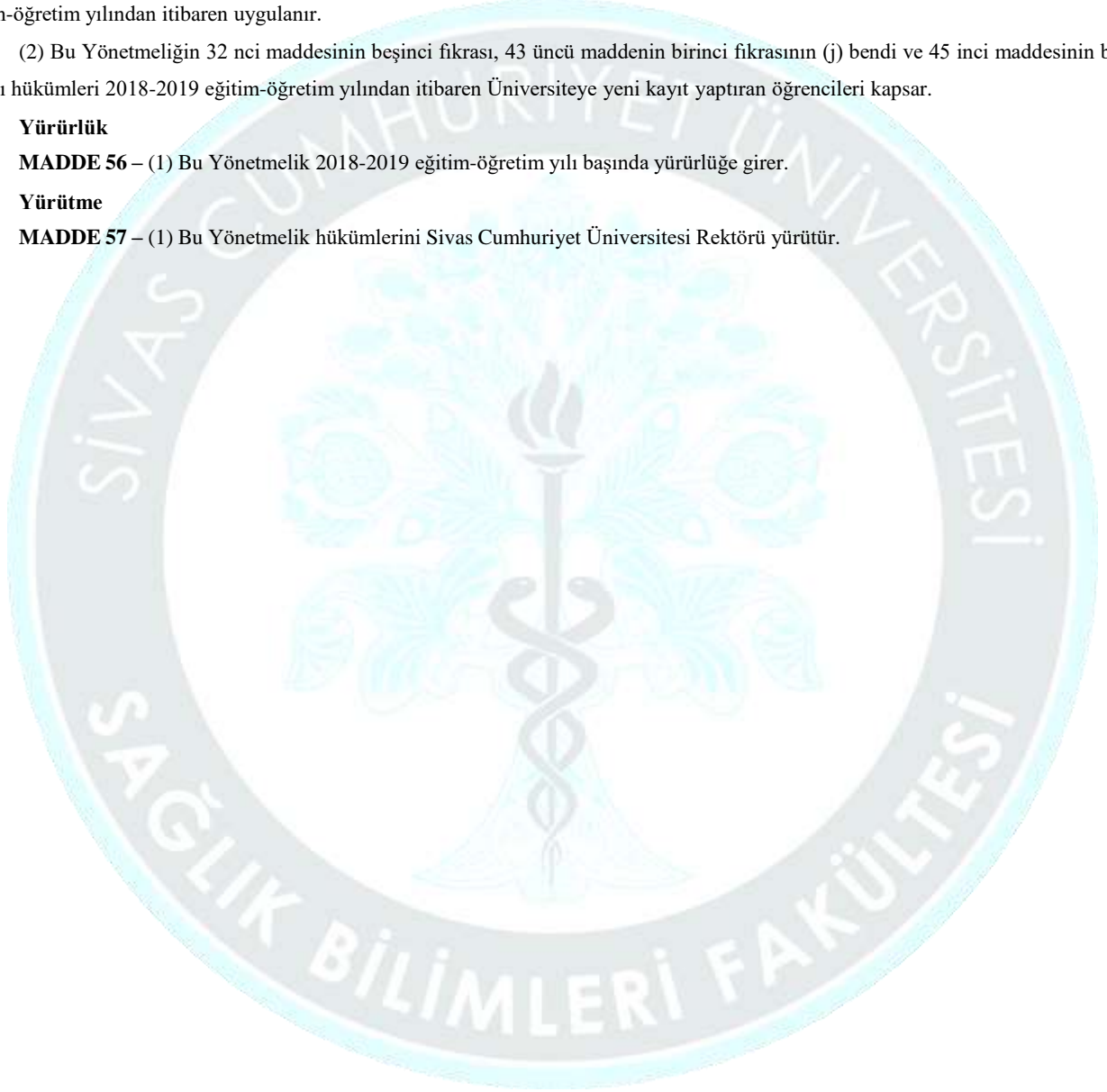
(2) Bu Yönetmeliğin 32 nci maddesinin beşinci fıkrası, 43 üncü maddenin birinci fıkrasının (j) bendi ve 45 inci maddesinin birinci fıkrası hükümleri 2018-2019 eğitim-öğretim yılından itibaren Üniversiteye yeni kayıt yaptıran öğrencileri kapsar.

Yürürlük

MADDE 56 – (1) Bu Yönetmelik 2018-2019 eğitim-öğretim yılı başında yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 57 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Rektörü yürütür.

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
Uygulamalı Derslerin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslar

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- (1)Amaç, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü eğitim- öğretim programında yer alan uygulamalı mesleki derslerin uygulamasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- (1)Bu uygulama usul ve esasları, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerinin ve öğretim elemanlarının uygulamalı mesleki derslerin yürütülmesinde uyması gereken hususları içerir.

Dayanak

Madde 3- (1)Bu usul ve esaslar, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri ile Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dönem İçi ve Yaz Uygulama Yönergesi uyarınca hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- (1) Bu usul ve esaslarda geçen;

- a) Bölüm Başkanı: Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölüm Başkanını,
  - b) Dekan: Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanını,
  - c) Fakülte: Sağlık Bilimleri Fakültesini,
  - ç) Klinik-Saha Uygulamaları: Hemşirelik bölümünde eğitim-öğretim yarıyılında müfredat gereği öğrencilerin almakla yükümlü oldukları, kamu-özel kurum ve kuruluşlarda yürütülen uygulamaları,
  - d) Mesleki Uygulama Dersi Uygulaması: Hemşirelik Bölümü müfredatında son sınıf öğrencilerinin bahar dönemi almakla yükümlü oldukları, kamu-özel kurum ve kuruluşlarda yürütülen uygulamaları,
  - e) Öğrenci: Hemşirelik Bölümü müfredatında yer alan uygulamalı mesleki ders/mesleki uygulama dersinin uygulamasını yapma koşullarını sağlayan ve bu uygulamayı yapma yükümlülüğü olan öğrenciyi,
  - f) Uygulamanın Değerlendirilmesi: Öğrencilerin uygulama yaptıkları alanlardaki çalışmalarını ile ilgili olarak öğretim üye/elemanı tarafından yapılan değerlendirmeyi,
  - g) Uygulamalı Ders: Sağlık kurum ve kuruluşlarında, mesleki beceri laboratuvarlarında ve sahada yürütülmesi zorunlu olan dersleri,
  - ğ) Uygulama Dosyası: Öğrencinin uygulama yapabilmesi için gerekli olan ve ilgili mevzuat gereği öğrenci tarafından temin edilmesi gereken öğrenci periyodik muayene formu, öğrenci sağlık tarama aşı takip kartı, iş sağlığı ve güvenliği katılım belgesi, taahhütname, ilgili derse özgü öğrenci uygulama rehberi vb. belgeleri içeren dosyayı,
  - h) Uygulama Sorumlusu/Uygulama Koordinatörü: Uygulamalı mesleki derslerin uygulamalarının dersin amaç ve ilkelerine uygun olarak yürütülmesinden sorumlu öğretim üyesini,
  - ı) Uygulama Süresi: Eğitim - öğretim programında belirtilen süreyi,
  - i) Uygulama Yeri: Uygulamanın yapılacağı kamu - özel kurum ve kuruluşlarını,
  - j) Uygulama Yürütücüsü: Uygulamadan sorumlu öğretim elemanını ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kurulu Kanununun 31. maddesine göre görevlendirilen kişiyi,
  - k) Üniversite: Sivas Cumhuriyet Üniversitesini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev ve Sorumluluklar

Dekan

Madde 5-(1) Dekan uygulamalı mesleki derslerin uygulamasının yetkili yöneticisidir. Bu yetkisini gerektiğinde yardımcısına veya bir öğretim üyesine devredebilir.

Bölüm Başkanı

Madde 6-(1) Hemşirelik Bölümündeki uygulamalı mesleki dersler/mesleki uygulama dersi uygulamalarının organizasyon sorumlusu olup söz konusu uygulamaların düzenli bir şekilde yürütülmesi için gerekli tedbirleri alır, problemleri çözer ve gerektiğinde problemleri Dekanlığa iletir.

Uygulama Sorumlusu/Koordinatörü

Madde 7- (1) İlgili dersi vermekten sorumlu olan anabilim dalının başkanı olan öğretim üyesidir. Uygulama sorumlusu/koordinatörü uygulamanın planlamalara uygun olarak yürütülmesinde Bölüm Başkanına karşı sorumludur.

(2) Uygulama Sorumlusu/Koordinatörü Görevleri;

a) Uygulama sorumlusu/koordinatörü uygulamanın yürütülmesinde görev alacak uygulama yürütücülerini, uygulama yerlerini, uygulamaların gün, tarih ve saatlerini belirler ve bu bilgileri ilgili akademik takvime göre derslerin başlamasından en geç bir ay önce Bölüm Başkanlığına yazılı olarak iletir.

b) Uygulamanın yapılacağı kurum ve kuruluşlara gönderilecek olan uygulama dosyasının ilgili kurum ve kuruluşlara ulaşmasını sağlar.

c) Uygulamanın etkin bir şekilde yürütülmesi için Bölüm Başkanı ile birlikte; gerekli düzenlemeleri yapar, süreci takip eder, ortaya çıkan problemleri çözer.

ç) Öğrenci uygulama dosyalarını ilgili mevzuata göre muhafaza eder.

Uygulama Yürütücüsü

Madde 8-(1) Uygulama sorumlusu/koordinatörü tarafından önerilen ve Bölüm Kurulu Kararı ile Dekanlığa bildirilen uygulama yürütücüsü Fakülte Yönetim Kurulu Kararı ile görevlendirilir. Uygulama yürütücüsü, uygulama sorumlusu/koordinatörü ve Bölüm Başkanına karşı sorumludur.

(2) Uygulama Yürütücüsünün Görevleri

a) Uygulamanın verimli olması için gerekli önlemleri alır, öğrencilerin çalışmalarını yönlendirir.

b) Öğrenciye öğrenme fırsatları sağlar.

c) Öğrencinin ulaşılabilir hedefler geliştirmesine yardımcı olur.

ç) Klinik uygulamalarda rol modeli olur.

d) Uygulama alanındaki çalışma formlarını değerlendirip öğrenciye geribildirim verir.

e) Öğrenciye sürekli rehberlik yapar.

f) Öğrencinin yapacağı uygulamaları gözetimi altında uygulatır.

g) Öğrencinin vizitlere, vaka sunumlarına, uygulama alanındaki eğitimlere katılmasını sağlar.

ğ) Uygulama esnasında öğrencilerin devam durumlarını takip eder.

h) Yasal devamsızlık süresini aşmamak koşulu ile uygulamaya devam etmeyen öğrencilere, devam etmedikleri süre için akademik takvime uygun olarak telafi programı hazırlar ve uygulanmasını sağlar.

ı) Yasal devamsızlık süresini aşan öğrenci bilgilerini en geç bir hafta içinde Dekanlığa iletmek üzere Bölüm Başkanlığına bildirir.

i) Uygulama yeri ile uygulama sorumlusu/koordinatörü arasındaki haberleşmeyi sağlar.

j) Uygulama süresince öğrencilerin uygulama performansını izler, değerlendirir, başarı durumunu belirler, süreci değerlendirme formları ile kayıt altına alır ve tüm belgeleri uygulama sorumlusu/koordinatörüne iletir.

Mesleki Uygulama Dersi Yürütücüsü

Madde 9-(1) Uygulama sorumlusu/koordinatörü tarafından önerilen ve Bölüm Kurulu Kararı ile Dekanlığa bildirilen Mesleki Uygulama dersi uygulama yürütücüsü Fakülte Yönetim Kurulu Kararı ile görevlendirilir. Mesleki uygulama dersi yürütücüsü, uygulama sorumlusu/koordinatörü ve Bölüm Başkanına karşı sorumludur.

a) Mesleki Uygulama Dersi yürütücüsü dersin uygulamasını servis/saha sorumlu hemşiresi ile yürütür.

- b) Öğrencilere uygulamanın ilk günü uygulama ile ilgili beklentilerini iletir.
- c) Öğrencilere bağımsızlıklarını destekleyerek rehberlik eder.
- ç) Öğrencilerin sorumluluklarını ve onlardan beklentileri servis sorumlu hemşiresi ile değerlendirilerek birlikte bir çalışma planı hazırlar.
- d) Servis/saha sorumlu hemşiresi ile birlikte haftada en az iki kez öğrenci uygulamalarını değerlendirir.
- e) Öğrencinin hazırladığı bireysel ve grup eğitimi içeriğini kontrol eder, gerekli düzeltme ve önerileri öğrenci ile paylaşır.
- f) Öğrencinin bakım planını her hafta kontrol ederek hasta bakımı ile ilgili yazılı materyallerini denetler.
- g) Haftada en az bir kez öğrenci ile birlikte hasta değerlendirmesi yapar.
- ğ) Dersi alan öğrencilerin devam durumlarını ve uygulama performansını izler, değerlendirir, başarı durumunu belirler, süreci değerlendirme formları ile kayıt altına alır.

Uygulama Yapan Öğrencilerin Görev Ve Sorumlulukları

Madde 10- (1) Uygulamalı mesleki dersler ve Mesleki Uygulama dersinin uygulamasında öğrenci;

- a) Uygulama dosyasını uygulama tarihinden en az 15 gün önce uygulama sorumlusu/koordinatörüne teslim eder.
- b) Uygulamalı meslek dersler ve Mesleki Uygulama dersi uygulaması sırasında üniforma giymek zorunludur. Hemşirelik öğrencilerinin mesleki ders uygulamalarında ilgili kurullarca belirlenen üniforma giymesi hasta ile rahat çalışma ve hastane enfeksiyonlarının kontrolü açısından önemli bir gerekliliktir. Öğrenciler uygulama süresince; lacivert pantolon/etek (etek düz ve arkadan kapalı yırtmaçlı, etek boyu diz altı 10-15cm olacak şekilde) ve beyaz tunik şeklinde forma üstü giyer. Üniformanın üst kısmı/tunik boyu basenden 10-15 cm aşağıda olmalıdır. Forma ile birlikte kullanılacak giysiler (hırka, ayakkabı vb.) beyaz veya lacivert renkte olmalıdır. Uygulama alanının özelliğine göre (saha uygulaması ve kurumun çalışma ortamına göre) öğrenci hemşire üniforması yerine beyaz önlük giyebilir.
- c) Öğrenci, uygulama süresi içinde uygulama yerindeki çalışma ve disiplin düzenlemelerine uymak zorundadır.
- ç) Öğrenci, uygulama alanındaki sağlık ekibi üyeleri ve hastalar ile ilişkilerinde meslek etiğine ve profesyonel ekip anlayışına uygun tutum ve davranış gösterir.
- d) Öğrenci, uygulama yerinde uygulama yürütücüsünün kendisinden istediği görevleri zamanında ve tam olarak yapar.
- e) Öğrenci, uygulama yerindeki her türlü araç ve gerecin dikkatli kullanılmasına özen gösterir.
- f) Öğrenci, uygulama yerinden uygulama yürütücüsünden izin almadan ayrılamaz ve uygulama yerini terk edemez. Uygulama yürütücüsü, gerekli durumlarda, uygulama sorumlusu/koordinatörünü bilgilendirerek, öğrencinin uygulama yerini değiştirebilir.
- g) Geçerli bir mazeret nedeniyle uygulamaya devamsızlık yapan öğrenci gerekçesini uygulama yürütücüsüne bildirir. Yasal devamsızlık sürelerini aşmamak kaydıyla mazereti kabul edilen öğrenci, uygulama yürütücüsünün belirleyeceği tarih ve saatte telafisini yapar.
- ğ) Öğrenci, uygulama yerlerinde yapmış olduğu çalışmalara ilişkin notlar alır. Kullanması gereken formları doldurur. Bu notları uygulama sonunda rapora dönüştürür ve kullandığı formlar ile birlikte kendisine bildirilen sürede uygulama yürütücüsüne teslim eder.
- h) Mesleki Uygulama dersinde öğrenci, sabah ve akşam nöbet teslimlerine katılır.
- ı) Mesleki Uygulama dersinde öğrenci, hasta kabul ve taburculuk girişimlerine uygulama alanındaki hemşire veya uygulama yürütücüsü eşliğinde/denetiminde katıldıktan sonra, hasta kabul ve taburculuk sürecini bağımsız olarak gerçekleştirir.
- i) Mesleki Uygulama dersinde öğrenci, uygulama yaptığı klinikte en az bir primer hasta/bireyin bakımını yürütür. Hastanın kliniğe kabulünden-taburcu olmasına kadar hemşirelik sürecine uygun olarak bakım verir, kayıt eder, bakım planını uygulama yürütücüsüne teslim eder.
- j) Mesleki Uygulama dersinde öğrenci, saha uygulamasında uygulamaya çıktığı bölgede toplum tanılması yapar ve gerekli hemşirelik girişimlerini planlar, uygular ve değerlendirir.
- k) Mesleki Uygulama dersinde öğrenci, saha uygulamasında en az beş primer aile alır ve ev ziyaretleri ile ailelerin izlemine yapar. Topluma ve ailelere ilişkin hazırladığı dosyayı uygulama

sorumlusuna teslim eder.

1) Mesleki Uygulama dersinde öğrenci, hem klinikte hem sahada primer bakım verdiği hasta/birey ve ailelere gereksinimleri doğrultusunda bireysel ve grup eğitimi verir, danışmanlık yapar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Dönem İçi Uygulamaların Yürütülmesi ile İlgili Genel İlkeler

Madde 11- (1) Genel ilkeler;

a) Dönem içi uygulamalı mesleki derslerin teori ve uygulaması hemşirelik eğitimi müfredat programına göre ilgili anabilim dalı öğretim elemanları tarafından yürütülür. Öğrenci sayısı ve uygulama alanı durumuna göre uygulama için diğer öğretim elemanları ve/veya öncelikle lisansüstü eğitimli olmak üzere en az lisans mezunu hemşire görevlendirilebilir. Görevlendirme ilgili Anabilim Dalı Başkanının yazılı isteği ve Bölüm Kurulu önerisi ve Fakülte Yönetim Kurulu kararı ile gerçekleştirilir.

b) Dönem içi uygulamalı mesleki derslerin laboratuvar ve klinik uygulamaları müfredat programındaki toplam ders saatini kapsamak koşulu ile dönem başında ders sorumlusunun talebi ve Bölüm Kurulu önerisi ve Yönetim Kurulu kararı ile (önce teorik sonra uygulama saatleri birleştirilerek) blok yapılabilir.

c) Öğrencilerin dönem içi uygulamalı mesleki bir derse kayıt yaptırabilmesi için o dersin ön koşulu olan dersin teori ve uygulama devam zorunluluğunu yerine getirmiş olması gerekir. Hemşirelik eğitiminin ilk 7yarıyılında ön koşullu mesleki uygulamalı dersler;

Hemşirelik Esasları-I	Hemşirelik Esasları-II ön koşulu
Hemşirelik Esasları-II	İç Hastalıkları Hemşireliği ön koşulu
İç Hastalıkları Hemşireliği	Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği ön koşulu
Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği	Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği ön koşulu
Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği	Çocuk Sağlığı Hastalıkları Hemşireliği ön koşulu
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği	Ruh Sağlığı Hastalıkları Hemşireliği ön koşulu Halk Sağlığı Hemşireliği ön koşulu
İç Hastalıkları Hemşireliği Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği	Hemşirelikte Yönetim ön koşulu

ç) Öğrenciler dönem içi uygulamalı mesleki derslerin teorik kısmının %70'ine devam etmek zorundadır. Uygulamalı mesleki dersin teorik kısmına %30'undan fazlasına devam etmeyen öğrenciler devamsızlıktan kaldığı için dersin uygulamasına katılamaz.

d) Dönem içi uygulamalı mesleki derslerin uygulamasında öğrenci uygulamanın % 20'sini geçmemek koşuluyla, devamsızlık yapabilir ve bu eksik uygulamasını sorumlu öğretim elemanının belirleyeceği tarih, yer ve saatte devamsız olduğu süre kadar telafi etmek zorundadır. Telafi çalışmalarını yapmayan öğrenci o dersin final sınavına alınmaz ve dersten başarısız sayılır.

e) Öğrencilerin hemşirelik programının 8. yarıyılında yer alan Mesleki Uygulama dersi uygulamasını yapabilmesi için "Mesleki Uygulama dersi ön koşulu" olan mesleki dersleri başarmış olması gerekir. Mesleki Uygulama dersi uygulaması ön koşulu olan dersler;

Hemşirelik Esasları-I
Hemşirelik Esasları-II
İç Hastalıkları Hemşireliği
Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği
Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
Hemşirelikte Yönetim
Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
Halk Sağlığı Hemşireliği

f) Mesleki Uygulama dersi uygulaması 4. sınıf bahar yarıyılında yer alır. Mesleki Uygulama dersi bahar yarıyılı süresince haftada birbirini takip eden 4 iş günü (Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe)

08.00-16.00 arasında haftalık 32 saatlik uygulama saatini içerir. Gerektiği durumlarda uygulama sorumlusu/koordinatörü diğer çalışma şifitlerini de (16-24 veya 24-08) uygulama için kullanabilir.

g) Öğrenci Mesleki Uygulama dersi uygulamasını aşağıdaki anabilim dallarından seçtiği üç alanda yapar.

Hemşirelik Esasları
İç Hastalıkları Hemşireliği
Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği
Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği
Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği
Halk Sağlığı Hemşireliği

ğ) Öğrenci, Mesleki Uygulama dersi uygulamasında uygulamanın % 20'sini geçmemek koşuluyla devamsızlık yapabilir ve bu devamsızlığı sorumlu öğretim elemanının belirleyeceği tarih, yer ve saatte devamsız olduğu süre kadar telafi etmek zorundadır. Telafi çalışmalarını yapmayan öğrenci yazılı sınava alınmaz ve uygulamadan başarısız sayılır.

h) Öğrencinin Mesleki Uygulama dersinin uygulamasından başarılı olabilmesi için uygulama yaptığı her bir alanda en az 60 uygulama notu alması ve uygulama not ortalamasının da en az 60 olması gerekir.

i) Öğrencinin Mesleki Uygulama dersi uygulaması başarı durumu değerlendirmesi ilgili anabilim dalı öğretim üye/elemanı tarafından yapılır.

ii) Mesleki Uygulama dersi uygulamasında başarısız olan öğrenci güz yarıyılında dersin başarısız olduğu alandaki uygulamasını tekrarlar.

Madde 12- (1) Dönem içi uygulamaların değerlendirilmesi;

a) Uygulamalı mesleki ders değerlendirmesi Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ile Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Lisans Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak uygulama yürütücüleri tarafından yapılır. Başarı durumu, ilgili dersin özelliğine göre geliştirilmiş olan değerlendirme kriterleri (kuramsal bilginin uygulamaya aktarımı, profesyonel görünüş ve davranış sergileme, planlı bakım sürecinin uygulanması, gözlem ve izlemlerin değerlendirilmesi, seminerler ile olgu sunumlarında ve tartışmalarında öğrenci performansının değerlendirilmesi, yazılı sınavı vb.) doğrultusunda belirlenir.

b) Öğrencinin dönem içi uygulamalı mesleki dersin uygulamasından başarılı olabilmesi için en az 60 geçer not almış olması gerekir.

c) Dönem içi uygulamalı mesleki dersin uygulama notu 60'ın altında olan öğrenci, dersin dönem sonu ve bütünleme sınavına giremez. Öğrenci bir sonraki yıl o dersin hem teori hem de uygulamasına devam etmek zorundadır.

ç) Dönem içi uygulamalı mesleki dersin yılsonu başarı notunun hesaplanmasında Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Eğitim ve Öğretim Sınav Yönetmeliği hükümleri esas alınır. Ara sınav notunun %40'ı ile yılsonu sınavının %60'ının toplamı alınır. Elde edilen notun %50'si ile uygulama notunun %50'si toplanarak yılsonu başarı notu elde edilir. Uygulamalı derslerin yılsonu başarı notunun en az 60 olması gerekir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yetki, Yürürlük ve Yürütme

Yetki

Madde 13- (1) Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Uygulamalı Derslerin Yürütülmesine İlişkin Usul ve Esaslarda hüküm bulunmayan hallerde; Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ve Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dönem İçi ve Yaz Uygulama Yönergesi ile bu yönerge hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla Sağlık Bilimleri Fakültesi Fakülte Kurulu yetkilidir.

Yürürlük

Madde 14- (1) Bu usul ve esaslar Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği 28.12.2022 tarihi itibarıyla yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 15- (1) Bu usul ve esaslar Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.

Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi 2024-2025 Eğitim-Öğretim Yılı Akademik Takvim		
GÜZ YARIYILI	Ders Kaydı	02-06 Eylül 2024
	Danışman Onayı	09-13 Eylül 2024
	Ders Başlangıcı	16 Eylül 2024
	Mazeret Kayıtları	16-17 Eylül 2024
	Ders Dönemi	16 Eylül 2024- 03 Ocak 2025
	Final Sınavları	06-15 Ocak 2025
	Final Sınav Sonuçları Son Teslimi ve İlanı	17 Ocak 2025
	Bütünleme Sınavları	27 Ocak-31 Ocak 2025
	Bütünleme Sınav Sonuçları Son Teslimi ve İlanı	03 Şubat 2025
	Tek Ders Sınav Tarihi	05 Şubat 2025
	Tek Ders Sınav Sonuçları Son Teslimi ve İlanı	05 Şubat 2025
	BAHAR YARIYILI	Ders Kaydı
Danışman Onayı		10-14 Şubat 2025
Mazeret Kayıtları		17 Şubat-18 Şubat 2025
Ders Dönemi		17 Şubat-06 Haziran 2025
Final Sınavları		12-20 Haziran 2025
Final Sınav Sonuçları Son Teslimi ve İlanı		23 Haziran 2025
Bütünleme Sınavları		01-04 Temmuz 2025
Bütünleme Sınav Sonuçları Son Teslimi ve İlanı		08 Temmuz 2025
Tek Ders Sınav Tarihi		10 Temmuz 2025
Tek Ders Sınavı Sonuçları İlanı		10 Temmuz 2025

---

*Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
Hemşirelik Bölümü HEPRDAK tarafından Akreditasyon
Belgesi Takdim Töreni
05.05.2023*
